

**T.C.
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ANTROPOLOJİ ABD
SOSYAL KÜLTÜREL ANTROPOLOJİ BİLİM DALI**

**BAHAİ İNANCININ TÜRKİYE COĞRAFYASINDA
KURUMSALLAŞMASINDA
ANTROPOLOJİK VERİLERİN ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS

HAZIRLAYAN

İSMAİL DURSUN

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Handan TUNÇ

VAN - 2019

KABUL VE ONAY SAYFASI

<p>İsmail DURSUN tarafından hazırlanan "Bahai İnançının Türkiye Coğrafyasında Kurumsallaşmasında Antropolojik Verilerin Analizi" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ / OY ÇOKLUĞU ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Antropoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.</p>	
<p>Danışman ve Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Handan TUNÇ Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum</p>	
<p>Üye: Dr. Öğr. Üyesi Akın KONAK..... Antropoloji Anabilim Dalı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum</p>	
<p>Üye: Dr. Öğr. Üyesi İlyas ÖZDEMİR Felsefe Anabilim Dalı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/onaylamıyorum</p>	
<p>Tez Savunma Tarihi: 14/06/2019</p>	
<p>Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.</p> <p> Doç. Dr. Bekir KOÇLAR Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü</p> 	

ETİK BEYAN SAYFASI

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü **Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;**

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. / /2019

İmza

İSMAİL DURSUN

Yüksek Lisans Tezi

İSMAİL DURSUN

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
HAZİRAN, 2019

BAHAİ İNANCININ TÜRKİYE COĞRAFYASINDA KURUMSALLAŞMASINDA ANTROPOLOJİK VERİLERİN ANALİZİ

ÖZET

Türkiye coğrafyasında Osmanlıdan günümüze var olmayı sürdüren Bahailik inancı ve Bahai olan grupların yaşantısı güncel toplumsal tartışmaların gündemini oluşturmamakla beraber uzun yıllara dayanan lokal alanlarla sınırlanmış Bahailik olarak yaşama kültürü gelişmiştir. Kapalı bir topluluk olmamakla birlikte yaygın olarak tanınmayan bu grubun anlaşılması, tanımlanabilmesi ve çatışma antropolojisi boyutunda irdelenmesi günümüz tartışmalarına ışık tutacaktır. Araştırma; Bahai inancı örneğinde din ve çatışma olgularını antropolojik bağlamda irdelemeyi amaçlamaktadır. Özellikle küreselleşen dünyada giderek toplumsal çatışmaların gündemine yeniden yoğun biçimde giren inanç ve inanç gruplarının siyasal ve ekonomik çatışmaların öznesi olma durumu; çatışmasızlık savlarını öne çıkaran Bahai inancının analizine yönelmesini sağlamıştır. Birinci bölümde araştırmanın konusu, tanımı ve önemi ardından amaç, konunun sınırlılıkları ve kapsamı hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde; Bahailiğin tarihçesi, dini kuralları, Bahailiğin önerdiği toplumsal yaşam biçimi hakkında bilgi verilmiş ve Bahai toplumunun günümüzde dünyada ve Anadolu'da var oldukları bölgeler irdelenmiştir. Üçüncü bölümde ise Bahai inancını benimsemiş olan bireylerle yapılan görüşme konuları, görüşme verilerinin analizi ve çalışmada kullanılan alan çalışma teknikler hakkında bilgi verilmiştir. Dördüncü bölümde görüşmeler sonucu elde edilen veriler değerlendirilmiş, araştırmanın bulguları analiz edilerek yorumlanmış ve çatışma antropolojisi bağlamında Bahai olarak yaşamın anlamı analiz edilmiştir.

Anahtar : Bahailik, Din Antropolojisi, Çatışma Antropolojisi,
Kelimeler Evrensel Barış
Sayfa Sayısı : 93
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Handan TUNÇ

M.Sc. Thesis

ISMAIL DURSUN

VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

JUNE Doç. Dr. Bekir KOÇLAR Enstitü Müdürü, 2019

**The Analysis Of Anthropological Datas in Institutionalization Of The Bahaim
Belief In The Turkey's Geography**

ABSTRACT

Bahais live in the local area bounded by the culture of long years, although forming Bahais continue to exist today from the belief in Ottoman Turkey geography and Baha'i who lives in the agenda of the current social discussion group has developed. Understanding of this group, which is not a closed community, but not widely recognized, and its examination in the dimension of conflict anthropology, will shed light on current debates. Research; Baha'i faith in the sample of religion and conflict in anthropological context. In particular, in the globalized world, the belief that belief and belief groups, intensely entering the agenda of social conflicts, become the subject of political and economic conflicts; it led to an analysis of the Baha'i belief, which put forward the arguments of non-conflict. In the first chapter, the subject, the definition and the importance of the research, the aim, the scope and the scope of the subject are given. In the second part; The history of Baha'ism, the rules of religion, the social life style proposed by Baha'ism are given and the regions in which the Baha'i community exists in Anatolia and in the world today are examined. In the third chapter, the subjects of interview with the individuals who have adopted the Baha'i belief, the analysis of the interview data and the field study techniques used in the study were given. In the fourth chapter, the data obtained as a result of the interviews were evaluated, the findings of the research were analyzed and interpreted and the meaning of life as Baha'i was analyzed in the context of conflict anthropology.

Key Words : Bahai's, Anthropology of Religion, Anthropology of Conflict,
The Universal Peace
Quantity of Page : 93
Supervisor : Dr. Öğr Üyesi Handan TUNÇ

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
GİRİŞ.....	1
1. BAHÂÎ İNANCININ KAVRAMSAL ANALİZİ.....	4
1.1. Bahaîliğin Tarihçesi.....	4
1.2. Bahaîliğin Dini Kuralları.....	13
1.3. Bahaîliğin Önerdiği Toplumsal Yaşam Biçimi.....	20
1.4. Bahaî İncancına Yönelik Eleştirel Yaklaşımlar.....	26
2. BAHÂÎ İNANCININ ANTROPOLOJİK ANALİZİ.....	28
2.1. Bahaîlerin Yerleşim Yoğunluğu Gözlenen Coğrafyalar.....	28
2.1.1. Günümüzde Bahaîlerin Anadolu'da Grup Olarak Var Oldukları Bölgeler.....	31
2.2. Bahaî İncancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşme Süreci.....	33
2.2.1. Bahaî İncancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşmede Yöneltilen sorular.....	33
3. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	36
3.1. Bahaî İncancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Veriler.....	36
3.1.1. Verilerin Yorumu.....	39
4. SONUÇ.....	55
KAYNAKLAR.....	59
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	61
RESİMLERİN VE HARİTALARIN LİSTESİ.....	62
EKLER.....	63
ÖZGEÇMİŞ	
ORİJİNALLİK RAPORU	

GİRİŞ

Toplumsal bir olgu olarak inanç, kurumsal yapı bağlamında din, yaşamın tüm alanlarının biçimlenmesinde önemli bir etkidir. Farklı inanışların üyesi olan bireyler, içinde buldukları toplumun çoğunluğu tarafından kabul edilen yaygın inanış gruplarınca çatışma olgusu olarak kabul edilirler. Söz konusu çatışma, toplumsal yaşam dinamiklerini ekonomik, siyasal ve sosyal alanda etkilemekten öte onları zaman zaman da belirlerler.

Türkiye coğrafyasında Osmanlı döneminden günümüze kadar var olmayı sürdüren Bahailik inancı ve Bahaî olan grupların yaşantısı, güncel toplumsal tartışmaların gündemini oluşturmamakla beraber, uzun yıllara dayanan deneyimlerin yönlendirmesiyle sınırlı coğrafyalarda yoğunlaşan bir yaşama kültürü geliştirmiştir. Kapalı bir topluluk olmadıkları halde yaygın olarak tanınmayan bu inanç grubunun dünya yansımaları daha saydam bir açıklıkta tanınmıştır. Tüm kıtalarda ve semavi dinlerin yaygın olduğu coğrafyalarda varlıklarını sürdüren Bahaîler Hıristiyanlık, İslamiyet ve Yahudilik inançlarıyla yan yana hatta zaman zaman iç içe yaşanan sosyal koşulları paylaşmaktadırlar.

Evrensel barış ve çatışmasız sosyal yaşam biçimini, inanışlarının gereği olarak kabul ettiklerini ifade eden Bahaî topluluklarının irdelenmesi; çatışma antropolojisi bağlamında önemli görülmüş, akademik anlamda sayısal olarak çok az incelenmiş olan konu, tez çalışmasının ana problemi olarak belirlenmiştir.

Özellikle 20. yüzyıldan sonra ülkemizde ve dünyada yayılımını hızlandıran Bahailik inancı, tek tanrılı bir din olarak tanımlanmıştır. İçinde bulunduğu çağın gereklilikleriyle biçimlenmiş farklı örgüt yapıları olan Bahailik; toplumsal yaşam bağlamında çeşitlilik göstermektedir. Bahaî inancına bir mezhep olarak yaklaşan sınırlı sayıda araştırmacı olmasına karşın başlı başına din olduğuna ilişkin düşünceler daha yaygın kabul görmektedir. Yazılı kurallarla öğretileri yaygınlaştırılan, yetkili bir din adamı sınıfı bulunmayan, serbest ve esnek tercihlerle seçim yoluyla görev alınan bir işleyişin örgütlenmeyi ayakta tuttuğu görülmektedir.

Anadolu'da yaşayan Bahaî inancını benimsediğini ifade eden, 3 ayrı kentte yaşayan gruplarla yapılan yüz yüze görüşmeye dayalı veriler, tez çalışmasında nitel

araştırma verileri olarak kullanılmıştır. Çalışma kapsamında görüşleri alınan Bahaîlerle çalışma öncesinde iletişim kurulmuş, sayısal anlamda geniş bir sayıya ulaşılmak istenmiştir. Ancak görüşme randevularının gerçekleştirilmesi sürecinde başlangıçta belirlenen geniş sayıya ulaşılamamış, toplamda 50 sayısına ulaşılmıştır. Görüşme sürecinde doğrudan bir engelle karşılaşılmış olmamasına karşın, görüşmede konu edilen sorularda detaylı açıklamalardan kaçınıldığı gözlenmiştir.

Bahaî inancını benimseyip, Türkiye’de yaşayan grupların birbirleriyle iletişimlerinin oldukça yaygın olduğu görülmüş olmasına karşın görüşmeyi kabul eden bireylerin birbirleri hakkında bilgi vermedikleri gözlenmiştir. Bu tutum daha geniş sayıya ulaşmayı engellemiştir.

Türkiye’de geniş bir nüfusa sahip olan Bahaî dini grubu, merkezi bir idari sistemle yönetilmektedir. Bölgesel örgütlenmeler (mahfiller), merkez yapılanmasına organik olarak eklenmiştir. Bahaî inancını benimsemiş grup üyelerinin bir arada olmaları, dini ritüellerin gerçekleştirildiği organizasyonların düzenlenmesi, uluslar arası Bahaî etkinliklerinin yaygınlaştırılmasını amaçlayan kurumsal yapılanmalarda, her Bahaî’nin aktif görev alma olanağı vardır. Bahaî dini inancının örgütlenme yapısı; inanç mensuplarının sosyal yaşantılarına yansıdığı gibi aile kurumlarının biçimlenmesinde de önemli rol oynamaktadır.

Tez araştırmasının ana problemi Bahaî olan bireylerin grup dışındaki yaşantılarında toplumsal bir çatışmanın özneleri olup olmamalarıyla ilintili soruya dayalıdır. Bahaî dini inancının ruhani metinlerinde sıklıkla dile getirilen, *çatışmasız evrensel barışa dayalı bir dünya oluşturma* amacının, öznel yaşamlarında gerçekçi bir yansımasının olup olmadığına ilişkin yanıt önem taşımaktadır. Özellikle küresel dünyanın egemen ekonomiyi yönlendiren, uluslar arası siyasetinin din çeşitliliğini bir parçalanma ve çatışma gerekçesi olarak kullandığı dünyamızda, çatışmasızlığın olanakları antropolojik anlamda yukarıdaki soru çerçevesinde anlaşılacak istenmiştir.

Günümüzde, inanç çatışmalarının yarattığı toplumsal huzursuzlukların biçimlediği siyasal argümanlarla parçalanmanın sınırına gelmiş, çok sayıda İslam ülkesinin yaşadığı acılara tanık olunmaktadır. Farklı inançtaki insanların toplumsal barış içinde yaşayabilmelerinin olanaksız olmadığına yönelik bir örneğin fark

edilmesini sağlayabileceği ön kabulü, tez çalışmasının önemini ortaya koymaktadır.

Tez kapsamında inancın tarihçesi ve dini pratikleri verilmiş; günümüzde yaşayan Bahaîlerin yaşam stratejileri özetlenmiştir. Çalışmanın son bölümünde Bahaîlerle yapılan görüşmeler analiz edilerek Bahaî olarak Türkiye’de yaşamının antropolojik koşulları betimlenmeye çalışılmıştır. Türkiye’de 17 ilde yaşadığı saptanan Bahaîlerden yalnızca Hatay, Antalya ve İzmir’de yaşayan Bahaîler arasından mülakat yapılan Bahaîler seçilmiştir.

Çok sayıda yayın yapmış Bahaî gruplarının hazırladığı kitap ve diğer yayımlar, bilgi materyali olarak kullanılırken, periyodik olarak gerçekleştirilen dini törenlerin bir kısmına katılım izni alınarak izlenmiş, araştırmacı gözlemleri materyal olarak kullanılmıştır.

Çatışma ve çelişkileri aşabilmede Bahaî inanç gruplarının izlediği ortak yöntemlerin neler olduğu bulunmak istenirken, toplumsal yaşamları ile inançları arasında nasıl bir uyum oluşturdukları sorgulanmıştır.

Araştırma kapsamında Bahaîlerin sosyal yaşamlarını yönlendiren inanç unsurları ele alınmış, yorumlamalar ve değerlendirmelerde araştırmacının tarafsızlığı ilkesi korunmuştur.

1. BAHÂÎ İNANCININ KAVRAMSAL ANALİZİ

1.1. Bahaîliğin Tarihçesi

Bahaîlik, 19. yüzyılda İran'da kurulan Babi inancının devamı olan, daha sonra Osmanlı coğrafyasında yayılan, yönetim merkezi İsrail'in Hayfa kentinde bulunan ve *bütün insanların ruh birliğini* prensip edinen bir inanç olarak betimlenir. *Tanrı birliği, din birliği ve insanlığın birliği* şeklinde üç ana prensip temelinde kurulmuş olduğu savunulur. İnançın özgün kaynaklarında; *insan âleminin birliği* ilkesinin öncelendiği belirtilir.

Bahaîlerin inandıkları bir kitap "Kitab-ı Akdes" dir. Toplu ibadet olmadığı halde bireysel ibadet ve sosyal faaliyetler için kullandıkları mekânlar vardır. Kutsal metinlerinde ve uygulamada kendi içlerinde düzenlerini sağlayacak bir hukuk sistemi bulunmaktadır. Belli bir dünya görüşü, felsefesi, yaşam tarzı ile diğer gruplardan ayrılan bir cemaat yapısı görülmektedir. Bahailik inanç sistemiyle ibadet pratikleriyle ve bunları yaşayan grubu ile bir dindir (Bal, 2011: 419).

Bahaîlik, özellikle İslami kaynaklarda ve diğer inanç gruplarının kaynaklarında -yine özellikle İslam'a karşı- o dinlere karşı *kışkırtıcı, yoldan çıkartıcı, sapkın* vb. terimlerle açıklanmıştır. Bu durum olağan olarak görülebilir. Sadece günümüzde değil dinlerin ortaya çıktığı ilk çağlardan bu yana bütün dinler bir diğer dini hatta o din içerisinde ki yol (mezhep) ayrımlarını bile düşmanlaştırmış hatta onlara karşı savaş açmıştır. Bahaîliğin ortaya çıktığı ve yayıldığı coğrafyanın özellikleri göz önünde bulundurulduğunda senkretik¹ bir yapıya sahip olduğu görülebilmektedir. Ancak bu durum birçok diğer senkretik inançta olduğu gibi Bahaîliğinde, Ortodoks dinlerin temsilcilerince 'heterodoks', 'heretik' 'zındık', 'mülhid' vb. terimler vasıtasıyla tanımlanmıştır (Süvari, 2013: s.13). Bazı kaynaklar ise, Bahaîliğin politik manevralarla yapılandırıldığını savunmuştur:

Emperyalistler eski denemeyi bir daha tekrar etmek; islamiyeti Babilik, Bahailik vasıtasıyla Müslümanlar arasına inkârcılığı, dinle ilgisizliği, ahlaki kayıtsızlığı sokma yoluyla onlara birtakım prensip ve şiarları anlayıp pullamak suretiyle dini günahkârlarca ortadan kaldırmak istediler. Fakat hadise onların

¹ Dinsel etkileşim süreçleriyle ilgili bir kavram olan senkretizm, Türkçede "bağdaştırmacılık" olarak karşılanmakta ve farklı yaklaşımlara göre değişen anlamlar kazanmaktadır. Genel olarak "karışmış" veya "melez" olanı ifade etmek ve farklı kültürlerle ait birtakım sembol, söylem veya kültürlerin yeni bir kültür potasında eritilip yeni bir "alması" oluşturması anlamına gelmektedir. Antropolojik bakış açısından senkretizmin, kültürel ilişki modelleri içinde önemli bir yeri olan "kültürleşme" kavramının dinsel alandaki bir karşılığı olduğu da söylenebilir (Erişim:08.01.2019 http://www.felsefe.gen.tr/felsefe_akimlari/senkretizm)

umduğu gibi çıkmadı. Entrikaları peşi peşine düştü, hileleri arka akaya ortaya çıktı. Yüzlerindeki maskeler parçalandı. Bunların arkasındaki Müslümanlara yönelmiş acayip suratlar ortaya çıktı (Yeşrem, Güleç, 1973: 265).

19. Yüzyılın başlarında ortaya çıkan Babilik inancının devamı olan bir hareketken daha sonra, Mirza Hüseyin Ali' nin peygamberliğini ilan etmesiyle yeni bir dinin oluşumu başlatıldı. Bahaîliğin tarihine ve ortaya çıktığı dönemin sosyal siyasal ve kültürel koşullarına baktığımızda kendiliğinden meydana gelen bağımsız bir din olmadığı görülmektedir. Bahaîliğin; özellikle İran'da baskın olan *Mehdilik* inancının öğretileri gereği, toplumda sosyal karışıklıkların meydana gelmesi, kültürel yaşamın yozlaşması, toplumsal ilişkilerde toplumsal normların tamamen sarsılması sonucu ortaya çıktığı yorumu, sıklıkla karşılaşılan bir değerlendirme biçimidir. Bahaîliği şiddetle reddeden İslami savlar da İran'ın söz konusu dönemde içinde bulunduğu duruma atıfta bulunurlar:

19. yüzyılda İran'ın içinde bulunduğu siyasal sosyal ekonomik kargaşa ve belirsizlik ortamında, İran'da yüzyıllardır hâkim olan Şii düşüncesi ve bu düşüncenin ana unsurlarından biri olan 12 imamdan sonra gelmesi beklenen bir kurtarıcı, Gaib İmam beklentisi ve en önemlisi tüm bunları çok iyi şekilde değerlendiren Rusya İngiltere gibi dış devletlerin faaliyetleri, Bahaîliğin ortaya çıkmasına sebep olmuştur (İpek, 2010: 230).

Bahaîliğin temelleri, İran medreselerinde uzun bir süre din eğitimi almış ve Mehdi inancının Şeyhlik kolunun öğretilerini kabul etmiş Mirza Ali Muhammed'in kendini beklenen mehdiye açılan kapı yani Bab olarak ilan etmesiyle başlar. Bu düşünce kendini Peygamber Muhammed'in '*Ben ilmin şehriyim Ali' de onun kapısıdır*' hadisiyle temellendirir (İpek, 2010: 161):

Bab Mirza Ali Muhammed Şiiilerin gelmesini beklediği Gaib İmam'a açılan kapı ve onun Müjdeleyicisi olduğu iddiasıyla ortaya çıktı. Halk içinde belli bir kabul gördükten sonra daha da ileri giderek mehdi olduğunu dile getirince büyük tepki aldı. Mollalar halkın da desteğini alarak Babilerle mücadele etmeye başladı. Çatışmaların büyümesi sonucunda Bab Mirza Ali Muhammed tutuklandı. Fakat faaliyetlerinden vazgeçmeyince Mollaların kararıyla idam edildi (İpek, 2010: 230).

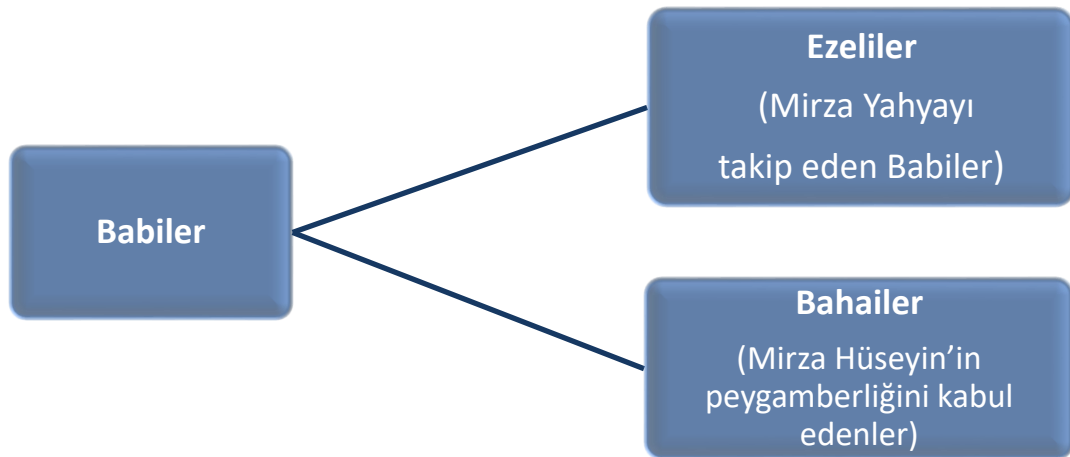
Tanrı insanları doğru yola yönlendirmek ve tekrar toplumsal düzeni oluşturacak bir *kurtarıcı elçi* gönderecek düşüncesi, Bahaîliğin en önemli savlarından birini oluşturmuştur. Sadece İslam'ın bir kolu olan mehdilik inancıyla değil, Hıristiyanlıkta ve Musevilikteki *bin yılclılık* anlayışı, Zerdüştlükte Behram ve Hinduizm'de ki Krişna anlayışı Bahaîlerin Bahaîliği tüm insanlığı kurtaracak,

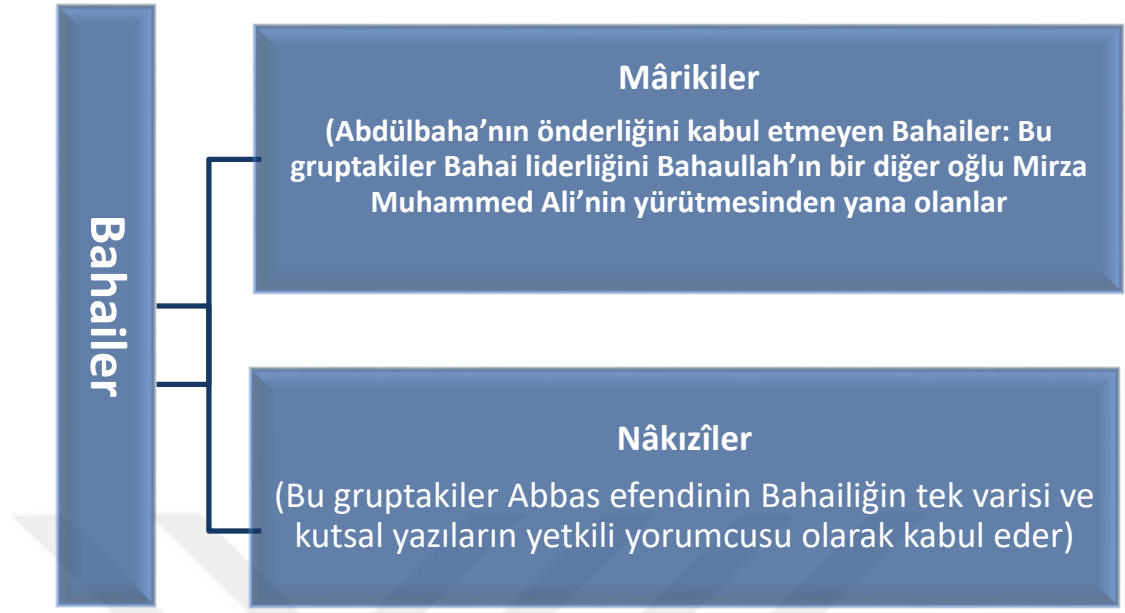
insanlığı tek bir şemsiye altına toplayacak ve dünya barışını sağlayacak olan bir din olarak görmelerinde başvurdukları en önemli söylem olmuştur.

Bütün dinlerin beklediği kurtarıcı olan Bahauallah, İsraililer için Edebi Peder'in tecessümü, Hıristiyanlar için İsa'nın dönüşü, Şiiiler için İmam Hüseyin'in geri gelişi, Sünni Müslümanlar için İsa'nın gökten inişi, Zerdüştiler için Şah Behram, Hindular için Krişna'nın yeniden doğumu, Budistler için Beşinci Buda'dır. Bu iddialarını temellendirmek üzere Kur-an'ı Kerim'in birçok ayetini tevil eden Bahaîler daha da ileri giderek, Kur-an'ı Kerim'in ayetlerini üçte ikisini bu konu ile ilgili olduğunu iddia etmektedirler (Demirağ, 2017:396).

Mirza Ali, kendini beklenen kurtarıcıya açılan kapı olarak ilan etmesiyle kendine destekçi bulmuş ama bununla beraber İran'da başta devlet yönetiminde yer alan yöneticiler tarafından kendisine sert bir şekilde karşı çıkılmış, hatta bu reddediş; kendisinin idam edilmesine kadar ilerlemiştir. Mirza Ali'nin idam edilmesiyle, beraber Bab'ın birçok destekçisi ya Bab gibi öldürülmüş ya da sürgün edilmiş. Sürgün edilenlerin arasında daha sonra Bahaîliğin kurucusu olacak olan Mirza Hüseyin Ali ve ailesi de vardı.

Bahaî kaynaklarında yer alan, oluşumlarının tarihsel geçmişini anlattıkları uzun metinler yalınlaştırıldığında, aşağıda yer alan şematik akışa ulaşılmaktadır:

Şema:1. Bahaîlerin tarihsel oluşum süreci

Kaynak: Tez Araştırmacısı tarafından oluşturulmuştur

1853 yılında sürgün hayatının ilk durağı olan ve o zamanlar Osmanlı toprağı olan Bağdat'ta on yıl kadar yaşayan Mirza Hüseyin Bahaîliği burada ilan eder. İran devletinin Osmanlı devletine yaptığı diplomatik baskılar sonucu Mirza Hüseyin İstanbul'a sürgün edilir. Sürgün edilmeden önce Mirza Hüseyin Rızvan Bahçesi adı verilen yerde kendisini *Vaat edilen kişi* olarak ilan eder. Yani Mirza Ali Muhammed'in hadisinde belirttiğı, *insan âleminin beklediğı bugünün kurtarıcısı ve tüm dinlerde işaret edilen kişi olarak beklenen zatın* kendisi olduğunu ilan eder. Bu durum sadece semavi dinlerde değil Babilerin kendi arasında bile bir karışıklığa neden olur. Kimi Babiler Bab'ın kendisinden 2001 yıl kadar hiçbir *ilahi elçinin* gelmeyeceğini ve takipçilerinin itaat etmesi için Mirza Hüseyin'in kardeşi Mirza Yahya'yı varisi olarak atadığını savunurken, bir diğer kesim ise Mirza Hüseyin'in ilanını kabul eder ve ona itaat eder. Böylece kendisine *Bahauallah* unvanını veren Mirza Hüseyin Bahaîliğin kuruluşunu da başlatmış olur. Ama Babilikte bölünmeyi de beraberinde getirir. Mirza Yahya'yı Bab'ın varisi olarak kabul eden kesim kendini Ezeliler olarak adlandırırken Mirza Hüseyin'e itaat eden grup kendini

Bahaîler olarak adlandırır (Bozkuş, 2002:145). Başka bir kaynakta ise bu bölünmenin ‘Gerçek Babiler’, ‘Ezeliler’ ve ‘Bahaîler’ olarak gerçekleştiği aktarılır (Abdülhamit, 1973: 219).

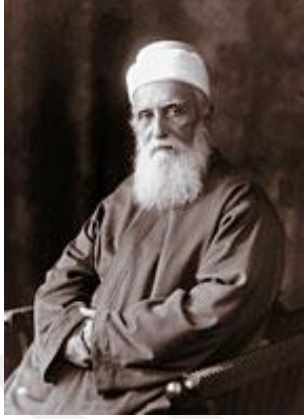
Bahaîliği ilan ettikten sonra İstanbul’a sürgün edilen Mirza Hüseyin burada uzun süre kalmaz. 12 Aralık 1863 yılında Bahaîler için bugün kutsal bir yer sayılan Edirne’ye sürgün edilir. Bu durum Bahaîlere göre bir ilahi elçinin dinler tarihinde Avrupa’ya ilk ayak basması dolayısıyla önem taşır. Edirne’nin Bahaîler için bir diğer önemli yanı ise Bahauallah’ın 1867 yılında dünyanın birçok ülkesindeki krallıklara ve yöneticilere *ilahi görevini* ilan eden birer mektup görmesidir (Türkiye Bahaî Toplumunun Dış İlişkiler Temsilciliği [TBTDİT], 2016: 23). Bugün hala Mirza Hüseyin’in Edirne’deki evi Bahaîler tarafından ziyaret edilir. Edirne’de dört buçuk yıl kaldıktan sonra bugün İsrail toprakları olan Akka şehrine sürgün edilen Mirza Hüseyin ömrünün son yıllarını orada geçirir ve Bahailik bu şehirde yayılmaya devam eder.

Bahaîlerin Anadolu’da yayılma çabaları, Jön Türk’lerin siyasal etkinliği ile ivme kazandığı çeşitli tarih kaynaklarında anlatılsa da, gerek Bahaî kaynakları gerekse bazı araştırmacılar bu dönemin Bahaîler için çalkantılı ve çatışmalı bir dönem olarak betimlerler:

Jön Türk döneminin ilk yılları Bahaîliğin gelişmesinde önemli bir yer teşkil eder. Abdulbaha Meşrutiyetin ilanından sonra Osmanlı İmparatorluğu’nun dışına çıkmakta özgür olmuştur. Böylece Bahaîliğin hümanist ve reformist düşüncelerini batıda yaymaya imkân bulmuştur. Erken dönem Jön Türklerin Bahaîliğe olumlu yaklaşımlarında ve Abdulbaha’nın serbest bırakılmasından 6 yıl sonra kendisinin Osmanlı Hükümetini teşkil eden militan Jön Türklerin baskıları ile karşı karşıya kaldığı Bahaîlerce iddia edilir. (Alkan, 2010: 46)

Bahaîlerin Akkaya sürgününden kısa bir süre sonra yaşamını yitiren Mirza Hüseyin yerini büyük oğlu Abbas Efendi’ye bırakmıştır. Bu durum kimi kaynaklarda Babiler içerisindeki bölünmeyi hatırlatan bir bölünmenin de Bahaîler içerisinde gerçekleştiğini ifade etse de Bahaî kaynaklarında bu durum diğer dinlere örnek teşkil edecek dinlerde bölünmeme örneği olarak görülür. Çünkü dinler tarihinde ilk defa bir peygamber vasiyetnameyle kendi emirlerini hatasız bir şekilde tek yorumlayabilecek olan kişiyi ve inananlarının takip etmesini emrettiği kişiyi işaret etmiş olarak kabul edilir. Abbas Efendi Bahaî kaynaklarında Abdulbaha olarak

anılır. Çünkü aldığı vasiyetnameyle ‘*bahanın kulu*’ anlamına gelen bu ismi kullanmaya başlamıştır.

Resim: 1. Abdu'l-Bahá

Kaynak: <https://www.bahai.org/abdul-baha/> (Erişim Tarihi: 02.01.2019)

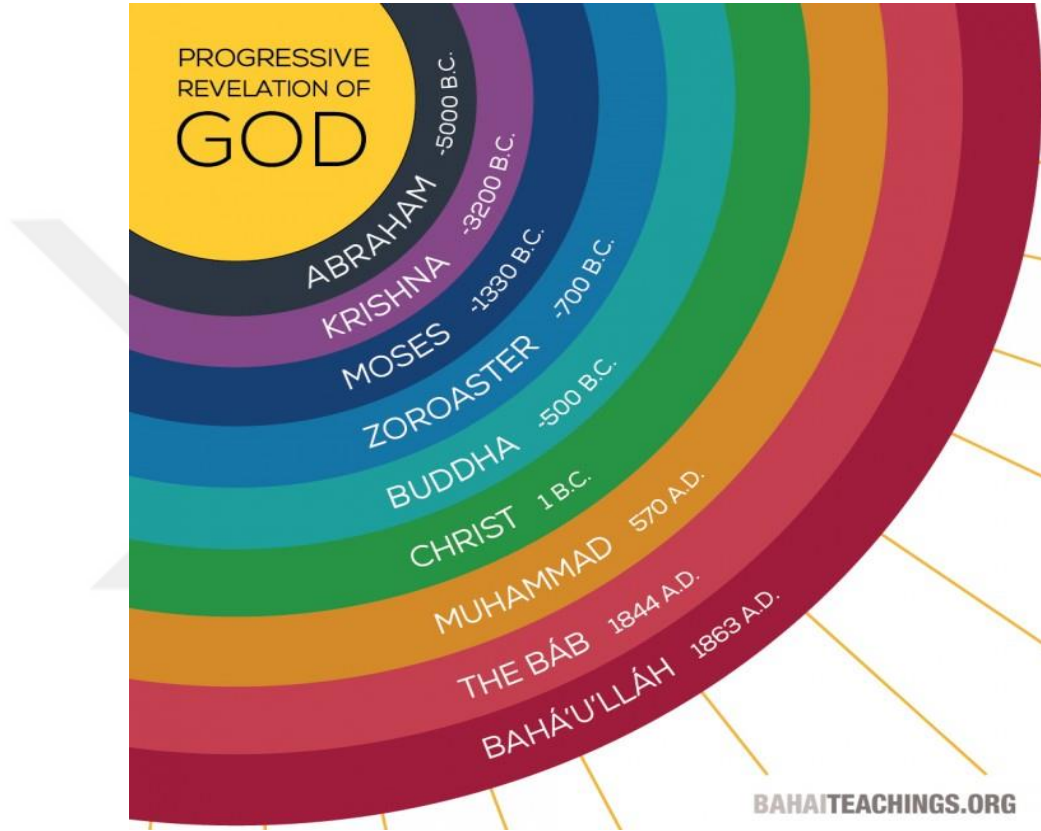
Abdu'l-Bahá, 1908'de Türk devrimi sonucu serbest bırakıldı. 1911'de, Avrupa ve Amerika'da yoğun bir şekilde seyahat ederek batı dünyasını gezmeye başladı. Günlük görüşmelerde bulundu, cemaatleri ele aldı ve Bahá'nın mesajını daha geniş bir kitleye ulaştırdı. 1913'te Hayfa'ya döndü ve günlük olarak ders vererek, yazarak ve meditasyon yaparak hayatını yaşadı. 28 Kasım 1921'de öldü. Kendisinden sonra, torunu Suphi Efendi'yi atadı.

Abdu'l-Bahá'nın geçirilmesi [1921], Bahai dinin ilk ve Kahramanlık Çağı'nın sona ermesine işaret etti. Kuruluşlarının Báb tarafından önceden bildirilmiş olan *İdari Düzeninin* kademeli olarak ortaya çıkmasına tanık olan, *Biçimsel Çağın* açılışını işaret etti. Anahatları 'Abdu'l-Bahá tarafından vasiyetnamesinde ve vasiyetinde sınırlanmış olan ve vakıfları şu anda İmanın yetkin taraftarları tarafından seçilen ulusal ve yerel meclisler tarafından atılmakta olan Bahá'u'lláh tarafından bildirildi².

Abdu'l-Bahá, savlarında, enternasyonal bir inanç şeması oluşturmuştur. Tarih boyunca, Tanrı'nın, her biri büyük bir din kurmuş olan, bir dizi ilahi peygamber vasıtasıyla kendisini insanlığa açıkladığını savunmuştur. Peygamberin, İbrahim, Krişna, Zerdüş, Musa, Buda, İsa ve Muhammed' i kapsadığını belirtmiş. Bu

² <http://www.bbc.co.uk/religion/religions/bahai/beliefs/god.shtml> (Erişim Tarihi:17.02. 2019)

elçilerin en sonuncusu, modern çağımıza yeni manevi ve sosyal öğretiler getiren kişinin Bahauallah, (Bahá'll') olduğunu belirterek inanç zincirini tamamlamıştır. Abdu'l-Bahá, *“Tek bir Tanrı olduğunu, tüm dünya dinlerinin Tanrı'dan geldiğini ve şimdi insanlığın birliğini ve birliğini tanıma zamanının geldiğini öğretti”* (<https://www.bahai.org/abdul-baha>) sözleriyle, babasının son peygamber olduğunu ima etmiştir.

Şema: 2. Bahaî İnançına göre Tanrının farklı dönemlerde yeryüzünde görevlendirdiği elçileri³

Kaynak: <https://bahaiteachings.org/> (Erişim 05.02.2019)

Bahaîliğin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen bölünmelere tanık olunmuştur. Bu açıdan araştırmada yoğunlaşılacak nokta Bahaîlerin kendini nasıl tanımladıkları, nasıl ve nereye konumlandıkları ve kendilerini nasıl karakterize ettikleri olacaktır.

³ Ardışık peygamberler ve elçiler, inançlarını tarihin farklı zamanlarında oluşturdu ve bu dinlerin her birinin, Baha'ların tek bir meta-dinin bir parçası olduğunu - birleştirilmiş, sistematik, ilerici bir vahiyin, birçok öğretmenle birlikte bir okul oluşturduğuna inanırlar. Bu ilahi öğretmenlerin en yenisi olarak Baha'llah'ın görmesini sağlamak isterler.

Devlet idaresinin çökmesi sonucu ortaya çıkan sosyal ve ekonomik karışıklıkların meydana getirdiği kargaşa ortamı, yeni inancın filizlenmesinde rol oynamış olduğuna yönelik değerlendirmeler tarafsız analistler tarafından yapılmaktadır.

Bahaîliği şiddetle reddeden Osmanlı devletinde ki karışıklıklar ve meşrutiyetin ilanıyla beraber kendine rahat bir alan bulan Bahaîler; Abdülbaha aracılığıyla ilk defa Osmanlı sınırları dışına çıkar. Bahaîliğin yayılmasında önemli bir yer tutan bu durum Abdülbaha'nın başta Avrupa ülkeleri olmak üzere Amerika Kanada ve Mısır'a ziyaretleriyle Bahailik daha da tanınır oldu ve ileride bahsedeceğimiz ve Bahaîliğin kutsal kitabı olan Kitab-ı Akdes'de emredilen Bahaî örgütlenmesi olan ilk Ruhani Mahfillik Abdülbaha döneminde kuruldu. Aynı zaman da bu dönemde Türkmenistan'ın Aşkabat şehrinde beraberinde halka açık bir okulu, hastane ve konaklama tesisi de bulunan ve günümüzde hala işlevde olan ilk Bahaî mabedi kurulur (TBTDİT, 2016: 32).

Abdülbaha'da babası gibi arkasında bir vasiyetname bırakarak *'Emrin Velisi/Emrin Açıklayıcısı'* olarak en büyük torunu Şevki Efendiyi atar. Abdülbaha döneminde birçok ülkeye yayılan Bahailik Şevki efendinin zamanında ve devrin siyasi ve sosyal bağımsızlık sürecinin de yardımıyla yayılması hızlanmıştır.

Şevki efendi Bahaîlerin kutsal kitabında yer alan bir diğer emir kabul edilen ve Bahaîler için kutsal kabul edilen Umumi Adalet evinin kurulmasını sağlar. Yaşamını yitirdiğinde Bahaî inancının ve yazılarının tek yorumlayıcısı ve açıklayıcısı olarak Emrin Elleri adını verdiği yirmi yedi kişilik heyeti görevlendirir. Umumi Adalet Evi İsrail'in Hayfa şehrinde yer alır.

Bahaî kaynaklarında, Abdülbaha Abbas Efendi ve Şevki Efendi'nin konumları, Bab Mirza Ali Muhammed ve Bahaullah Mirza Hüseyin Ali'den farklıdır. Abdülbaha Abbas Efendi ve Şevki Efendi, Bahaî kaynaklarını sadece *te'vil* ve *tefsir* etmekle yükümlüdürler. Bunlara ilave olarak Umumi Adalet Evi ise kutsal kabul edilen *Kitab'ul Akdes'* in dışında kalan her konuda karar verme yetkisine sahiptir (İpek, 2010: 208).

Resim: 2. İsrail/ Haifa, Bahaî Bahçeleri ve Altın Kubbe, Haifa Resmi Adalet evi

Kaynak:https://www.tripadvisor.com.tr/LocationPhotoDirectLink-g293982-d319539-i163814038-The_Baha_i_Gardens-Haifa_Haifa_District.html (Erişim tarihi:06.02.2019)

Bahaîliğin Osmanlı coğrafyasında yayılmaya başlaması ve Bahau'llah'ın bugün Türkiye'nin resmi sınırlarını oluşturan bölgelerden geçerek sürgün hayatını geçirmiş olması, en son Edirne'de 'emrini' resmi olarak ilan etmesi bugün Türkiye'de Bahaîliğin kendisine yoğun bir destekçi kitle oluşturmasında büyük rol oynadığı yadsınamaz. Bahaîlik, Türkiye'de kimi dönemlerde resmi bir din olarak mahkemelerce kabul edilmişken kimi zamanlar da yine mahkemelerce bir din olarak kabul edilmemiştir. Diyanet İşleri Başkanlığınca Dini Eserleri İnceleme Kurulunun Bahailik hakkında verdiği karar: *“Bahailik herhangi bir dine mensup bir mezhep ve tarikat olmayıp, İslam akidesine göre batıl bir din hüviyetiyle ortaya çıkmış bir inanç şeklidir”* olarak kayıtlara geçmiştir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Bahaîlerin nüfus kayıtların *“dini”* sütununa Bahaî kaydının yazılması istemiyle açtıkları çeşitli davalarda alınan kararlar neticesinde Bahaîliğin bir din olarak kabul edilemeyeceğine hükmedilmiştir (İpek, 2010: s.209).

Bahaîliğin inançları hakkında Abdülbaha ile başlayan tanıtımları, modern Bahaîlik olarak algılanılabilecek bir akımın dört kıtada yaygınlaşmasını sağlamıştır.

Bahaî inancı gibi modern yönelimli dini bir organizasyonun, akılcı ve özgür düşünceye yönelik korkuyla ilgili kendi krizini tecrübe etmeye başladığı tarih 1978 yazında Birleşik Krallık’ da bir grup genç akademisyenin Cambridge’de düzenlediği bir seminere kadar geriye götürülebilir. 1970’lerin sonlarından itibaren kabul edilen inanç tarihi anlatısı ile Bahaîlikle ilgili yeni akademik çalışmalar arasındaki gerilim, akademisyenler ile Amerika ve Birleşik Krallık’ daki yeni kurulmuş Bahaî yönetim düzeni arasında yeni bir form kazandı. Aynı zamanda bilim adamları arasında korkunu yayılması ve onların yeni araştırmalar yapmalarını onaylamama durumu ortaya çıktı... 1980’lerde Bahaî çalışmaları İngiltere ve Amerika’da oldukça zor zamanlar geçirmiştir. Resmi tarihi yeniden yazma ve Bahaî Kurumsal Otoritelerce onaylanmış çalışmaların yayınlanması şeklinde görülen yolun dışına çıkıldığı çok sayıda çalışmada görülmüştür (Nash 2017:207).

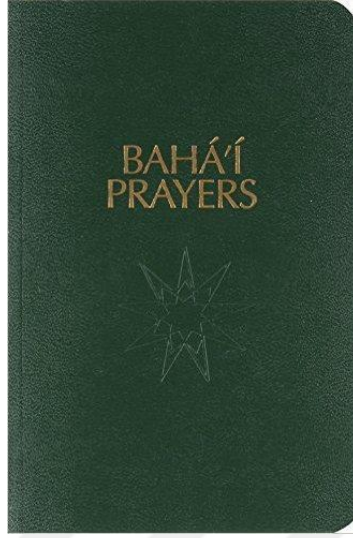
Bugün Türkiye’de 10-15 bin civarında Bahaî olduğu söylenmekle beraber bu sayı ne Bahaîler ne de devlet tarafında resmi olarak teyit edilmemiştir. Elliye yakın Mahalli Mahfilliğin bulunduğu başta İstanbul, Antalya, Ankara, Adana, Mersin, Sivas ve Hatay olmak üzere birçok şehirde Bahaî olduğu ve İstanbul’da Milli Mahfilliğin olduğu bilinmektedir.

1.2. Bahaîliğin Dini Kuralları

Bahaî inancına göre; Bahaî olan bir bireyin toplumsal ve ruhani yaşamını Bahaî inanç kuralları çerçevesinde yaşaması zorunludur. Bir birey toplumsal yaşamını sosyo-ekonomik düzeyini ve kültürel yaşamını tek başına ne kadar ilerletirse ilerletsin ruhani yaşamını ilerletmediği sürece karakter olarak zayıf, inanç olarak çelişkili olacağı varsayılır. Bu durum tek başına ruhani yaşamını ilerletmesi içinde geçerlidir.

Bahaîler dinin iki bölümden oluştuğuna inanırlar. Birincisi; bütün dinlerde ortak olan hiç değişmeyen ve inancın temelini oluşturan ruhaniyettir, insan âleminin erdemlikleridir. Yaşama olan inançtır. İkinci bölüm ise medeni öğretilerdir ki, günün koşullarına uygun olarak değişir ve onlar çağın gereksinimlerini karşılayan öğretilerdir (Önel, 2010: 45).

Bahaî olan birey kendini sadece ruhani gelişimine verdiği zaman; kişinin yaptığı eylemler *keşifliğe* dönüşür ya da inziva derecesine yükselir. Bu durum Bahaî inancının kutsal kitabı olan Kitab-ı Akdes’de kesinlikle reddedilen bir yaklaşımdır: “*Bahaî dininde dervişlik, müritlik, çilekeşlik, inziva yaşantısı yasaklanmıştır* (Özsuca, 1984: 100).

Resim 3: Bahaî İnançının üç ana figürünün Bediz'in kurucusu ve Bahab, Bahá'llâh olarak adlandırılan Siyyid' Alí Muḥammad Shírází dualarını içeren Kutsal kitap

Kaynak: https://www.huffpost.com/entry/bahai-faith-books_n_565cace3e4b079b2818b42a4?guccounter=1&guce_referrer= (Erişim Tarihi: 08.02.2019)

Resim 4: Bahá'll'h'ün en önemli kitabı, 1873'te Abbúd Evi'nde tamamlanan En Kutsal Kitap (Kitáb-i-Aqdas) olarak da adlandırılan Kanunlar Kitabı

Kaynak: <https://www.britannica.com/topic/Bahai-Fait>, (Erişim Tarihi: 08.02.2019)

Bu kitapta: namaz, oruç, evlilik, miras hukuku gibi konulara dair yasalar ve alkol, uyuşturucu ve zinanın yasaklanması gibi hükümler yer alır. Kitab-ı Akdes, ayrıca ruhban sınıfını kaldırmış köleliği yasaklamış, inzivaya çekilmeyi ve keşifliği men etmiştir. Hayvanlara eziyeti, dedikoduyu şiddetle kınamış, bir ticaret veya meslekle meşgul olma zorunluluğu getirmiş, çocuk eğitiminin önemini özellikle vurgulamıştır. Her bireye yaşadığı ülkenin yasalarına itaat etme sorumluluğu yüklemiştir. *Hz. Bahaullah, Bahaîlerin siyasete karışmasını kesinlikle yasaklamış ve içinde yaşadıkları ülkenin yasalarına uymalarını istemiştir* (Anonim 2010: 14). Bahaîlerin dostluk ruhu içerisinde tüm dinlerin inananlarıyla arkadaş olmalarını öğütlemiş ve dürüstlüğün, güvenilirliğin, misafirperverliğin, nezaketin, hoşgörünün, insafın ve adaletin altını çizmiştir (TBTDİT, 2016: 48-49).

Bahaîlikte ruhun yaşamı önemli bir yer tutar. Onlara göre insanın iki doğası vardır bunlardan biri; ruhani veya yüce olan ile maddi veya daha aşağı olan doğa (TBTDİT, 2016: 54). İnsanlar her ne kadar maddi dünyanın gereklerini yerine getiriyor olsa da maddi dünya sadece biyolojik ihtiyaçların yerine getirilip yaşamın idame edebileceği bir yer olarak sınırlandırılmamıştır. Bahaî inancına göre fiziki dünya ruhani yaşamı besleyip büyüttüğü ölümden sonraki yaşam için bir hazırlık yeridir.

Cennet ve cehennem Bahaîler için diğer birçok dinde olduğu gibi bu dünya da iyi ameller, işleyen erdemli hayat süren kişilerin ödüllendirildiği, cehennem ise doğru yoldan sapmışların cezalandırıldığı yerdir. Fakat Bahaîlikte cezalandırılan ve ödüllendirilen birey değil ruhudur. Cennet ve cehennem fiziki bir dünya ya da evren olarak görülmez. Ruh maddesel bir duruma karşılık gelmediğinden, cennet ve cehennem de maddi bir anlam ifade etmeyen ruhun yapısına uygun düşmez. Cennet ve cehennem ruhani ödül ve ruhani ceza olarak karşılık bulur:

Bu ödül ya da ceza, insanın dünyada yaptıklarının sonuçlarına dair ruhun elde edeceği bir farkındalık veya bilinç hali olarak anlaşılmalıdır. Bu bilinç halinde ödül, Allah'a yakınlık ve O'nun sevgisine kavuşmaktır. Ceza ise Allah'tan uzaklık ve yaptığımız kötülükler nedeniyle kendimize ve diğer insanlara verdiğimiz zarara dair yaşayacağımız şiddetli bir pişmanlık duygusu olarak anlaşılabilir (TBTDİT, 2016: 60).

Dua ve Namaz; Bahaîler için dua ruhani gelişimi ve beslenmeyi ilerleten, eğiten ve tanrıyla sohbet haline tekabül eden bir durumdur. Dua Bahaîlere göre ruhun gıdasıdır ve herhangi bir şekil ve yönetime bağlı değildir. Dua kitapları, küçük başucu kitapları olarak düzenlenmiş, derleyen ismi olmaksızın yayınlanmış mini kitapçıklardır. Yakın dönem basımı gerçekleşen bir dua kitabından sıklıkla okunduğu bilinen bir dua örneği irdelendiğinde, hemen hemen bütün duaların bezer kalıplarda olduğu görülecektir:

Ey rabbim! Uyumayan gözün hürmetine dilerim ki, senden başkasına bakmaktan koruyasın. Gözümün nurunu senin eserini daha iyi görebilmesi ve Zuhurunun Ufkuna daha iyi bakabilmesi için artır. Sen kudreti kendine gösterince karşısında gücün özünün titrediği kimsesin. Senden başka güçlü, galip ve dilediğini yapan ilah yoktur. (Anonim, 2000: 22)

Ey yüzü Kabem, güzelliği mabedim, meskeni amacım, övgüsü ümidim, takdiri yoldaşım, aşkı varlık nedenim, zikri arkadaşım, yakınlığı emelim, huzuru en büyük dileğim ve en yüce arzum! Kullarından seçilmiş olanlar için yazdığını benden esireme. Dünyanın ve ahretin iyiliklerini bana nasip eyle. Sen gerçekten de insanların sultanısın. Senden başka affedici ve cömert ilah yoktur. (Anonim, 2007: 8)

Bahaî dininde üç çeşit namaz vardır bunlar; küçük namaz, orta namaz ve büyük namazlardır. Namaz için Bahaî inancında herhangi bir din adamına ya da çağrısına gerek yoktur. Namaz kılarken Bahaî dini kurucusu Bahauallah'ın mezarının olduğu Akka şehri kible olarak kabul edilir. Cenaze namazı dışında hiçbir namaz bir cemaat ya da toplulukla kılınmaz. Namaza başlamadan önce el ve yüzün yıkanmasından ibaret olan abdest alınır. Abdest için suyun bulunmaması ve el ile yüzde su ile temas halinde kişiye zarar verecek bir deri hastalığı varsa, su ile abdest yerine beş defa "*Temizler temizi Tanrı'nın adıyla*" ayeti okunur. (Özşuca, 1984: 7-8)

Büyük namaz: Bu namazı kılmak için belirli bir zaman yoktur. Gün boyu kılınabilir. Kılacak şahısta Tanrı'ya yönelmek için gönülden bir istek ne zaman doğarsa, bu namazın o zaman kılınabileceği belirtilir. Bu namaz günde bir defa kılınır. Orta namaz; sabah, öğle ve akşam olmak üzere üç defa kılınır. Sabah namazı; güneşin doğusundan öğleye kadar olan zaman içerisinde, öğle namazı; öğle ile güneşin batışına kadar olan zaman içerisinde, akşam namazı ise; güneşin batışı ile bu batıştan iki saat sonraya kadar olan zaman içerisinde kılınır. Küçük namaz; bir

ayetten ibaret olup günde bir defa, öğle zamanından güneş batışına kadar olan zaman içerisinde kılınır (Özşuca, 1984: 8-9).

Oruç; Bahaî dininde Bahaî takvimi esas alınarak yerine getirilir. Bahaî takvimi; her biri On dokuz günden oluşan On dokuz aydan oluşur. Oruç ayı ise 2 Mart – 20 Mart arasında Bahaî Âlâ ayında gerçekleştirilir. 19 günlük Bahaî orucunun bitimindeki günün, güneş batışından ertesi günün güneş batışı arasındaki zaman Oruç Bayramının ilk günüdür. Bugün aynı zaman Bahaî yılbaşısıdır. Bugünle takvimin son ayı olan Âlâ ayı sona ermiş ve Baha ayının ilk günü başlamış olur. Bundan dolayı bugüne Nevruz bayramı adı da verilir (İpek, 2010: s.218-219).

Bahaîlikte oruç, namaz, hac, zekât vb. kimi ibadetlerin yerine getirilmesini her ne kadar zorunlu kılınmış olsa da Bahaî birey için sadece bu ibadetleri yerine getiriyor olması yeterli görülmez. Bahaî olan birey bu ibadetlerle beraber birçok Bahaî öğretisini de yaşamıyla bütünleşmiş olduğu sürece Bahai inancını yerine getirmiş sayılır. Bu öğretilerinden bazıları:

- ✓ Allah birdir.
- ✓ Tüm ilahi dinlerin temeli birdir.
- ✓ İnsanlık âlemi birdir.
- ✓ Din bilim ve akıl ile uyum içinde olmalıdır.
- ✓ Irksal, dinsel, etnik taassuplar terk edilmelidir.
- ✓ Kadın ve erkek eşittir.
- ✓ Genel barış için çalışılmalıdır.
- ✓ Eğitim zorunludur ve evrensel eğitim hedeflenmelidir.
- ✓ Serbest düşünce ile gerçek araştırılmalıdır.
- ✓ Aşırı zenginlik ve yoksulluk kaldırılmalıdır.

Bahaîler kendilerinden önceki tüm peygamberleri kabul etmekle beraber onlara *vahi* ile iletilen ya da yazdıkları tüm kutsal kitapları da kabul ederler. Ama Bahaî inancında var olan '*vahinin aşamalı gelişi*' düşüncesi doğrultusunda, tüm kutsal kitaplar sadece geldikleri döneme hükmetmiş ve o döneme seslenmiştir. Son olarak Bab'a (Mirza Ali Muhammed) vahi geldiğine inandıkları *El-Beyan* Bahaîler için kutsal sayılırken daha sonra, Bahauallah'a vahi edildiğine inanılan *El-Akdes* ya

da *Kitab-ı Akdes*'in tüm kitapların sonuncusu olduğuna ve ondan önceki kutsal kitapların *Kitab-ı Akdes*'in gelmesiyle hükmünü yitirdiğine inanılmıştır.

Bahaî inancı, kabul ettikleri takvimle organik bağ içindedir. Dini ibadet zamanlamaları için büyük önem taşıyan zamanlama planları kabul edilen bu takvim doğrultusunda düzenlenir.

Şema:3. Bahaîlerin ruhani takvimi

Kaynak: www.UniversalHouseofJustice.Bahai.org (Erşim Tarihi:08.02.2019)

Bahaî yılı her biri on dokuz günden oluşan on dokuz aydan oluşur. Toplam 361 gün olan Bahaî yılından geri kalan dört güne Artık günlere, *Eyyamü'l Ha* adı verilir.

	Ayların Adı	Ayın Başlangıcı		Ayların Adı	Ayın Başlangıcı		Ayların Adı	Ayın Başlangıcı
1	Baha	21 Mart	8	Kemâl	1 Ağustos	15	Mesail	12 Aralık
2	Celâl	9 Nisan	9	Esmâ	20 Ağustos	16	Şeref	31 Aralık
3	Cemâl	28 Nisan	10	İzzet	8 Eylül	17	Sultan	19 Ocak
4	Azamet	17 Mayıs	11	Meşiyet	27 Eylül	18	Mülk	7 Şubat
5	Nur	5 Haziran	12	İlim	16 Ekim	19	İAlâ	2 Mart
6	Rahmet	24 Haziran	13	Kudret	4 Kasım			
7	Kelimât	13 Temmuz	14	Kavl	23 Kasım			

Şema:4. Bahaî takviminin Türkçe açılımı

Kaynak: <https://www.uludagsozluk.com/k/bahai-takvimi/> (Erişim Tarihi: 22.02.2019)

Bahaî İnancının Bayram ve Kutsal Günleri Şema 3 te ayrıntılı olarak gösterilen takvim içinde ölçekle

Bahaî yılında iki bayram vardır. Nevruz bayramı her Bahaî yılının başlangıcını temsil eden oruç ayının bittiği günün güneş batışından ertesi günün güneş batışı arasındaki zamanda başlar. Bugün 21 Mart olarak kabul edilir. Rızvan bayramı ise kutsal sayılmanın yanında belirli günlerde çalışılması yasaklanmıştır. Rızvan bayramı Bahaî dini peygamberi Bahauallah'ın ve takipçilerinin Bağdat yakınlarında on iki gün kaldığı 21 Nisan – 3 Mayıs tarihleri arasında *Rızvan Bahçesi* adında bir yerde ve bu günler içerisinde Peygamberliğini ilan ettiği gün olduğu için kutsal sayılmıştır. Bahaîler için yıl içinde çalışılması yasak olan dokuz gün vardır. Bunlardan yedisi sevinç dolu bayramlar, ikisi ise Bab'ın idam edilmesinin ve

Bahau'llah'ın ölümünün yıl dönümleri olan yas bayramlarıdır. (Faizi, 1994'den aktaran İpek, 2010: s. 176)

Çalışılması yasak günler;

- ✓ Nevruz bayramının ilk günü olan 21 Mart
- ✓ Rızvan bayramının birinci, dokuzuncu ve on ikinci günleri.
- ✓ Mirza Ali Muhammed'in Bab olduğunu ilan ettiği günün ertesi 23 Mayıs (22Mart 1844)
- ✓ Bahau'llah'ın ölüm günü olan 29 Mayıs.
- ✓ Bab'ın idam edildiği gün 9 Temmuz.
- ✓ Bab'ın doğduğu gün 20 Ekim
- ✓ Bahau'llah'ın doğduğu gün 12 Kasım (İpek, 2010: 177)

Temel öğretilerini sıraladığımız Bahaîler bireysel yaşamı kabul görmeyen, kolektif bir yapı içerisinde hareket ederler. Dua ve namaz gibi kimi ibadetleri bireysel ve kimsenin görmeyeceği bir şekilde yapılması doğru kabul edilirken, topluluk adına ve yaşadıkları çevre adına alınacak ve yapılabilecekler konusunda kolektif bir karar alma mekanizması uygulanmaktadır.

1.3. Bahaîliğin Önerdiği Toplumsal Yaşam Biçimi

Bahaî öğretileri, dünya dinlerinin aynı kaynaktan geldiğini ve Tanrı'dan gelen bir dinin birbirini izleyen bölümleri olduğunu söyler. Günümüzde çeşitli halklar arasında barış içinde bir arada var olma çabasını sürdüren Bahaîler, dünyada, insanlığın bölünmesini reddetme ve toplumun geleceği hakkında birleştirici bir vizyon benimseme konusunda eğitildiklerini belirtirler. Öğretilerini benimsetmek ve bir arada ruhani ve dünyevi etkinliklerini gerçekleştirmek için her ülkede uyguladıkları aynı kurallara dayalı örgütlenme biçimini gerçekleştirmişlerdir:

Bahaî yönetim düzeni birçok bölümden meydana gelir. Bir koy ve kentin Bahaîleri tarafından seçilen Yerel Ruhani Mahfilleri, bir ülkenin Bahaîleri tarafından seçilen Merkezi Ruhani Mahfilleri oluşturur. Merkezi Ruhani Mahfiller ise dünya Bahaîleri tarafından seçilen Umumi Adalet Evi'ni oluşturur. Bahaî yönetim düzeni yalnızca dünyevi değil, ruhani olarak da anlam taşır. Bahaî Yönetim düzenini güçlendirmek bir ibadet biçimi olarak kabul edilir (Fatheazam, 1995: 110)

Evrensel Adalet Evi, Bahaî İnancının uluslararası yönetim konseyidir. Abdu'l-Bahá, tarafından düzenlenmiştir. Abdu'l-Bahá, Evrensel Adalet Evi'ne, insanlığın refahı üzerinde olumlu bir etki yapma, eğitim, barış ve küresel refahı teşvik etme ve insanın onurunu ve dinin konumunu güvence altına alma yetkisi vermiştir. Abdu'l-Bahaî öğretilerini, sürekli gelişen bir toplumun gereksinimlerine uyarlanması ve Kutsal Metinlerinde açıkça yer almayan konularda, Evrensel Adalet Meclisi yetkili kılınmıştır. Yasama yetkisine sahip, Evrensel Adalet Meclisi tarafından sağlanan rehberlik, Bahaî toplumunda düşünce ve eylem birliğini sağlar. Manevi ve maddi açıdan gelişmiş bir küresel medeniyet vizyonunu gerçeğe dönüştürmeyi amaçlayan eğitim ortamları hazırlanır.

Bahaî inancına göre tüm insanların çift yönlü bir yaradılış amacı vardır. Kendi ruhani gelişiminin sorumluluğunu üstlenmek ve durmadan ilerleyen bir medeniyetin ruhani ve maddi açıdan gelişimine katkı sunmak. Bu anlayıştan yola çıkarak Bahaîler çocukları, gençleri ve yetişkinleri ruhani fikirlerle tanıştırmak dua toplantılarıyla ibadet duygusunu beslemek, aydın sohbetler başlatmak gibi çeşitli çalışmalarda bulunurlar (Anonim. 2016: 167) .

Bahaîler, gerçeğin bağımsız araştırmasına inandıklarını ve gerçeği keşfetmek için kişisel bir araştırmaya başlayarak herkesi dogma, gelenek ve batıl inançları sorgulamaya teşvik ettiklerini savunurlar. Bahaî inancının din adamları yoktur. Bunun yerine, yerel, ulusal ve uluslararası düzeylerde demokratik olarak seçilmiş konseylerin kendine özgü bir sistemi, Bahaî topluluklarını yönetir ve yönlendirir. Temel olarak herhangi bir dini veya siyasi otorite sisteminden farklı olan bu idari düzen, günümüzde çok sayıda ülkede örgütlenerek, dünyadaki inananları bir çatı altında toplamaya öncelik veren, demokratik küresel yönetim sistemi oluşturmayı amaçladıklarını ilan etmişlerdir.

Bahaî inancını benimseyen bireyler, henüz Bahaî olmamış ama sempati duyan, tanıdıklarını eğitim etkinliklerine davet edebilirler. Özellikle güncel problemlerin tartışıldığı toplantılarda Bahaî olmayan katılımcıların da fikirleri dinlenir.

Çalışma çemberleri çeşitli sıklıklarda ve birkaç saat boyunca çeşitli kitapların çalışıldığı gruplardır. Herkes Bahaî olsun ya da olmasın bu çemberlere katılabilir. Çember, incelenecek kitabın içeriğini ve konusunu deneyimlemiş Bahaî Enstitüsünde görev yapan bir danışman tarafından yürütülür. Ancak danışmanın çalışma çemberinde herhangi bir otoritesi yoktur. Öğrenme sorumluluğu katılımcının kendisine aittir (Anonim. 2016: 143).

Bahaî inancı, her bireyin kendine özgü sorumlulukları olduğunu, toplumun ilerlemesinde ve sosyal gelişmenin sürdürülmesinde rolleri olan bireyin, topluluk ve kurumlar arasındaki dengeli ilişkileri kurması için eğitilmelerinin zorunlu olduğuna inanılır. Sosyal değişim hem bireysel dönüşümü hem de, ekonomik ve politik kurumların oluşturulmasını içerir.

İnsan âleminde elde edilen tüm gerçekler araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Araştırmadan gerçeğin bulunması mümkün değildir... Gerçekleri araştırmak, karanlık bir yerde aniden lambanın yanmasına benzer. Her şey gözler önüne serilir, görünür hale gelir. Gerçeğin araştırılması taklit ve evham perdelerini yakar ve böylece doğruyu görünür hale getirir. (Marufinah 2011: 27)

Yaşamın ruhsal tarafının olgunlaştırılmasının, dünyevi yararı olduğuna inan Bahaîler; ruhsal olgunlaşmanın, bireyin giderek artan oranda insan mutluluğu ve sosyal ilerlemenin temelinde yatan doğuştan gelen niteliklerini geliştirdiğini savunmuşlardır. Bu nitelikler inanç, cesaret, sevgi, şefkat, güvenilirlik ve alçakgönüllülük gibi özellikleri içerir. Bahaîlere göre bu nitelikler giderek daha fazla ortaya çıktıkça, toplum bir bütün olarak ilerler.

Temel olarak mistik bir İnanç olan Bahaî öğretileri, ruhun Tanrı'nın ebedi, bilinmeyen özüyle ilişkisine odaklanır ve herkese günlük dua ve derin düşünme önerir. Bahaîlik, insan ruhunun sonsuza dek yaşadığına inanmaktadır ve bu yüzden ruhlarını ruhsal niteliklerle aydınlatmaya gayret etmektedir (nezaket, cömertlik, dürüstlük, doğruluk, alçakgönüllülük ve başkalarına özverili hizmet).

Ayrıca pratik bir İnanç, birincil Bahaî prensipleri uluslararası birliği, tüm savaşın tamamen sona ermesini, her çocuk için evrensel zorunlu eğitimi, zenginlik ve yoksulluğun uç noktalarına manevi bir çözümü, dini köktenciliğin ve bölünmenin sona ermesini savunuyor. Baskıya, materyalizme ve gezegenin artan çevresel krizine birleşik küresel tepkinin oluşması için kolektif çabanın yararına inanılıyor.

Abdu'l-Bahá, yazıları dinin dünyadaki birlik ve beraberlik kaynağı olması gerektiğini söylüyor; ancak düşmanlık, nefret ve bağnazlık üretmesi halinde, dinin yokluğu tercih edilecek kadar, uzak durulması gereken zararlı ve insanlık için tehlikeli bulunuyor.

Bahaî İncancında, ilerici bir sosyal öğreti kümesiyle barış ve huzur için araçlar sağlandığı savı tüm tanıtım ve yayılım metinlerinde yer alır:

- ✓ Gerçeğin Bağımsız Araştırılması
- ✓ Her Türlü Önyargıyı Yasaklama
- ✓ İnsanlığın Birliği
- ✓ Tüm Dinler İçin Bir Temel; Temel Din, Sevgi, Sevgi ve Sevinci Sebep Olmalı
- ✓ Bilim ve Dinin Uyumunu
- ✓ Evrensel Bir Yardımcı Dil
- ✓ Evrensel Zorunlu Eğitim
- ✓ Cinsiyet Eşitliği
- ✓ İnsan Parlamentosunun Kurulması
- ✓ Aşırı Zenginlik ve Yoksullukların Kaldırılması
- ✓ İbadet Olarak Çalışma
- ✓ Dinin Politikaya Dâhil Olmaması
- ✓ Kutsal Ruh'un Gücü
- ✓ Herkes İçin İnsan Hakları

Bu temel Bahaî ilkeleri, insanlığın önceliklerini - maddiden ruhaniye, münhasırdan kapsayıcıya ve bölücülüğten birliğe kadar - tümüyle yeniden yapılandırmayı gerektirir.

Dünyadaki her kıtada, Baha'nın İbadethanesi herkesi ağırlıyor. Gerçek bir Tanrı'ya giden birçok yolu simgeleyen dokuz tarafla, Baha'nın İbadethaneleri, inandıkları her ne olursa olsun herkese açıktır. Bir kiliseye, camiye veya tapınağa benzer, ancak ritüel, ayin veya vaaz vermeyen- Baha'nın İbadethaneler, bir toplumun manevi hayatının merkezi ve insani, eğitimsel ve fedakârlık hizmeti ve sosyal yardımları olarak işlev görür. Yüzden fazla Baha'nın İbadethanesi planlama aşamasındadır ve bunlardan yedisi sekizinci, Şili'de Ekim 2016'yı açmak üzere ayarlandı:

- 1) Bahaî İbadethanesi - Yeni Delhi - Hindistan
- 2) Hindistan'da Baha's İbadethanesi

- 3) Kuzey Amerika: Wilmette, Illinois, ABD
- 4) Orta Amerika: Panama Şehri, Panama
- 5) Güney Amerika: Şili
- 6) Avrupa: Frankfurt, Almanya
- 7) Afrika: Kampala, Uganda
- 8) Asya: Yeni Delhi, Hindistan
- 9) Avustralya: Sidney
- 10) Okyanusya: Apia, Batı Samoa

Baha'nın öğretileri nihayetinde, her toplumda bu dinler arası ibadethanelerin öngörülmesini, Tanrı'nın bahsettiği şafak yeri ve birçok hayırsever kamu yararı kurumunun merkezi odak noktası olarak hizmet etmektedir. Baha'nın öğretileri İbadet Evi'ni diyor:

Dünyanın en hayati kurumlarından biri ve birçok yan kuruluşu sahip. İbadethane olmasına rağmen, aynı zamanda bir hastane, bir ilaç dispenseri, bir gezginin hastanesi, yetimler için bir okul ve ileri çalışmalar için bir üniversite ile de bağlantılıdır. - Abdu'l-Baha, Abdu'l-Baha'nın Yazılarında Seçmeler, s. 99-100.

Bu tapınakların birçoğu (resimdeki Hindistan'daki Bahai Lotus Tapınağı gibi), her İman ve İman olmayanlar için, yansıtan, meditasyon yapan ve dua eden bir yer olarak ve Bahailerin ideallerine güzel anıtlar olarak mükemmellik haline geldi. Tanrı'nın birliği, din ve insanlık.

Resim 5: Yeni Delhi/Hindistan, Bahaî tapınağı

Kaynak: <https://news.bahai.org/story/89/> (Erişim Tarihi: 07.04.22019)

Bahaî olmak, Abdu'l-Baha'nın birleştirici öğretilerini kabul etmek ve Bahaî öğretilerinin ana hatlarını manevi gelişim yolunu izlemeye karar vermek demektir. Hizmet, vaftiz veya tören yoktur. Bahaî olmak, inanç'ın öğretilerini benimsemek ve yerel Bahaî topluluğuna katılmak için sadece içsel, ruhsal bir karar gerektirir. Birçok ülkede, Bahaî ayrıca onları Abdu'l-Baha'nın topluluğuna kaydeden ve topluluk etkinliklerine ve toplantılarına davet almalarını sağlayan bir bildiri kartı da imzalamakla yükümlüdürler.

Bahaî olma kararını verdiğinizde, dünyayı değiştirmek için gezegensel bir harekete de katılıyorsunuz. Bahaîler barış, adalet, eşitlik, ırksal birlik ve çevresel sürdürülebilirlik için çalışıyorlar - hepsi bu eşitsizliklerin altında yatan ruhsal sebeplerine değiniyor. Baha'nın öğretilerinin dünyaya sunduğu yeni, iyimser model, problem çözme konusunda yeni bir yaklaşım izliyor, düşünceli, bütünleşik ve kapsamlı bir ruhsal enerjiye sahip olan diğer insanlara duyulan derin derinliğe değiniyorlar.

Bir Bahaî olmanın, bir dünya vatandaşı, dünyanın en yeni büyük İncanın bir parçası olma anlamına geldiği savunulmaktadır. Bahaî gerçekten olağanüstü ruhlara sahip sevgi dolu, kapsayıcı bir küresel topluluğun bir üyesi olma adayıdır.

Bahaî etkinlikleri - toplantılar, seçimler, partiler, adanmışlar, kutsal gün kutlamaları, her ayın başında bir Bahaî "Bayramı" (bayram, genellikle Bahaî'nin yazılarından gelen duaları ve okumaları içeren bir topluluk topluluğudur, bir topluluk danışma ve serinletme dönemi) - kahkaha, müzik ve genel bir neşe ve mutluluk duygusuyla çok fazla sosyal etkileşim içermeye eğilimindedir. Büyüklüklerine bağlı olarak, Bahaî toplulukları genellikle evlerde, yerel Bahaî merkezlerinde veya toplantı salonlarında toplanır. Çeşitli ve kapsayıcı, Bahaî toplantılarının çoğu katılımcılara farklı geçmişlerden, kültürlerden ve milletlerden insanlarla tanışma ve tanışma fırsatı verir.

Bahaîler başkalarından asla parasal katkı talep etmediklerini belirtmişlerdir. Aslında, yalnızca Bahaîler; Bahaî fonlarına katkıda bulunabiliyor ve tüm katkılar tamamen gizli tutuluyor. Hiç kimse bir levhayı geçemez ya da kimsenin katılmasını gerektirmez, çünkü her bağış özel ve kişisel kabul edilir.

Her yaşam yürüyüşünden, toplumun her toplumsal katmanından ve her etnik kökenden, ırk geçmişinden, milletten ve yaş grubundan gelir. Abdu'l-Baha, “Bir Bahaî kimdir ?” Sorusuna cevap vermek için: “*Bahaî olmak, tüm dünyayı sevmek demektir; insanlığı sevmek ve ona hizmet etmeye çalışmak; evrensel barış ve evrensel kardeşlik için çalışmak için*” (Anonim, 2007: 83) her Bahaî'nin çaba harcaması zorunluluk kabul edilir.

1.4. Bahaî İnançına Yönelik Eleştirel Yaklaşımlar

Dinler karşılaştıklarında, farklı dinlere mensup kişiler bir arada huzur içinde yaşayabilecekleri gibi uyumsuzluk ve karşılıklı düşmanlıkta sergileyebilirler. Bu karşıtlık çatışmalara bile yol açabilir (Kottak, 2014: 479). Bu açıdan Bahaîlerin kendilerini savundukları savlar olduğu gibi ortaya çıktığı dönemden bu yana başta İslami çevrelerde (İslam coğrafyasında ortaya çıkmasının da nedeniyle) olmak üzere birçok kesimde kendi karşıtlarını da oluşturmuştur. Bu durumu Bahaîlere karşı Türkçe yayınlanan birçok makale ve kitapta görmek mümkündür.

Söz konusu kaynaklar; ağırlıklı olarak Bahaîliğin ortaya çıktığı dönemde İran'da var olan siyasi istikrarsızlık, ekonomik sorunlar, toplum içerisinde kimi sosyal çatışmalardan dolayı gerçekleşen kargaşa ortamından faydalanarak, Şii düşüncesinde hâkim olan kurtarıcı mehdi anlayışının da toplumda körüklenmesi sonucunda, siyasi çatışmayı meydana getiren bir kurum olarak toplumda ortaya çıkması olarak Bahaîliği açıklamaktadırlar. Bununla beraber başta Rusya ve İngiltere olmak üzere birçok Avrupa ülkesi ve Yahudi misyonerlerin İran' da siyasi kargaşa ortamı yaratmak amacıyla bu ülkelerin ajanları aracılığıyla Bahaîliği ortaya çıkarttığı ve bu ülkelerin girişimiyle ve baskısıyla başta Bahauallah olmak üzere birçok Bahaî'nin idam edilmesini engellediği görüşünü ileri sürmektedir. Örneğin Bahaîliğin ortaya çıkmasında büyük öneme sahip olan ve İran toplumunun inanç değerleri içerisinde büyük bir öneme sahip olan mehdilik anlayışının ileri derecede

savunucusu olan *Şeyhlik* tarikatı lideri Ahmed Ahsai, İran'ı bir sömürge devleti haline getirmek isteyen Emperyalist ülkelerce İran'a gönderilen Endonezyalı bir papaz olduğu ileri sürülmüştür (Abdülhamid, 1973: 59). İran' da emperyalist ülkelerin ajanlık faaliyetleri İran' ı bir sömürge devleti haline getirme çabaları sadece Şeyhlik tarikatıyla sınırlı değildi. Hatta Bahailiğin kuruluşu Şeyhlik tarikatının kurulmasıyla çizilmiş bir plan doğrultusunda şekillenmiş olduğu savunulur. Bahailik başta İran olmak üzere tüm İslam coğrafyasında hem siyasi hem kültürel bir bozulma ve İslam kültürünü yok etme amacıyla meydana getirilmiş bir oluşum olarak görülmektedir. (Abdülhamid, 1973: 163).

Bahaîliğe karşı yapılan eleştiriler sadece İran'da gerçekleştirilmek istenen karışıkların ya da İran'ı bir sömürge devleti haline getirmek için güçsüzleştirmeye çalışan ülkelerin bir aracı olarak yapılmamaktadır. Bahailik başlı başına İran'da var olan siyasal istikrarsızlığın ortaya çıkarttığı ekonomik sorunların sonucu meydana gelen iç karışıklıklarla açıklanamamaktadır.

Bahaîlik özellikle İslami cenahta Bahaî kaynaklarında ve kutsal kitaplarında İslami akidelerin tamamen kopyası yapılarak ve üstünde kimi değişiklikler yapılarak tamamen İslam'a karşı ortaya çıkan bir hareket olarak görülmekte. Özellikle Bahaîlerin İslam Peygamberi Muhammed'i kabul ediyor olup onun son peygamber olduğunu reddetmeleri İslami çevrelerce eleştirilen noktalardan bir tanesidir. Bir diğer nokta ise Hadis ve Ayetlerin tamamen Batının yorumlarla aslından saptırılıp hiçbir gerçekliği olmayan bir yana çevrilerek İslam dini zedelenmeye çalışıldığı dile getirilmektedir. Bu durum Bahaîliğin müstakil bir din olup olmamasından öte Bahaîlerin kendilerini temellendirirken İslam dininin dilini kullanarak propaganda yapıyor olmasıyla eleştirilmektedir (Bozkuş, 2002: 151). Bahaîliğin senkretik yapıya sahip olması ve İslamiyet karşısında heretik duruşu, farklı dinlerden alıntılar yapılarak bozuk ve heterojen bir yapıya sahip olmasıyla eleştirilmiş ve donuk ve robotvari bir biçimde yaşayan insanların bir boşluk doldurma isteği neticesinde kitleleştiği görüşü ileri sürülmektedir (Çiçek, 2017: 399).

2. BAHÂ İNANCININ ANTROPOLOJİK ANALİZİ

2.1. Bahaîlerin Yerleşim Yoğunluğu Gözlenen Coğrafyalar

Aşağıda yer alan harita, Abdu'l-Baha'nın İran'ın ve Osmanlı İmparatorluğu'nun geniş bölgelerinde sürgün edilme yolunu göstermektedir. Söz konusu rota bir anlamda Bahaîlerin dünyaya açılımlarının başlangıcı olarak kabul edilebilir.

Şema 5: Baha'llah'ın Pers'ten Osmanlı İmparatorluğuna sürgün bölgeleri

Kaynak: <https://bahaiteachings.org/bahai-faith> (Erişim tarihi:19.04.2019)

Bahaîlik bugün dünyanın neredeyse bütün coğrafyalarına yayılmış, birçok ülke tarafından resmi olarak kabul edilmiş ve Birleşmiş Milletler Halkla İlişkiler Departmanı tarafından uluslararası sivil toplum kuruluşu olarak tanınmıştır. Birçok Bahaî kaynakta geçen rakamlara göre bugün iki yüzden fazla ülkede ve on bini aşkın yerel bölgede milyonlarca Bahaî yaşamakta ve coğrafi olarak dünyanın en yaygın ikinci dinidir (Türkiye Bahaî Toplumunun Dış İlişkiler Temsilciliği 2016:133-134).

Dünya'nın hemen hemen bütün coğrafyalarına yayılmış olan Bahaîler için İsrail'de bulunan Hayfa ve Akka şehirleri kutsal yerler olarak kabul edilmektedir. Akka şehri Peygamberleri Bahau'llah'ın Osmanlı döneminde en son sürgün hayatını yaşadığı şehir olması ve Bahaî Dininin kutsal kitabı olan Kitab-ı Akdes'in burada yazılmış olması nedeniyle kutsal kabul edilmektedir. Hayfa ise hem Bahaîlerin idari merkezi olan Yüce Adalet Evinin hem de Bahaî dininin müjdecisi olarak kabul

edilen Mirza Ali Muhammed (Bab)'ın naaşının burada olması nedeniyle Bahaîler için kutsal kabul edilmiştir. Bahaîler kutsal kabul ettikleri bu toprakları hac ibadetlerini gerçekleştirmek için her sene ziyaret etmektedirler. Yüce Adalet Evinin, Bahauallah'ın ve Bab'ın naaşlarının bulunduğu bu yerlerde farklı ülkelerden gelen birçok Bahaî yılın belli zamanlarında gönüllü olarak çalışmakta ve hizmet etmektedirler.

Hayfa ve Akka dışında Bahaîler için kutsal kabul edilen diğer yerlerin başında Bağdat gelmektedir. Bahauallah'ın 1853 yılında ailesiyle ve takipçileriyle beraber sürgün edildikleri ilk yer olan Bağdat'ta on yıl yaşadktan sonra İran hükümetinin Osmanlı hükümetine yaptığı diplomatik baskılar sonrası İstanbul'a sürgün edilmeden önce, ailesine ve kendisiyle beraber sürgün edilen takipçilerine peygamberliğini ilk burada ilan etti. Bahai dini tarihinde büyük öneme sahip olan bu olayın gerçekleştiği yer Bahaîlerce Rızvan Bahçesi olarak adlandırılmakta ve Bahauallah'ın peygamberliğini ilan ettiği sürede geçirilen on iki günlük süre -21 Nisan 2 Mayıs- Bahaîler tarafından Rızvan Bayramı olarak kutlanmakta (Türkiye Bahai Toplumu Dış İlişkiler Temsilciliği 2016: 21-22).

Türkiye'de Bahaîler tarafından değerli görülen coğrafyalardan bir tanesidir. Peygamberleri Bahauallah'ın sürgün hayatının büyük kısmını bugün Türkiye sınırları içerisinde olan bölgelerde geçirmiş olması ve Bahaî tarihinde birçok önemli olayın Türkiye sınırları içerisinde gerçekleşmesi Bahaîler için Türkiye'yi önemli bir yer haline getirmiştir. Bahauallah, Bağdat'tan sonra ilk sürgün yeri olan İstanbul'da dört ay kaldıktan sonra Edirne'ye sürgün edilmişti. Bu durum Bahaîler tarafından dinler tarihinde bir peygamberin Avrupa topraklarına ilk defa ayak basması olarak görülmekte ve önemsenmektedir. Edirne'nin Bahaîler tarafından önemli olarak görülmesinin bir önemli tarafı da Peygamberleri Bahauallah'ın o dönemin tüm dünya liderlerine ve dini önderlerine gönderdiği mektupla Bahaî dinine çağrıda bulunması olmuştur (Türkiye Bahai Toplumu Dış İlişkiler Temsilciliği 2016: 23). Edirne halkı tarafından 'Beyaz Ev' olarak adlandırılan bu ev her yıl farklı ülkelerden gelen birçok Bahaî tarafından ziyaret edilmektedir. Diğer kutsal mekânlarda olduğu gibi burada da gönüllü olan Bahaîler çalışmaktadır.

Bahaîler için kutsal kabul edilen ya da değerli olan şehirlerin dışında kutsal kabul edilen diğer yerler ise dünya da sadece yedi adet olan Bahai mabetleridir.

Bahaî dininde mabet kavramı başta semavi dinler olmak üzere birçok dine göre farklılık göstermektedir. İbadetlerin her hangi bir ibadethanede yapılmasının zorunlu olmadığı Bahaî dinin de mabet kavramı sadece dini ibadetlerin yerine getirilmesi gereken bir yer olmaktan ziyade toplumda gerçekleşecek olan sosyal, bilimsel, eğitimsel ve hayır işlerinin gerçekleştiği, Bahaî dinine mensup olmayan kişilerinde kendi ibadetlerini gerçekleştirebileceği ve bir din adamının görev almağı kutsal mekânlardır. (Türkiye Bahaî Toplumu Dış İlişkiler Temsilciliği 2016: 135). Bazı ülkelerde Bahaî dininin resmi bir din olarak kabul edilmemesinin de etkisiyle, mabetler dünya da her kıtada birer tane olmak üzere toplam yedi tanedir. Bahaîler bu mekânlara "Meşrik'ül-Ezkar" adını vermektedirler (İpek 2010:173). Bu ibadethaneler dünyada yedi tane olmakla beraber mimari özellikleriyle de dikkat çekmekte. En yeni Bahaî Tapınağı olan (1986) Hindistan, Yeni Delhi'deki tapınak, 1986'da tamamlandı. Pek çok mimari ödül almıştır.⁴ Hastane, okul, hostel vb. birimleri de olan Dünyada ilk Bahaî mabedi 1908 yılında Asya ana mabedi olarak Türkmenistan'ın Aşkabat şehrinde açılmış fakat 1938'e kadar hizmet verebiliyor.

Bugün dünya da hizmet veren Bahaî mabetleri sırasıyla şunlardır;

Wilmette Ana Mabedi; Batı ana mabedidir. Amerika, Chicago'nun kuzeyinde Wilmette'dir. 1920'de inşa edilmiştir.

Kaplama Ana Mabedi; Afrika kıtası ana mabedidir. Kaplama dışında Kikaya Hill'de bulunmaktadır. 1957'de yapılmıştır.

Sydney Ana Mabedi; Avustralya kıtası ana mabedidir. Sydney dışında Mona Vale'de bulunmaktadır. 1957'de yapılmıştır.

Frankfurt Ana Mabedi; Avrupa kıtası ana mabedidir. Almaya, Frankfurt, Langenhain' dedir. 1960 yılında yapılmıştır.

Panama Ana Mabedi; Latin Amerika ana mabedidir. Panama City yakınlarında Cerro' dadır. 1972 yılında yapılmıştır.

Batı Samoa Ana Mabedi; Pasifik Okyanusu, Batı Samoa'da Apio şehrinde dir. 1985 yılında yapılmıştır.

⁴ <http://www.dunyadinleri.com/bahailik.html>. (Erişim Tarihi:09.04. 2019)

Hindistan Ana Mabedi; Hindistan, Yeni Delhi'nin güneyinde Bahapur' dadır. 1986'da yapılmıştır (İpek 2010:174).

Bahaî toplumu yaşadıkları birçok coğrafyada nüfussal olarak azınlıkta kalmış olsalar da uluslararası düzeyde kurumsal olarak kendilerini temsil ettikleri kuruluşlarda yer almaktalar ve bu kuruluşlarda birçok sosyoekonomik, kültürel, eğitimsel vb. birçok aktiviteye katılmakta ve ya direk o aktivitelerin kurucusu olmaktadır. 'Sürekli ilerleyen bir medeniyeti ileri götürmek' olarak adlandırdıkları bu süreci, sivil toplum kuruluşu olarak görev alan Bahaî Uluslararası Toplumu üzerinden yürütmektedirler.⁵

1926'da Milletler Cemiyetinde yer alan Bahaîler, inancın yayılmaya başladığı ilk yıllarda uluslararası tanınırlığını sağladı. Milletler Cemiyetinde başta İran olmak üzere İslam ülkelerinde yaşayan Bahaîlerin yaşamış olduğu sıkıntılar uluslararası kamuoyu kuruluşlarında dile getirilmiş oldu ve Bahaîlerin maruz kaldığı baskılara karşı kamuoyu oluşturulmuş oldu. Milletler Cemiyetinin yanı sıra Birleşmiş Milletlerin kuruluşunda da yer alan Bahaîler, sosyal ve sürdürülebilir kalkınma toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarında birçok aktivite yer almıştır. Birleşmiş Milletlerde sivil toplum kuruluşu statüsüne sahip Bahaî Uluslararası Toplumu, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi (ECOSOC) ve Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu'nun (UNICEF) yanı sıra Birleşmiş Milletler Çevre Akreditasyonu ile danışmanlık statüsündedir⁶

Bahaî toplumunun uluslararası alanda gerçekleştirdiği faaliyetlerin dışında Şili'de ve Hindistan'da yüksek okulları ve İsviçre'de bir akademileri vardır. Amerika ve Almanya'da Bahaî kürsüsü ve Bolivya'da Bahaîlere ait Nur üniversitesi vardır. Dünyada Bahaî nüfusunun en çok yayıldığı bölgelerin başında Hindistan, Afrika ve Amerika gelmektedir (Bozkuş; 147)

2.1.1. Günümüzde Bahaîlerin Anadolu'da Grup Olarak Var Oldukları Bölgeler

İran'da yaratmış olduğu etkiler sonrası takipçileriyle beraber sürgün edilen Bahaî peygamberi Bahau'llah'ın sürgün hayatının bir kısmını bugün Türkiye sınırları

⁵ <https://www.bic.org/about/about-us> (Erişim Tarihi:09.04.2019)

⁶ <https://www.bic.org/about/about-us> (Erişim Tarihi:10.04.2029)

içerisinde bulunan yerlerde geçirmiş olması Bahaîliğin Türkiye'de de tanınır hale gelmesinin etkilerinden bir tanesidir. Osmanlı'nın son yıllarına denk gelen bu sürgün yıllarında Bahaîler hem kendi içlerinde yaşanan çatışmalardan hem de inancın İslamiyet ile büyük oranda çatışmasından kaynaklı yayılmacı bir refleks gösterememişlerdir. Osmanlı hükümetinde yaşanan siyasi çalkantılar sonrası görece özgürlük ortamından yararlanan Bahaîler ancak bu süreçten sonra inançlarını farklı şehirlerde ve bölgelerde farklı topluluklara tebliğ edebilme fırsatı bulabilmişlerdir.

Başlarda Bahaî toplumunun önderliğini babasından sonra yöneten Abdülbaha aracılığıyla Mısır, Amerika ve Avrupa ülkelerine yayılan Bahailik, Türkiye'de Osmanlı aydınları arasında aydınlanmacı bir fikir olarak benimsenmiştir.⁷ Bahaî toplumunun kurumsal olarak Türkiye'de yer edinmeleri 1950' li yıllara denk gelmektedir. İlk mahalli mahfilliğin kurulduğu bu yıllarda Bahailik Türkiye'de kurumsallaşmaya başlamıştır.

Bahaî toplumu Türkiye'de dini tebliğ çalışmalarından ziyade, bir sivil toplum kuruluşu olarak Uluslararası Bahaî Toplumu aracılığıyla Birleşmiş Milletlerin düzenlediği çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde, kültürel ve eğitimsel faaliyetlerde bizzat bulunarak veya başka sivil toplum kuruluşları ve bazı resmî kurumlarla koordineli olarak yürüttükleri siyasi olmayan konferans, panel vb. etkinliklerle toplumda yer edinmişlerdir (Öz 2004: 322). Sivil toplum kuruluşu olarak yürüttükleri faaliyetlerin yanı sıra lokal bir şekilde tebliğ çalışmaları yapan Bahai toplumu, basın yayın organlarıyla da Bahaî dinini anlatan ve kutsal saydıkları kitapları Türkçe tercüme ile yayınlamaya yayılmacı bir tutum göstermişlerdir. Bu süreçte artan Bahaî nüfusu sivil toplum kuruluşu olarak yürüttükleri faaliyetlerle beraber 1959 yılında Türkiye Bahaîleri Milli Ruhani Mahfilliğin kurulmasıyla dini anlamda kurumsallaşmaya başlamış oldular (Türkiye Bahaî Toplumu Dış İlişkiler Temsilciliği 2016: 131).

Türkiye Bahaîleri ülkede yaptıkları dini faaliyetler konusunda pek fazla bilgi vermemelerine rağmen, müstakil ya da yurtdışındaki bir kısım teşkilatlarla koordineli olarak yürüttükleri sosyal ve kültürel faaliyetleri basına ve kamuoyuna yansıtmaktadırlar. Bahaî Milli Mahfili Genel Sekreteri Susan Merter' in beyanına göre Türkiye'deki Bahaî kadınlar bir sivil toplum kimliğiyle değişik bölgelerde Birleşmiş Milletler gayri siyasi teşkilatındaki Uluslararası Bahaî Toplumu'nun

⁷ <http://www.dunyadinleri.com/bahailik.html> (Erişim Tarihi: 07.04.2019)

çalışmaları doğrultusunda, kadınların, çocukların ve gençlerin gelişimiyle ilgili diğer toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde çalışmalarını sürdürmektedirler (Öz, 2014:322).

Türkiye'de yaşayan Bahaî nüfusu resmi olarak bilinmemekle beraber birçok şehirde farklı iş kollarına, sosyo-ekonomik yapıya ve zümreye sahip 15 bin civarında Bahaî olduğu dile getirilmektedir. Özellikle İran'dan gelen sığınmacı statüsüne sahip Bahaî nüfusunun yaşadığı Van dışında Bahaîler İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Hatay, Adana, Mersin, Sivas, Bursa ve Aksaray (Baymış) gibi şehirlerde yaşamaktalar (İpek 2010: 209).

2.2. Bahaî İnancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşme Süreci

2.2.1. Bahaî İnancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşmede Yöneltilen Sorular

Kendileriyle görüşülen Bahaî katılımcılara aşağıda yer alan sorular yöneltilmiştir. Katılımcıların bir kısmı soru kapsamında yer alan bütün konulara değinmeyip, soruların diledikleri bölümünü yanıtlamışlardır. Özellikle kendi yaşam alanlarında deneyimlemedikleri konulara değinmeden, sorunun diğer bölümünü tanıtladıkları izlenmiştir.

1. Bahaî olmadan önceki inancınız neydi? Bahaî dini ile nasıl tanıştınız?
2. Bahaî dinini kabul etmenizdeki etken nedir?
3. Bahaî dini eğitiminizde kullanılan yöntemler nelerdir?
4. Çocuklarınıza dini bir eğitim veriyor musunuz? Çocuklarınızın okullarda verilen Din kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerini alması konusunda düşünceniz nedir?
5. Bir Bahaî olarak Türkiye'de inancınızı rahatça ifade edebiliyor musunuz? İnancınızdan dolayı herhangi bir toplumsal baskı yaşadınız mı?
6. Bahaîliği kabul ettikten sonra yakın çevrenizde size karşı ya da sizin yakın çevreniz ile kurduğunuz ilişkilerde gözle görülür değişiklikler oldu mu?

7. Türkiye’de Bahaîliğin gelişimi nasıl gerçekleşmektedir? Bununla ilgili herhangi bir çalışma içerisinde yer alıyor musunuz? Alıyorsanız göreviniz nedir?
8. Toplumsal barış ve çatışmasızlık Bahaîler için neyi ifade ediyor?
9. Bahaîlikte her türlü taassuba karşı çıkılmasına rağmen toplum içerisinde herhangi bir taassupla karşılaşılabilir mi ?
10. İnancınızın ana prensibi olan insanlığın birliği sizin için ne ifade ediyor? Bahaî toplumu bunu nasıl gerçekleştirecektir?
11. İnancınızda dini liderliğin olmamasının nedeni nedir?
12. Bahaîler hangi etkinliklerde bir araya gelmekte? Toplumsal birlik nasıl sağlanmakta?
13. Bir Bahaî olarak cemaatinizin gerçekleştirdiği tüm etkinliklere katılıyor musunuz?
14. Bahaîliği seçtikten sonra hayatınızda sosyal ve kültürel anlamda ne tür değişiklikler hissettiniz?
15. Bahaî toplumundan bireyler farklı dini gruptan kişilerle evlenebilir mi? bu evlilikler nasıl gerçekleşmekte? Eşlerden birinin Bahaî olmaması durumunda çocuklar hangi inanca göre yetiştirilmekte?
16. Dini kutsal günler dair etkinlikler nerelerde yapılır? Bu etkinlikler cemaatle mi gerçekleştirilir? Kutsal günlerde yapılan aktiviteler nelerdir?
17. İbadetlerinizi (namaz - dua - oruç) düzenli olarak yapar mısınız?
18. Dininizde tebliğ nasıl yapılmaktadır? Tebliğ görevinde bulundunuz mu?
19. Bahaî olmak isteyen bir kişi ne yapmalıdır?

2.3. Bahaî İnancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşme Konuları

Görüşme konuları aşağıda belirtilen soru gruplarının kapsadığı içerik bağlamında tasarlanmış ve palanlaşmıştır.

- Bir Bahaî olarak Türkiye de yaşamının, koşullarını anlamaya yönelik sorularlar

- Bahaî İncanın temel ilkelerinin yaşama geçirilmesinin, uyulabilirliğini anlamaya yönelik sorulurlar
- Bahaî İncanın diğer inanç gruplarıyla olan ilişkilerini, anlamaya yönelik sorulurlar
- Bahaî İncanın yaygınlaşmasında Bir Bahaî'nin üstlendiği sorumluluğu anlamaya yönelik sorulurlar
- Bahaî İncanın gelecek ütopyasına ilişkin, uluslararası iletişimi ve dayanışmanın boyutlarını anlamaya yönelik sorulurlar
- Bahaî İncanın toplumsal yaptırımlarını anlamaya yönelik sorulurlar

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

3.1. Bahaî İnancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Veriler

Bahaî inancını benimsemiş olan kişilerle yapılan görüşme sonunda aşağıda gruplandırılan sonuçlar veri analizinden elde edilmiştir. Başlangıçta inançları konusunda yöneltilen sorulara detaylı ve açık yanıt verecekleri izlenimi bırakan söyleşi öznesi olan Bahaîler görüşmeler sırasında büyük ölçüde birbirlerinin benzeri yanıtlar vermiş, özellikle Türkiye'de gerçekleştirdikleri sosyal yaşam adacıkları hakkında sınırlı bilgi vermeyi tercih etmişlerdir.

Büyük bölümü Sünni Müslüman olan ülkemizdeki yaşantılarında karşılaştıkları çatışma öykülerini birkaç örnek dışında anlatmamayı tercih etmişlerdir.

Dünyanın çok sayıda ülkesinde örgütlenen Bahaîler inançlarını açık ve saydam biçimde günlük yaşantılarına, bir yaşama tarzı olarak eklemiş olmalarına karşın Türkiye Bahaîlerinde dini inanç öğretilerinin gereklilikleri daha içe kapalı yaşanmaktadır. Bu gizlilik içeren içe kapalılık iki gerekçeyle açıklanabilir: Birinci gerekçe Bahaî inancını benimsemiş olan bireylerin Türkiye örgütlenmelerini, Dünya örneklerinde görülen kapsamda ve genişlikte tamamlamamış olmaları. Gerekçe iki Türkiye siyasi ikliminin özellikle son 15 yılının Sünni İslam öğretilerini öne çıkaran strateji izlemesi, söz konusu siyasi iklimde toplumsal dışlanmışlığa maruz kalma korkusu. Oysa Bahaîlerin günümüzde tüm ülkelerde örgütlenmiş olması hatta Hıristiyanlıktan sonra en yoğun katılımın olduğu inanç biçimi olarak tanımlanıyor olması Türkiye görünümü ile çelişmektedir.

Bahaî inancı resmi WEB sitelerinde inancın temel özelliklerini çağdaş insanlara sunarken 'Bahaîlerin barış, adalet, sevgi, fedakârlık birliğine inandıklarını, bilim ve dinin uyumu içinde sosyal önyargı ve ırkçılığın ortadan kalkmasını teşvik ettiklerini' söylemektedirler (Kanada adresini ver). Bahaî inancının Dünyayı kapsayan insanlığın birleşmesi için çaba harcayan, demokratik önderlik dışında din adamları ve tapınakları olmayan bir inanç biçimi olarak betimlendiğinde Bahaî

toplulukları buldukları coğrafyalarda etik değerlere ve demokratik ilkelere dayalı sosyal bir örgütlenme olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda bakıldığında Türkiye'de yaşayan Bahaî toplulukları manevi anlamda öğretilere bağlı kalmakla birlikte sosyal örgütlenme anlamında henüz kendilerini bütünüyle özgürce ifade etme düzeyinde örgütlendikleri söylenemez

Türkiye'de yaşayan Bahaî inancına sahip bireyler yakın çevreleri dışında inanç bağı kurmadıkları küçük topluluklar içinde var olmayı tercih etmişlerdir. Bu tercihleri 'buldukları ülkenin devlet iradesini kabul etmek ve farklı inançta olan çoğunlukla çatışmaya girmeden küçük adımlarla genişlemeye çalışmak olmuştur.

Bahaî inancına yeni bir üyenin katılımı büyük ölçüde güvenilir bir Bahaî'nin önermesi ile gerçekleşmektedir. Manevi bir sistem olan Bahailik; etnik köken, milliyet, yaş, ırk, ekonomik ve sosyal sınıf farkı gözetmemektedir. Bahaî öğretileri kutsal kitaplar ve bir arada gerçekleştirilen dini toplantılarla yaygınlaştırılır. Dua ve meditasyonun öznel yaşamın içine yerleştirildiği Bahaî öğretileri nezaket, cömertlik, dürüstlük, doğruluk, alçak gönüllülük gibi etik davranışlar ile biçimlendirilir. İbadetlerin yerine getirilip getirilmemesi konusunda, topluluk içinde bir sorgulama yapılmamakla birlikte örtülü otokontrol sistemi sosyal liderliklere erişimle ödüllendirilmesi bağlamında işlemektedir.

Bahaî inancının uluslararası birliği bireysel iman ve ibadet tercihlerinden öte uluslararası insanlığı ilgilendiren sorunlar üzerinde düşünmeyi, çözüm üretmeyi teşvik eder. Örneğin özellikle son on yılda Amerika, Kanada, İsrail, Hindistan, Ürdün, İran ve İngiltere gibi ülkelerdeki Bahaî kongrelerinde küresel sorunlara çözüm aramanın Bahaî topluluğunun üyeleri için bir görev olarak kabul edilmesi gerektiğini benimsemişlerdir. Bu ortak karar içinde savaşların sona erdirilmesi, açlıkla mücadele, çocukların evrensel zorunlu eğitiminin sağlanması, dini köktenciliğin sona erdirilmesi, zenginlik ve yoksulluk arasındaki uçurumun giderilmesi, dünyanın yüz yüze kaldığı ekolojik krizle mücadele edilmesi ve küresel kapitalizmin yarattığı eşitsizliklerin ortadan kaldırılması gibi gezegende yaşayan tüm insanları ilgilendiren sorunlar Bahai uluslararası birliği tarafından gündemdeki çözüm gerektiren konular olarak benimsenmiştir. Benimsenen bu konuların Bahaî inancına sahip bireyler tarafından kendi yaşama alanlarında, kendi topluluklarını

yönlendirirken kendi konseylerinde tartışıp proje geliştirmeleri önerilmiştir. Ancak bu önerinin Türkiye toplulukları arasında ne ölçüde hayata geçirildiği tespit edilememiştir.

Tez çalışması sürecinde gerçekleştirilen görüşmeler sonunda elde edilen verilerin analizi şöyle yorumlanabilir. Türkiye'de Bahaîler kendilerini dini bir grup olarak görmekle birlikte içinde bulunduğu grubun aynı zamanda sosyal sorumlulukları olan, sosyal yaşam içinde belli etik değerleri gözeten, inanç pratikleri ibadet boyutunda büyük ölçüde uygulanmasa da Bahaîliği bir dünya görüşü olarak algılayan bireylerin çokluğu, iki Bahaîliğin yaygınlaştırılmasında aile merkezini çevreleyen yakın akraba ve arkadaşlıklara kadar uzanan kapalı çevre içinde gerçekleştirilen anlatı ve sohbetlerle tanıtımının yapılması en yaygın yöntem olarak seçilmiştir. Bu yöntemle Bahaîliği benimseyen bireyler kendi sosyal çevrelerinde de aynı yöntemi kullanmışlardır. Bu nedenle Bahaî toplulukları içinde yer almakla birlikte Bahaîliğin bütün dini önermelerini yerine getirmeden, farklı basamaklarda Bahaîliği benimsemiş bireylerin varlığı. Üç, kendisiyle görüşülen Bahaîlerin büyük bir bölümü eğitimli ve okuryazar olmanın yanı sıra Bahaîliğin genç kuşaklara benimsetilmesinde bilimsel düşüncenin yararına inanmaktadır. Dört, kendileriyle görüşülen Bahaîlerin büyük bir bölümü Bahaîliğe katılma nedenlerini öznel seçkileri olarak değerlendirmiş, aileleri geleneksel İslam inancıyla onları eğitmiş olmalarına karşın yetişkinliğe ulaştıkları yaşlarda tanıştıkları Bahaîliği kendi dünya görüşleriyle daha uyumlu olduğuna, Bahaîliğin ideallerine cevap bulmada daha somut öneriler sunduğuna inanmaktadırlar. Beş, kendisiyle görüşülen Bahaîlerin bir kısmı Bahaî örgütlenmesiyle yakından ilgili olup konuyla ilgili yayın yapan kişiler olduğu için onların verileri genel yorumlama içerisinde ayrı tutulmuştur. Söz konusu kişilerden edinilen veriler detaylı anlamda irdelenip bu konuda yapılabilecek genellemelerde uzman görüşü olarak değerlendirilmiştir. Altı, Bahaî inancının Türkiye'de kurumsallaşmasının antropolojik analizini yapmayı amaçlayan tez çalışmasında cevabı aranan en önemli soru toplumsal çatışma dinamiklerini harekete geçirmede önemli rol oynayan dini inancın çatışmasız bir biçimde yaşanabileceği, çatışmasızlığın sağlanabilmesinde izlenen toplumsal tutumun ne olması gerektiğine Bahaîliğin verdiği yanıt olmuştur. Ancak yapılan görüşmeler çatışmasızlığın bütünüyle Bahaî inancının önermeleriyle gerçekleşmediğini göstermiştir.

Çatışmasızlık büyük ölçüde Bahaîliğin etik değerlerinin gözetilmekle birlikte içinde bulunulan toplumun değerleriyle savaştırmamayı bir ilke olarak kabuk etmiş olmalarıyla ilgilidir. Kuşkusuz bu ilke stratejik anlamda var olma çabasının bir gereği olarak düşünülebilir.

3.2. Verilerin Yorumu

3.2.1. Sosyo – Demografik Veriler

	Kod Adları	Medeni Durum	Önceki Din	Yaşadığı Şehir
1	1.GK.	Evli(Çocukları Bahaî)	İslam(Deist t yetişmiş)	Antalya
2	2.SK.	Bekâr	Bahaî	Antalya
3	3.AT	Evli (Eşi de Bahaî)	Deist	Antalya
4	4.T T.	Evli	Deist	Antalya
5	5.ZO.	Evli(Çocuklarını bir Bahaî gibi yetiştirmiş)	Ateist	Antalya
6	6.TO.	Evli(Eşi de Bahaî)	Deist	Antalya
7	7.S Ç.	Evli (Eşi Bahaî)	Bahaî	İzmir
8	8.E Ç.	Evli	Bahaî	İzmir
9	9.MM.	Evli(Çocukları Bahaî)	Bahaî	İzmir
10	10.DG.	Bekâr	Alevi	Hatay
11	11.MÇ.	Bekâr	Alevi	İzmir
12	12.NE.	Bekâr	Bahaî	Hatay
13	13.GA.	Bekâr	Bahaî	İzmir
14	14.NT	Bekâr	İslam	Antalya
14	15.SO.	Evli (Eşi sonradan Bahaî olmuş)	Bahaî	İzmir
16	16.AÇ.	Evli (Evlendikten sonra Bahaî olmuş)	Ateist	Antalya
17	17.YY.	Evli (Eşi Bahaî)	Alevi	Hatay
18	18.MY	Evli	Alevi	Hatay
19	19.F E.	Evli	Bahaî	Hatay
20	20.E A.	Bekâr	Bahaî	İzmir
21	21.NÇ.	Evli	Bahaî	Antalya
22	22.N Ç.	Evli	Bahaî	Antalya
23	23.A Y.	Evli	Bahaî	Antalya
24	24.NA.	Bekâr	-	Antalya
25	25.BK.	Evli	Bahaî	Antalya
26	26.Y E.	Evli (Bahaî Eşi)	Deist	Antalya
27	27.AS.	Evli	Bahaî	Antalya
28	28.CS.	Evli	Hala Desit	Antalya

29	29.DÇ.	Bekâr	Bahaî	İzmir
30	30.H B.	Evli	Alevi	İzmir
31	31.MA.	Bekâr	Bahaî	Antalya
31	32.ST.	Evli(Çocukları Bahaî)	Bahaî	Hatay
33	33.MT.	Evli	Deist	Hatay
34	34.B A.	Evli	Bahaî	Antalya
35	35.NY.	Evli	Bahaî	Antalya
36	36.NO.	Evli	Bahaî	Hatay
37	37.ABÇ.	Bekâr	Bahaî	İzmir
38	38.HO.	Bekâr	Bahaî	Hatay
39	39.BG.	Evli	Bahaî	Hatay
40	40.A V.	Evli	Bahaî	Hatay
41	41.SA.	Bekâr	Bahaî	Hatay
42	42.UO.	Bekâr	Bahaî	Antalya
43	43.GK.	Evli	Hıristiyan	Antalya
44	44.EY.	Bekâr	Bahaî	İzmir
45	45.H A.	Evli	Bahaî	İzmir
46	46.E M.	Bekâr	Bahaî	Hatay
47	47.Ö Ş.	Evli	Bahaî	Hatay
48	48.C O.	Evli	Bahaî	Hatay
49	49.SAÖ	Evli	İslam	İzmir
50	50.YCD	Evli	Bahaî	İzmir

Kendileriyle görüşülen Bahaîlerin, önceki inançlarına ilişkin dağılım şöyledir:

- % 6 İslam (Sünni)
- % 10 İslam (Alevi)
- % 2 Hıristiyan
- % 12 Desit
- % 4 Ateist
- % 64 Bahaî

Görüşülen Bahaîlerin büyük bir bölümü son 3 kuşaktan bu yana Bahaî olan ailelerden gelip kendileri de Bahaî olarak yetiştirilen bireylerden oluşmaktadır. Büyük oranda Sünni İslam yoğunluğu olan bir ülke olan Türkiye de yaşıyor olmalarına karşın, Bahaî inancına Sünni İslam katılımın çok sınırlı sayıda olduğu

görülmektedir. Bahaî inancına en yüksek katılımın, deist ve Alevi İslam inancından olduğu görülmektedir.

3.2.2. Görüşülen Bahaîlerin Yerleşik Yaşam Alanları dağılımı şöyledir:

- % 42 Antalya
- % 30 Hatay
- % 28 İzmir

Tez çalışması başlamadan önce Edirne ve Sivas bölgesinde yaşayan Bahaîlerle de iletişim kurulmasına karşın, görüşmeler başladıktan sonra, ileri sürülen farklı gerekçelerle, katılımları sağlanamamıştır.

3.2.3. Görüşülen Bahaîlerin Yaş ve cinsiyet Dağılımı

	Kod Adları	Yaş	Cinsiyet
1	1. GK.	75	Erkek
2	2. SK.	23	Kadın
3	3. AT	39	Kadın
4	4. TT.	40	Erkek
5	5. ZO.	69	Kadın
6	6. TO.	71	Erkek
7	7. S Ç.	28	Erkek
8	8. E Ç.	28	Kadın
9	9. MM.	73	Erkek
10	10. DG.	24	Erkek
11	11. M Ç.	22	Erkek
12	12. NE.	23	Kadın
13	13. GA.	24	Erkek
14	14. NT	56	Kadın
14	15. SO.	89	Kadın
16	16. AÇ.	50	Kadın
17	17. YY.	46	Erkek
18	18. MY	69	Erkek
19	19. F E.	43	Erkek
20	20. E A.	22	Erkek
21	21. NÇ.	41	Erkek
22	22. N Ç.	53	Erkek
23	23. A Y.	32	Kadın
24	24. NA.	40	Kadın
25	25. BK.	26	Erkek
26	26. Y E.	26	Kadın
27	27. AS.	24	Erkek
28	28. CS.	24	Kadın
29	29. DÇ.	16	Erkek
30	30. H B.	34	Erkek

31	31. MA.	25	Erkek
31	32. ST.	37	Kadın
33	33. MT.	37	Erkek
34	34. B A.	30	Erkek
35	35. NY.	35	Erkek
36	36. NO.	42	Erkek
37	37. ABÇ.	25	Erkek
38	38. HO.	26	Kadın
39	39. BG.	34	Kadın
40	40. A V.	36	Erkek
41	41. SA.	32	Erkek
42	42. UO.	28	Erkek
43	43. GK.	73	Kadın
44	44. EY.	19	Kadın
45	45. H A.	53	Kadın
46	46. E M.	32	Kadın
47	47. Ö Ş.	45	Erkek
48	48. C O.	41	Kadın
49	49. S AÖ.	56	Kadın
50	50. YC D.	50	Kadın

Kendileriyle görüşülen Bahaîlerin; % 56 sı Erkek, %44 'ü kadındır. Yaş Dağılımı ise şöyledir:

- %4 10-19 yaş arası
- % 34 20-29 yaş arası
- % 22 30-39 yaş arası
- % 16 40-49 yaş arası
- % 12 50-59 yaş arası
- % 4 60-69 yaş arası
- % 6 70-79 yaş arası
- %2 80 yaş ve üstü

Bahaî gruplarında aktif biçimde yer alanların büyük bir bölümü, genç ve orta yaşlı Bahaîlerden oluşmaktadır.

3.2.4. Görüşülen Bahaîlerin Eğitim Seviyelerine İlişkin Genel Dağılım

	Kod Adları	İlk Öğrenim	Orta Öğrenim(Lise)	Yüksek Öğretim	Lisans Üstü
--	------------	-------------	--------------------	----------------	-------------

1	1.GK.			Lisans	
2	2.SK.			Ön. Lisans	
3	3.AT			Lisans	
4	4.T T.			Lisans	
5	5.ZO.			Lise	
6	6.TO.			Lisans	
7	7.S Ç.				Yük. Lis.
8	8.E Ç.			Lisans	
9	9.MM.				Profesör
10	10.DG.			Lisans	
11	11.MÇ.		Lise		
12	12.NE.			Lisans	
13	13.GA.			Lisans	
14	14.NT		Lise		
14	15.SO.			Lisans	
16	16.AÇ.			Lisans	
17	17.YY.			Lisans	
18	18.MY	İlkokul			
19	19.F E.		Lise		
20	20.E A.			Lisans	
21	21.NÇ.			Lisans	
22	22.N Ç.			Lisans	
23	23.A Y.			Lisans	
24	24.NA.			Lisans	
25	25.BK.			Lisans	
26	26.Y E.			Lisans	
27	27.AS.			Lisans	
28	28.CS.			Lisans	
29	29.DÇ.	Ortaokul			
30	30.H B.			Lisans	
31	31.MA.			Lisans	
31	32.ST.			Lisans	
33	33.MT.			Lisans	
34	34.B A.			Lisans	
35	35.NY.			Lisans	
36	36.NO.		Lise		
37	37.ABÇ.			Lisans	
38	38.HO.			Lisans	
39	39.BG.			Lisans	
40	40.A V.			Lisans	
41	41.SA.			Lisans	
42	42.UO.			Lisans	
43	43.GK.			Lisans	
44	44.EY.		Lise		
45	45.H A.		Lise		
46	46.E M.			Lisans	
47	47.Ö Ş.			Lisans	
48	48.C O.		Lise		

49	49.SAÖ.			Lisans	
50	50.YCD.				Doktora

Kendileriyle görüşülen Bahaîlerin; eğitim seviyelerinin dağılımı:

- % 4 İlk Öğrenim(İlk ve Ortaokul) mezunu
- % 14 Orta Öğrenim(Lise) mezunu
- % 76 Yüksek Öğrenim(Lisans ve Ön-lisans) mezunu
- % 6 Yüksek Lisans mezunu

olarak saptanmıştır. Bahaî İnancını inceleyen çeşitli araştırmalarda ve yayınlardan da, yukarıdaki dağılım oranlarının Türkiye’ de yaşayan Bahaîlerin eğitim seviyeleri ortalamalarıyla uyumlu olduğuna dair izlenim edinilmiştir. Dağılım oranları, Bahaîler de Yüksek eğitim seviyesinin toplumun genel ortalamasının üstünde olduğunu göstermektedir.

3.2.5. Görüşülen Bahaîlerin Bahaî İnancı İle Tanışma Biçimleri

Kendileri ile görüşülen Bahaîlerin Bahaîliğe geçişleri 3 ana grupta toplanabilir.

Birinci grup, Bahaî öncesi başka bir inanca mensup olanlar:

Müslüman birisiydim. Hiçbir dini ibadetimi yerine getirmezdim. 30’lu yaşlarımda hayatımı sorgulamaya başlamıştım.

İkinci grup, Bahailik öncesi herhangi bir inanca sahip olmayanlar:

Herhangi bir inancım yoktu. Dini inancı çok ağır basmayan bir aileden geliyordum.

Üçüncü grup ise ailesi en az iki kuşak geçmişe dayalı olarak Bahaî olanlar:

Ailem Bahaî ve beni de bir Bahaî gibi yetiştirdiler, her sabah uyandığımdaya saklı sözlerden dua okumayı alışkanlık haline getirmiştım.

3.2.6. Bahaî Dininin Kabul Edilmesindeki Temel Etkenler

Başka bir dine mensupken ya da herhangi bir dini inancı yokken Bahaî inancının ayırtına varıp benimseyen önemli sayıda Bahaî nin olduğu bilinmektedir. Kendisiyle görüşülen Bahaî inancına mensup bireyler Bahaîliğe geçme nedenlerinde rol oynayan etkenleri 3 grupta toplayabiliriz.

1. Sosyal çevre yolu ile tanışılan Bahaî inancındaki kişilerin etkisi:

Bahaî toplumuyla tanıştıktan sonra Bahaî bireylerin söylediklerini, yaşama biçimlerini, birlikte yaşamının ruhsal birlikteliğini gördüm. Gelişimin toplum içerisine nasıl yerleştirileceğini ve benimsetileceğine tanık oldum. Bu durum Bahaî olmamdan en önemli etkidir

2. Evlilik yolu ile Bahaî inancını benimseyen kişilerle olan ilişki:

Eşim Bahaî zade. Bana hiçbir zaman inancını empoze etmeye çalışmadı. Evliliğin başlarında Bahaîliği inanç olarak seçmemek için direndim. Zaman zaman evimizde gerçekleşen dua toplantılarına eşlik ediyordum. Bu süreçte yaşantımda bir şeylerin değiştiğini hissettim. Bahaî toplumundaki bireylerin yaklaşımları, sıcaklıkları, samimiyetleri beni bu inanca çekti.

3. Bireysel arayış sonucunda yapılan araştırmalar yolu ile:

Bahaîlikle tanışmam 68'li yıllarda oldu. O zamanlar kendimi siyasal atmosferden uzak tutmaya çalışıyordum. Arkadaşlarım Allaha, dine, Muhammed'e uzak olmalarından dolayı kendimi onlara yakın hissetmiyordum. Bahaî inancı ile ilgili yazıları, kitapları okuduğum zaman biraz daha araştırma hissi doğdu içimde ve Kuran'ı da okuyup karşılaştırdığımda kendimi Bahaî inancına yakın hissettim.

3.2.7. Bahaî İnancı Eğitimi Alma Biçimleri

Bahaî inancıyla tanışma biçimleriyle bağlantılı olarak geliştiği görülmektedir. Bu nedenle Bahaîlerin eğitim biçimleri çeşitli kaynaklardan başlasa da günümüzde benzer çalışma ve ibadet gruplarında sürdürülmektedir.

1. Bahaî inancı eğitimini ailesinden alanlar:

Bahaî öğretileri ile büyütüldüm. Küçüklüğümde bu yana her sabah Bahaî duaları okudum. Ruhani enstitü sınıflarına katıldım.

2. Sosyal çevre yolu ile Bahaî inancını benimseyenler, zaman içinde tanıştığı Bahaîlerin toplantılarına katılarak inanç eğitimlerini aldıkları görülmektedir:

Bahaî eserleri tek başına okunup kavranabilecek kitaplar değil, topluca okuyup üzerinde fikir alışverişi yapılarak kavranacak kitaplar, Bahailik toplumu ile gerçekleşen her bir aktivite birer eğitim aslında. Her bireye aslında içinde var olduğu ama farkında olmadığı iki yönünü açığa çıkarma fırsatı tanıyor. Hem ruhani ilerleme hem de toplumsal ilerlemeye katkıda bulunma fırsatı veriyor.

3. Bahaîliği araştırarak benimseyenler:

Bu grup herhangi bir Bahaî'nin etkisi olmaksızın kendi yaşantısında inanca yönelik hissettiği boşluk duygusu ya da içinde bulunduğu inancın sorgulanmasının ardından

kişisel olarak yaptığı araştırmalar sonucunda Bahaîliği bir inanç biçimi olarak benimsemiş. Bu konuda kendilerini eğitmiş, eğitimlerinin ardından Bahaî oldukları bilinen gruplarla buluşmuşlardır.

Bahaî inancının varlığını duymam ile birlikte araştırmaya başladım. Birçok kitaptan Bahaîliği inceledim

Bahaîliği inceledikten sonra Bahaîlikte özel bir din eğitiminin olmadığını söyleyebiliriz. Bahaî dininin en önemli öğretilerinden bir tanesi gerçekliğin serbestçe araştırılmasıdır. Birey başkasının aklı veya başkasının gözüyle gerçekleri algılayamaz. Ancak kendi aklıyla ve gözüyle gerçekleri algılayabilir. Ailemizden kalan inancı bir miras gibi sorgulamadan kabul etmek Bahaîlikte mümkün değildir

Bahaî yazılarını daha iyi kavrayabilmek üzerinde anlayış geliştirip farklı görüşlerden beslenebilmek, bir dizi eğitsel aktiviteye katılımı mümkündür. Bu eğitsel faaliyetlerin başında çalışma çemberleri gelir

3.2.8. Bahaî inancını benimseyenlerin, kendi çocuklarını eğitime biçimleri:

Görüşme yapılan çoğu Bahaî inancına sahip bireyler, Bahaî öğretilerini belirli bir yaştan sonra başlatılarak Bahaî topluluğu içinde düzenlenen toplantılarda gerçekleştirmeyi tercih etmektedirler. Bahaîlerin büyük bir bölümü çocukların inanç eğitimlerinin 15 yaşından sonra başlamasının gerekliliğini vurgulamışlardır. Bu yaşın belirlenmesinde kurumsal örgütlenmenin de rolü vardır. Bahaî toplantıları tartışmalarına 15 yaşından sonra katılmak mümkün olduğu için 15 yaşından önce herhangi bir inanç eğitimi gerekli görülmez. Ancak çocuklara çeşitli erdemlerin kandırılmasını amaçlayan kamp etkinliklerine katılımları sağlanır.

Bahaîlikte çocuklara verilen özel bir din eğitimi yoktur. Sadece bazı erdemlerin öğretildiği grup toplantılarında çocuklar yer alır. Zaten Bahaîlikte 15 yaşından sonra bir dine inanmak ve o dinin gereklerini yerine getirmek zorunluluğu başlar. O yaşa kadar herhangi bir dini ibadet zorunlu değildir

Bir kısım Bahaî kendileri Bahaî olduğu halde çocuklarına herhangi bir biçimde Bahaî olma yolunda eğitim vermediklerini ifade etmişlerdir.

Biz çocuklara herhangi bir dini eğitim vermiyoruz. Çocukların içinde buldukları toplumda yardımlaşarak, dürüstlük ve cömertlik gibi birçok erdemi kazandırmaya yönelik ahlaki eğitimler veriyoruz

Çocuklarıma Bahaî dini eğitimi vermedim. Zaten Bahaîlikte kişilerin kendi dinini seçme konusunda özgürlük verilmiştir

3.2.9. Bir Bahaî olarak Türkiye’de inanç gerekçeli baskısı ile karşılaşma durumu:

Büyük ölçüde açıkça yanıtlanmamakla birlikte birkaç kendileriyle görüşülen çok az Bahaî yaşadıkları baskılar hakkında bilgi vermişlerdir. Büyük ölçüde kapalı biçimde yaşanan Bahaî toplantılarının toplumsal yansımaları, diğer inanışlarda olduğu gibi günlük sosyal yaşamın bir parçası haline gelmediği, medyada konu edilmediği için büyük ölçüde örtülü bir inanç yaşantısından söz edilebilir. Bahaî inancını benimseyenler inançlarını yalnızca diğer Bahaîlerle paylaştıkları için toplumsal yaşantıları içinde Bahaî olmayanlar arasında sıklıkla görüşleri hakkında bilgi vermemektedirler. Bu nedenle herhangi bir baskıyla karşılaşmaya yönelik soruların yanıtı iki grupta toplanabilir:

1. Bahaî Olduğunu İfade Ettiği Halde Tepki İle Karşılaşmayanlar:

Çok rahat ifade edebiliyorum. Hatta okulda arkadaşlarım çok ilgi duydular. Herhangi bir sıkıntı yaşamadım. Merak edip çalışma çemberine gelen, dua toplantılarına katılan arkadaşlarım oldu.

2. Bahaî Olduğu Bilinen Bireylerin Yakın Çevrelerinden Gelen Baskı Biçicileriyle Karşılaşanlar:

Bahaî olduğuma kayınpederim karşı çıkmıştı. Mahalleyi bize karşı kıskırttılar. Komşularımız selam vermez oldu. Kapı komşularımız yüz çevirdiler. Fakat zamanla önyargıları kırıldı. Şimdi eskisinden iyiyiz.”, “bizde Bahaîliği ilk kabul eden aslında dedem olmuştur. Ama toplumsal baskılardan dolayı Bahaî olduğunu saklamış, babama da vasiyet etmiş. Akraba çevresi (teyzem eniştem) başlarda babamı tehdit etmişler. Babam vefat ettiği zaman ilk götürdüğümüz mezarlıkta gömülmesine izin verilmedi. Evimizde yapılan dua toplantıları sırasında camlarımızın kırıldığı oldu. Ama o kişiler zaman içinde bizi anladılar. Şimdi o kişiler bayramlarımızı kutluyorlar.

3.2.10. Bahaî İnancını Benimsedikten Sonra Sosyal Çevre İle Olan İlişkilerin Niteliğinde Görülen Değişimler

Bahaî inancını sonradan benimseyen bireyler sosyal çevrelerinde büyük bir değişiklik yapmadan aynı sosyal çevreye yalnızca birkaç Bahaî grubu ekleyerek yaşantılarını sürdürdükleri gözlenmiştir. Bahaî inancını benimseyenlerin büyük bir bölümü inançla ilgili paylaşımlarını yalnızca Bahaî olanlarla yaptıkları halde diğer sosyal gruplarında inanca dair paylaşımları olmadığı için sosyal çevrelerinde büyük bir ilişki niteliği değişimi görülmemiştir.

Bahaî olmadan önce içine kapanık, sohbet etmeyi sevmeyen biriydim. Bahai olanlarla tanıştıktan sonra daha sosyal daha girişken ve insanlarla kolay diyalog kurabilen biri haline geldim.

Aslında hayatımda pek bir şey değişmiyor. Bahaî öğretilerini uygulamaya başladıktan sonra yakın çevrenize karşı daha sorumlu hale geliyorsunuz.

Buna karşın küçük bir grup, eski sosyal çevrelerini değiştirip büyük ölçüde günlük yaşantılarının akışına Bahaî olan bireylerle ilişkilerine önem vermişlerdir.

Sonuçta o inancın kültürüyle haşır neşirsiniz. Bahailik sayesinde birçok önyargım kırıldı. Bahaî bayramları ve ilişkiler heyecan vermeye başladı.

Bahaîli bireylerle tanıştıktan sonra karamsarlık içinde yaşanamayacağımı öğrendim, bu durum beni çok anlamda değiştirdi. Bahaî olsun olmasın her kesimle iletişim kuruyorum.

3.2.11. Türkiye’de Bahaîliğin Genişlemesi Ve Gelişmesi İçin Yapılan Çalışmalara Katılım Durumu

Bahaî inancını benimsemiş bireylerle yapılan görüşmelerde hemen hemen hepsinin çeşitli zaman aralıklarıyla mahfil toplantılarında görev aldıkları anlaşılmıştır. Tezin ana bölümünde sözü edilen mahfil görevlerin yerel ve ulusal boyutta seçimle gerçekleşmektedir. Mahfillere bağlı dernek olarak örgütlenen organizasyonlarda da Bahaî inancı güncel sorunları ile tartışılmaktadır. Söz konusu derneklerde de görev yapmak, Bahaîliğin gelişmesi anlamında önemli bir görev olarak kabul edilmektedir. Bahaîlerin mahfil ve derneklerinde görev almaları eğitim düzeyleri ve gönüllülük temelinde gerçekleşmektedir. Her üye kendi yaşam programı içinde, kendi yeterlilik ve yetenekleri çerçevesinde zaman zaman mahfillerde zaman zamansa İnsanlığın Birliği Derneği’nde çeşitli seviyelerde görev yaptıkları gözlenmiştir. Kendisiyle görüşme yapılan Bahaî üyelerinden yalnızca bir üye hiç görev almadığını belirtmiş bu konuda kendisini yalnızca Bahaîliği çevresine anlatmakla sorumlu gördüğünü söylemiştir.

3.2.12. Toplumsal Barış ve Diğer İnanışlar İle Çatışmasızlık Olgusunun Bahaîler İçin Taşıdığı Anlam:

Kendisi ile görüşülen Bahaîlerin tamamında söz konusu konuyu içeren soru karşısında Bahaî ilkelerini saydıkları görülmüştür. Bu ilkeler arasında Bahauallah’ın

öğretilerinin barışı önerdiği tekrarlanmış ve çatışmasızlık ilkesinin Bahaîliği seçen yeni üyeler üzerinde olumlu etki yarattığı belirtilmiştir.

Bahaîler insanlığı dünyada toplumsal barışa ulaşacakları çatışmasız bir toplum kuracakları bir sürece taşıyacak öncülerdir. Bu insanlar barışa ulaşmak için Bahaî olmasa bile bu öğretiyi kabul edeceklerdir.

İnsanlık sürekli bir değişim içerisinde. Bugün barış tüm insanlığı ilgilendiren önemli bir ihtiyaçtır. Bahailik tüm insanların bir arada yaşayacağı bir dünyayı inşa etmeye çalışıyor.

Bahailik bizde insanların dillerinin, kimliklerinin ya da inançlarının birbirinden farklı olmalarının barışı engellemeyeceğini öğretti.

3.2.13. Bahaî Topluluklarında Muhafazakâr Olarak Kabul Edilebilecek Ritüel ve İnanışların Olma Durumu

Kendisiyle görüşülen Bahaî inancını benimsemiş kişiler Bahaî prensiplerinin muhafazakâr tutum ve davranışlardan uzak kalmayı önerse de zaman zaman Bahaî topluluklarında da sistematik olmasa da muhafazakâr tutumlara tanık olduğunu örneklemiştir. Ancak bu muhafazakârlığın Bahaîlikten kaynaklanmayıp büyük çoğunlukla siyasi yaşantı karşısında savunma içgüdüleri ile davranan Bahaîlerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Genelleştirilemeyecek örnekler dışında Bahaîliğin her türlü muhafazakârlığa karşı, özgürlük ilkesiyle bireyin inanç uygulamalarına hoşgörülü olmaları gerektiğini vurgulamışlardır:

İnancımızda taassubun yeri yoktur. Taassuplu bir Bahaî bireyin de olacağını sanmıyorum.

Hazreti Abdulbaha bu konuda şöyle buyurmuştur: *“Tüm insanlara içten gelen bir sevgi ile yaklaşın Her ülkeden, inançtan, milletten olan kişiye en ufak bir hoşnutsuzlukla yaklaşmayın.* Bizler bu emirleri aklımızdan çıkarmayız.

Ruhani önermelerin kesin olduğu gerekçesiyle, Bahaîler her konuda muhafazakârlığı reddetmiş olduklarını vurgulamışlardır. Zaman zaman rastlanan siyasal muhafazakârlık durumlarında ise bu duygularını yenmeler için Bahaî olan dostları tarafından söz konusu duygularını yenmesi önerilmiştir.

Her insanın belli konularda kimi muhafazakâr düşüncelere sahip olması mümkündür ama bunu yenmesi tamamen kendi içinde tefekkür ederek Bahaî öğretileri üzerinde daha fazla çalışarak yenilir.

3.2.14. Bahaî İncanın Ana Prensiplerinden Biri Olarak Kabul Edilen İnsanlığın Birliğini İnşa Etme Sorumluluğuna Bakı Biçimi

Kendisi ile görüşülen Bahaîler dini içerikli yayınlarından örnekler vererek neden insanlık birliğinin kurulması gerektiğini açıkladılar. Görüşülen bütün Bahaîler henüz insanlık birliğinin kurulmasında büyük yol kat edilmediğini ancak bunun için Bahaîlerin entelektüel çabalarla uluslar arası bir aktivite içinde olduklarını belirtmişlerdir. Bir ütopya olarak algılansa da Bahaîlerin “*insan âleminin birliğinin*” kurulmasına yürekten inanıldığını Bahaîlerin birçok ülkede bunun için çaba harcadığını belirtmişlerdir:

Bahaî mabetlerinde Yüce Adalet Evi’nde her ülkeden her ırktan insan gönüllü olarak çalışıyor. Bahauallah’ın dünyaya bıraktığı en güzel miras budur. İnsanlar bebeklik ve çocukluk dönemini geride bıraktığına göre artık insanlık âleminin birliğinin kurulması gerekir.

Maalesef günümüzde yaşadığımız durumda bu birlik ancak insanların çektiği büyük acılar, savaşlar ve yokluklar sonrası insanların tüm olaylardan ders çıkarması sonunda oluşabilecek. Bahaîler insanlık âleminin birliğinin kurulmasında insanlara öncülük edecektir.

Birleşmiş Milletlerin kurulması insanlık âleminin birliğine yetmemiştir. Bahaîler bunu yetersiz görüyor. Bugün Bahaîler dünyaya şunu öneriyor: Çocuklarınızı tüm insanları sevecek biçimde eğitmelisiniz, insanların birbirlerini anlayabilecekleri evrensel bir dil oluşturmalsınız, ırkçılığın terk edilmesi ve aşırı zenginlik ve fakirlik farklarının ortadan kaldırılması gerekir. Bahaîler bugün bu hedeflere ulaşmak için dünyanın her yerinde çalışma yapmaktadırlar.

İnsanlık âleminin birliği konusunda en önemli örnek kadınların erkeklerin karşısında eşit söz sahibi olduğu Bahailik inancıdır. Bahaî öğretilerinde birliğin inşası kadın erkek eşitliğinde başlar.

3.2.15. Bahaî İncasında Dini Lider Olgusu

Kendisiyle görüşülen Bahaîlerin tamamı günümüzde Bahaî inançlarını yaşayabilmek için dini bir lidere gereksinim olmadığını inancın temelinde, Abdulbaha ve torunu Şevki Efendi dışında kutsal yazıların yorumu yetkisi verilmemiş olduğunu vurgulamışlardır. Görüşülen Bahaîlerin tamamı günümüzde dini liderlere ihtiyaç olmadığını savunmuş, Yüce Adalet Evlerinin kapsamında yapılan tartışmalarda da görev yapmanın seçimle gelinen kısa süreli görevler biçiminde gerçekleştiği için görevlilerin işlevlerinin, dini liderlik olmadığı

belirtilmiştir. Ayrıca Bahaîliği açıklayan kitapların dünyanın her diline çevrilmiş olmaları nedeni ile anlaşılması için bir uzmana gerek görülmediği belirtilmiştir. Bu nedenle Bahaî dininde öğretilerin yorumu bütünüyle bireye bırakılmıştır biçiminde yorumlanabilmektedir:

Bahaî dininde inanma sorumluluğu insanın kendisine verilmiştir. Hiç kimsenin empoze etmesiyle inanç ve ibadet gerçekleştirilmez. Bahaî dininde din adamı yoktur. Kişi içinden gelen ruhani istekle ibadetini gerçekleştirir.

Bahaîler gerçeği, Allahın emirlerini kendi gözleriyle, kendi bilgileriyle araştırırlar. Bu öğretileri çalışma çemberlerinde tartışırlar. Kitap okuyarak inançlarını zenginleştirirler. Bu nedenle dini yönlendirme yapacak bir din adamı yer almaz.

Yüce Adalet Evleri Bahaî öğretilerinin nasıl uygulanması gerektiğini, günümüzde yaşananların Bahaîler tarafından nasıl yorumlanması gerektiği konularına açıklık getiren yazılar ve çalışmalar sunulur. Ancak bu çalışmalar mahfillere gönderilen mesajlar niteliğindedir. Emir niteliğinde değildir.

3.2.16. Bahaîlerin İnançlarını Paylaşmak Üzere Bir Araya Gelme Biçimleri

Kendisiyle görüşülen Bahaîler inançları ve inançlarının gerektirdiği ritüelleri gerçekleştirmek için bazı etkinliklerde bir araya gelirler. Bu etkinliklerin bir kısmı Bahaî kutsal günlerinde gerçekleşirken bir kısmı belirli periyotlarda toplanan mahfil, bölgesel mahfil, Yüce Adalet Evi gibi tartışma zeminleridir. Ayrıca çalışma çemberi adı verilen mahfillerin düzenlediği belirli projelerin tartışıldığı bir araya gelme biçimleri gerçekleştirilir. Söz konusu toplantılara katılmak zorunlu olmamakla birlikte görüşülen Bahaîlerin tamamı, bu toplantıların önemini belirterek katıldıklarını ifade etmişlerdir. Küçük Bahaî topluluklarının bulunduğu yerleşim bölgelerinde mahfil toplantıları ev ziyaretleriyle gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Bahaîler toplumu canlı tutmak için birçok etkinlik düzenlerler. Aynı zamanda kutsal günlerimizde bir araya geliriz. 19 gün ziyafetinde Bahaî olan yakın dostlarımızla bir araya geliriz. Bahauallah: ikram edilecek bir bardak suyu olan bir bile ziyafette ev sahibi olabilir. Demıştır. 19 gün ziyafetlerinde buldukları mahfilde sırayla ziyafet verir, dayanışma ve işbirliği sağlanacak konular tartışılır.

Çalışma çemberleri Bahaî inancını güçlendiren önemli bir etkinliktir. Bahaî öğretilerinin okunup tartışıldığı bu çalışmalarda henüz Bahaî olmayan insanlarda yer alabilir.

Bayramlar ve anma günleri dışında dua toplantıları gerçekleştiririz. Dua toplantılarımızın bir kısmı mahfillerde gerçekleşir. İnsanların birliği derneğinde dua toplantısından çok Bahaîliğin birlik anlayışı konu edilir.

Bahaîler etkinliklere önem verir. Dua etmekle yetinmez. Birlikteliği artırmak yardımlaşma kültürünü derinleştirmek için çok çeşitli toplantılar düzenlenir. Bu toplantılarda Bahauallah'ın öğretileri üzerinde yorumlar yapılır, öğretilerin güncel hayata adaptasyonu tartışılır.

Bahaîler istedikleri zaman aralıklarıyla toplantı düzenleyebilirler ama anma ve bayramlar tüm dünyada aynı takvimle yapılır. Her Bahaî farklı ülkelerdeki uluslar arası mahfil toplantılarına katılarak ortak çalışma yapma hakkına sahiptir.

3.2.17. Bahaî İncasında Evlenme ve Aile Koşulları

Kendisiyle görüşülen Bahaîliler, Bahaî incasının ilkeleri doğrultusunda evlilik ritüellerini değerlendirdiler. Türkiye'de evlilik ve aile kurumu gelenekleri eşlerin aynı inanca bağlı olmaları durumunda inanca sadakat gösterilirken evlilik öncesi farklı inanışlara bağlı olan ailelerde Bahaî ritüellerinin uygulanmadığı görülmüştür.

Ben de eşim de Bahaîyiz. Biz resmi nikâhın yanında Bahaî nikâhı da yaptık.

Farklı inançlara sahip kişilerin evlenmesi Bahauallah tarafından teşvik edilmiştir. Bir Bahaî nin farklı inanca sahip biriyle evlenmesi insanlık birliğinin kurulmasında etkili olacaktır. Eşim önceden Bahaî değildi ama zamanla Bahaîliği benimsedi hem de çocukların Bahaî toplantılarına katılmalarını benden çok teşvik etti.

Farklı bir dinden evlenecek kişi evleneceği kişiye mutlaka incasını söylemelidir. Bahaî incasında eşler arasında ruhani incanın gizlenmesi yasaktır. Bahaî olan taraf mutlaka Bahaî nikâhı kıymalı, evliliği için anne ve babaların rızası mutlaka alınmalıdır.

3.2.18. Bahaîlerin, Bahaî İbadetlerini Gerçekleştirmeye Sadakati Durumu

Kendileriyle görüşülen Bahaî incasına sahip kişiler Bahaîliğin namaz, dua ve oruç gibi bireysel olarak gerçekleştirilen ibadetleri bütünüyle yerine getiremediklerini ancak ibadetleri bütünüyle yerine getirememenin bir günah korkusu yaratmadığını anlatmışlardır. En sıklıkla yerine getirilen ibadetlerinin dua olduğunu belirtmişlerdir. Bahaîler bireysel gerçekleştirdikleri ibadetleri yapamadıklarında cezalandırılacaklarını düşünmediklerini belirtmişlerdir.

İbadeti insanın içinden gelen bir istekle gerçekleştirmek gerekir. Bahaî incasında oruç, namaz ve dua ibadetleri yanında yapması öğütlenen ritüeller vardır. Örneğin insanlık için çaba göstermek, çalışmak ta birer ibadet olarak kabul edilir.

Benim düzenli olarak ibadetimi yerine getiremediğim, oruç tutamadığım ya da namaz kılamadığım zamanlar oluyor.

Üç çeşit namaz türümüz vardır. Bunlardan hangisi kişinin kolayına geliyorsa onu yapar. Dua ruhani gelişmemizi besleyen önemli bir ibadettir. Namaz ve oruç her zaman yapılamasa da dua insanın her an yanı başında duran bir ilaç gibidir

3.2.19. Bahaî İncasına Kabul Ve Kabulün Bildirilmesi

Kendisiyle görüşülen Bahaîlerin, Bahailik inancına kabul ritüellerinin oldukça esnek olduğunu söylemişlerdir. Dini kaynaklarda Bahaîliğe kabule ilişkin bazı ritüellerden söz edilse de günümüzde belirli bir tarzda Bahaî inancına kabul edilmiş ritüelinin uygulanmadığını belirtmişlerdir. Bahaî inancına kabul edildiğine dair tebliğ yerel mahfillerde farklı biçimlerde gerçekleştirilmektedir. Kendisiyle görüşülen Bahaîlerin büyük bir kısmı Bahaîliği bu tür bir tebliğe gereksinim duymadan seçtikleri gözlemlenmiştir.

Bahaî inancının din adamı olmaması nedeniyle herhangi birine Bahailik empoze etmek uygun görülmez. Her Bahaî yakın çevresinde konu açıldığında inancını ifade edip özelliklerinden söz eder. İlgilerini çeken arkadaşlarını olursa kolektif yapılan toplantılara davet eder. Okumaları için kitap ve broşür veririm.

Bahaîlikte tebliğde bulunmak kişisel inisiyatifte dayalıdır. İnsanlara Bahaîliği anlatmak, bilgilendirmek, onları Bahaî inancıyla ilgili ilkelere haberdar etmek her Bahaî'nin görevi olmakla birlikte bu görev zorunluluk olarak kabul edilmez.

Bahaî inancına inanan herkes öğretilerini diğer insanlarla paylaşmalıdır. Ancak bu paylaşımdan sonra Bahaî inancını benimseyip benimsememeleri ile ilgili bir eyleme geçmemelidir.

3.2.20. Bahaî Olmak İsteyen Bir Kişinin Yapması Gereken Uygulamalar

Kendisiyle görüşülen Bahaî inancını benimsemiş kişiler bu soruyu büyük ölçüde kısa biçimde cevaplandırırken, genel öğretiler hakkında bilgi vermeyi tercih etmişlerdir. Kendi küçük gruplarında yeni katılımların nasıl gerçekleştiğine ilişkin bilgi vermektan kaçındıkları izlenmiştir. Genel anlamıyla Bahaî öğretilerinin kabul edilmesinin inanca katılım için yeterli olduğu söylenmiştir.

Bahaî olmak için özel bir ritüel yoktur. Bahaî öğretilerini benimseyen herkes Bahaî olabilir.

Hıristiyanlıktaki veya Müslümanlıktaki gibi inanca katılım ritüelleri yoktur. İçten gelen bir istekle Bahaî öğretilerini benimsemiş olan Bahaî olduğunu açıklayabilir.

Tabii Bahaî olmak istiyorum demek yetmiyor. Diğer dinlerde olduğu gibi belli aşamalar olmamakla birlikte Bahaî olabilmek için Bahauallah'ın öğretilerine içtenlikle inanmak gerekir.

Kendisine yöneltilen sorulara büyük ölçüde yanıt veren Bahaîlerden, ruhani kaynaklarda belirtilenler dışında, bireyin Bahaî olarak yaşamayı seçmesinin getirdiği, yaşamsal değişimler hakkında geniş bilgiye ulaşılmamıştır. Katılımcıların yanıtları büyük ölçüde ruhani kaynaklarda geçen bilgileri kapsadığı için, örnek verilebilecek çok özel cümle bulunmasında sorun yaşanmıştır.

4. SONUÇ

Tez çalışmasının araştırma problemlerini kapsayan yazılı kaynakların taranması sonucu elde edilen veriler toplandıktan sonra Hatay, Antalya ve İzmir’de Bahaîlerle yapılan görüşme verileri bir araya getirilmiştir. Tez çalışmasının başlangıcında görüşme yapılacak olan gruplarla iletişim kurulmasına karşın çalışma başladıktan sonra görüşmeyi kabul eden bir grup Bahaî kayıtlı görüşmeyi kabul etmemiştir. Bu nedenle görüşmelerin büyük bir bölümü ses kaydı, fotoğraf olmaksızın yalnızca not alınarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin tamamı samimi ve misafirperver bir ortamda gerçekleşmiş olmasıyla beraber soruların yanıtlanmasında detaylara girme isteğinin az olduğu gözlemlenmiştir. Bazı sorularda detaylar konusunda ısrar edilmiş olması, durumu değiştirmemiştir. Bu nedenle Bahaî inancını benimsemiş olan bireylerle yapılan görüşme verileri yazılı kaynak verileriyle büyük oranda benzerlik göstermektedir. Görüşülen kişiler kendi özel durumlarını beyan etmek yerine öğretilerin kapsamında yanıt vermeyi tercih etmişlerdir.

Tez çalışmasının ilk bölümlerinde Bahaîliğin geçirdiği tarihsel süreç ve Bahaî inancının dayandığı temel ilkeler özetlenirken başvurulan yazılı kaynakların büyük bir bölümünün birbirini tekrarlayan ve çoğunlukla kaynak göstermeksizin birbirinden alıntı yapmış olan belgeler olduğu görülmüştür. Bahaîliğe ilişkin en geniş tanıtım ve bilgilendirme çeşitli ülkelerin Yüce Adalet Evlerinin web sitelerinde görülmüştür. Ancak güncel çalışma programlarının dışında bu sitelerde aynı bilgiler çeşitli dillerde tekrarlanmıştır. Bu izlenimi değiştirebilen özel bir kaynağa rastlanmamıştır.

Bahaîliğin tez kapsamı içinde saptanan belli ilkeleri ve ritüelleri olmasına karşın Bahaî olmanın ayrıcalıkları, amaçlanan ölçüde saptanamamıştır.

İnanç çatışmalarının özellikle son 50 yılda siyasi biçimlemelerin gerekçesi haline getirildiği dünyamızda, inancın çatışmasız bir toplumsal iklimde yaşanıp yaşanamayacağı sorusu ile tez konusu seçilmişti. Oysa bu çatışmasızlığı sağlayan temel yöntemlerin neler olabileceğine ilişkin aranan yanıt, beklendiği oranda doyurucu olmamıştır. Özellikle kendisiyle görüşülen Bahaîler, Bahaî inancının

çatışmasızlığa ilişkin ilkelerini kaynaklarında yer alan biçimiyle sunmalarına karşın kendi yaşantılarında çatışmasızlığı nasıl sağladıklarına dair yeterli ve açıklayıcı bilgi vermemişlerdir. Bu durum araştırmacı tarafından iki biçimde yorumlanmaktadır. Öncelikle Bahaî inancını benimseyen bireyler Bahaî olduğunu bildikleri sosyal çevre dışında inanışlarını açık ve aleni olarak ifade etmedikleri olasılığını akla getirmektedir. İkinci olarak da yaşadıkları coğrafyada yoğun biçimde yaşanan İslam dininin mensuplarıyla doğrudan diyalog kurmadıkları ya da onlara Bahaî inancının özelliklerini aktarmadıkları olasılığını düşündürmüştür.

Türkiye ölçeğinde kesin bir sayı ile ifade edilmese de nüfusun yüzde 10'u içerisinde bilinen ya da kabul gördüğü düşünülen Bahaîliğin var olma süreçlerini üstü örtülü tanıtım programlarıyla gerçekleştirip uluslar arası iletişimlerini güçlü kılan bir örgütsel yapılanma içinde oldukları izlenimi edinilmiştir.

Başlangıçta araştırmacı tarafından oluşturulan araştırma hedeflerine bütünüyle ulaşılmamış olmasına karşın tez çalışması şu vargılara ulaşmıştır. Bahaî inancı 19. yüzyılın sonlarından günümüze değin Anadolu'da tanınmaya başlanmış 1960'lı yıllardan itibaren uluslar arası tanınırlığı artmıştır. Günümüzde 180'den fazla ulusal manevi meclisi olarak ulusal yönetim organları kurulmuştur. Ulusal manevi meclislerden seçilen delegelerle uluslar arası kongreleri gerçekleştiren Evrensel Adalet Evleri merkezi bir yapı olarak kurulmuştur. Evrensel Adalet Meclisinin merkezi İsrail-Halfa'da yer alır. Her kıtada Evrensel Adalet Meclisi tarafından atanmış kıta danışmanları, çeşitli ülkelerde görev yapar. Hindistan, Avustralya, Kanada, Amerika gibi ülkelerde Bahaîliğin öğretilerini yayarken evrensel insanlık birliğini oluşturmak olarak, belirlenen son hedefe ulaşmak istenir.

Türkiye'nin Bahaî Ulusal Meclisi İstanbul'da yer almakla birlikte Hatay, Antalya, İzmir ve Sivas kentlerindeki Bahaî topluluklar, daha geniş sayıya ulaşmışlardır.

Türkiye'de yaşayan Bahaî inancını benimsemiş grupların büyük bir bölümü inançlarını geleneksel anlamıyla bilinen bir din gibi değil; daha çok bir dünya görüşü olarak yaşayan esnek yapılanma gösteren gruplardır.

Gerek Türkiye’de yer alan gerekse dünyanın birçok ülkesinde örgütlenmiş yapılarda yer alan Bahaîlerin kültürel, etnik ve dil çeşitliliği gösterecek de büyük ölçüde eğitimli insanlardan oluştuğu gözlenmiştir. Bu gözlemin, Bahaîliği araştırarak ve okuyarak öğrenme yöntemlerinin yaygın olması bilgisiyle örtüştüğü söylenebilir.

Bahaîliği benimsemiş bireyler farklı inanç geçmişlerine sahip olsalar da Bahaî inancı içinde kendilerini değişmez statik bir konumda görmedikleri, Bahaîliğin bir araştırma ve öğrenme süreci olarak değerlendirildiği gözlenmiştir. Ceza nitelikli yaptırımların olmaması nedeniyle çağın problemlerine yoğunlaşarak ilgi göstermenin ve insanlık için çaba harcamanın yeterli olabileceği düşüncesi inanca bağlılığı esnek hale getirmiştir. İnsan birliği ve evrensel barışın vazgeçilmez bir ilke olmasının dışında, her Bahaî kendi yaşadığı coğrafyanın siyasal ve toplumsal koşullarına uyum sağlamayı, inancıyla çelişkili bulmaz.

Bahaî inancını benimsemiş topluluklar diğer inanış biçimlerine düşmanca yaklaşmadıklarını belirtirler. Ancak yaşadıkları topraklardaki yerel özellik taşıyan inanış biçimlerine araştırmacı anlayışıyla yaklaştıklarını ve o dinlerin kendi inanışlarıyla örtüşen ilkelerine saygı duyduklarını belirtirler. Örneğin Budizm ve Hinduizm gibi inanışlara sempati ile yaklaştıklarını gösteren çok sayıda belgeye rastlanmıştır.

Tez kapsamında özellikleri geniş biçimde anlatılan Bahaîliği araştıran çalışma; Türkiye’de resmi olarak ifade edilmediği halde var olan bir inanç grubunun antropolojik gerçekliğini ortaya koymak istemiştir. Çalışmanın amacı, bu inancın tanıtımını ve propagandasını yapmak değil yokmuş gibi davranılan toplumsal bir grubun varlığına bilimsel anlamda dikkat çekmek olmuştur. Din antropolojisi açısından çok sayıda din, mezhep ve cemaat özellikleri ilahiyat fakülteleri araştırmalarında yer alırken; Bahailik üzerine yapılmış bilimsel çalışma sayısı çok azdır. Bu nedenle din sosyolojisi ve antropolojisiyle ilgilenecek araştırmacılara ön bilgi bağlamında işlev üstlenebilecek bu araştırma önem taşımaktadır.

Dini inanış gibi insanların kişisel düşüncelerini, ruhani eğilimlerini içeren bir konuda niteliksel bir araştırma yapılırken araştırmacının kendisine yönelik kuşkuları silebilmesi oldukça önemli bir çaba gerektirmektedir. Mülakat yöntemiyle

gerçekleştirilen tez çalışmasında karşılaşılan en büyük güçlük bireylerin ifade ettikleri bilgilerin tez çalışması dışında da kullanılabileceği endişesi olmuştur. Bu nedenle zaman sınırı olmayan bir araştırma programında mülakat aşamasına gelinmeden önce inanç gruplarıyla organik bağ kurulması veri güvenilirliği açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKLAR

- Abdülhamit, M., (1973) Islama Yönelen Yıkıcı Hareketler (Babilik ve Bahailiğin İçyüzü), (Çev. M. S. Yeprem ve H. Güleç). Ankara:Diyanet İşleri Başkanlığı
- Alkan, N., (2010) *Bahailik ve Jön Türk Devrimi*. Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi. Sayı:11. Güz 2010. S. 23
- Aman, F., (2015) Antropoloji ve Din, Ankara: Gece Kitapevi.
- Anonim (2000) Bahaî Duaları. (Bilinmiyor)
- Anonim, (2007) Tek Bir Ortak İnanç. İzmir: Bahaî Eserleri Basım Dağıtım Yayınları.
- Anonim, (2007) Hz. Bahauallah'a Ait Dualardan Seçmeler. (Bilinmiyor)
- Anonim, (2010) Yeni Bir Yaşam Yolu, İstanbul: Türkiye Bahaîleri Ruhani Mahfili Yayınları.
- Anonim, (2016) Bahaî Dini. İzmir: Bassaray Matbaası.
- Bal, H., (2011) Bahailik ve Bahai Gruplarının Niteliği, Bursa: Sentez Yayıncılık.
- Bozkuş, M., (2002). *Bahailiğin Arka Planı ve Söylemi Üzerine Bir Değerlendirme (Sivas Örneği)*. Cumhuriyet Üniversite İlahiyat Fakültesi Dergisi, 6 (2), 139-156.
- Çiçek, Ç., (2017) *Bahailik, Bahailiğin Görüşleri, İslam Düşüncesindeki Yeri ve Ona Dair Bazı Yorumlar*. Kilis Yedi Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. 2017 Cilt.3 Sayı:6 S.135-156
- Demirağ, F., M., (2017) *Dini Hareketlerin Bir Çeşidi Bahailik*. Journal Of İslamic Research 2017 Sayı: 3. S.389-99.
- Fathezam, H., (1995) Yeni Bahçe. (Mehmet N. Çev.) Adana: Kemal Matbaası.
- İnan, M., (2015) Hz. Bahauallah'ın Saklı Sözleri. İzmir: Bahaî Eserleri Basım Dağıtım Yayınları.
- İpek, Y., (2010) Babilik ve Bahailik. İstanbul: Ekim Yayınları.
- İpek, Y., (2011). İran'da Kaçar Türk Hanedanlığı Babilik ve Bahailik, İstanbul: Ekim Kitap.
- Kottak, C. P., (2013) Antropoloji İnsan Çeşitliliğinin Önemi, (Çev. Derya Atamtürk, İzzet Duyar, Okan Özler ve Utku İçen). Ankara, De Ki Yayınları. Ankara

Marufinah, M. (2011) Bahaî Okyanusundan Damlalar. İzmir: Bassaray Matbaası.

Nash, P., G., (2017). *Geç Modern Çağda İslami Bahaî Modernleşmelerindeki Korku ve Otoritenin Etkisi: Liberal Bir Perspektif*. (Mustafa D.D. ve Abdullah Ö.Y.) Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi. Cilt 17. sayı:2.S.199-215

Okumuş, E., (2017) Din ve Toplumsal Çatışma, İstanbul: İnsan Yayınları.

Önel, N., (2010) Bahai Dininin Tanımı. İzmir: Bassaray Matbaası

Öz, M., (2014) *Türkiye’de Bahailik ve Bahai Faaliyetleri*. Tartışmalı İlmi Toplantılar Dizisi. Sayı:43 Nisan 2014 s.317-325.

Özşuca, M., (1984) Bahayi Şer’i Hükümler ve İzahları, Ankara: Işık Yayınevi.

Süvari, C., C., (2013) Ezidiler, Ankara: Ütopya Yayınevi.

Türkiye Bahaî Toplumunu Dış İlişkiler Temsilciliği. (2016). *Bahaî Dini Tarihi, Öğretileri ve Toplumsal Çalışmaları*. İstanbul:Özel yayın

Yeprem, S., M. ve Güleç, H., (1973) İslama Yönelen Yıkıcı Hareketler, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

ÇİZELGELER DİZİNİ

Şema:1. Bahaîlerin tarihsel oluşum süreci	7
Şema:2. Bahaî İnançına göre Tanrının farklı dönemlerde yeryüzünde görevlendirdiği elçileri	10
Şema:3. Bahaîlerin ruhani takvimi	18
Şema:4. Bahaî takviminin Türkçe açılımı.....	19
Şema: 5. Baha'llah'ın Pers'ten Osmanlı İmparatorluğuna sürgün bölgeleri.....	28

RESİMLERİN VE HARİTALARIN LİSTESİ

Resim 1: Abdu'l-Bahá.....	9
Resim 2: İsrail/ Haifa, Bahaî Bahçeleri ve Altın Kubbe, Haifa Resmi Adalet evi.....	12
Resim 3: Bahaî İnancının üç ana figürünün Bediz'in kurucusu ve Bahab, Bahá'llâh olarak adlandırılan Siyyid` Alí Muḥammad Shírâzî dualarını içeren Kutsal kitap.....	14
Resim 4: Bahá'll'h'ün en önemli kitabı, 1873'te Abbúd Evi'nde tamamlanan En Kutsal Kitap (Kitáb-i-Aqdas) olarak da adlandırılan Kanunlar Kitabı.....	14
Resim 5: Yeni Delhi/Hindistan, Bahaî tapınağı.....	25

EKLER

EK.1. Bahaî İnancını Benimsemiş Olan Bireylerle Yapılan Görüşme Notları Örneği:

1. Bahaî Olmadan Önceki İnancınız Neydi? Bahaî Dini ile Nasıl Tanıştınız?

39 Antalya/Kadın

Ben Bahaî olmadan önce kendimi deist olarak ifade ediyordum. Dini bütün bir ailede yetiştiğim söylenemez, annem Müslüman'dı ama babam deist olduğunu açıkça ifade ederdi. Bahaî diniyle ilk tanışmam bir arkadaşımın davetiyle katıldığım Ruhi Enstitü çalışmasıyla oldu.

71 Antalya/Erkek

Sadece söylemde Müslüman birisiydim. Hiç bir dini ibadetimi yerine getirmezdin. 30'lu yaşlarımda içimden ruhsal bir boşluk hissettiğim sıralarda hayatımı sorgulamaya başlamıştım. O zamanlar bir rüya gördüm ve bir süre bu rüyanın etkisinde kaldım. Ama hala rüyaya inanmıyor, hatta rüyanın yanlış adrese geldiğini bile düşünüyordum. O sıralar Bahaî olduğunu bilmediğim mükellefime rüyamı anlattım, kendisi Bahaî olduğunu söyledi ama başlarda pek ilgimi çekmedi, sıcak bakmadım. Ama eğer kitapları varsa okuyabileceğimi söyledim, yaklaşık bir yıl boyunca da Bahaîlikle ilgili kitaplar okudum.

46 Hatay/Erkek

Alevi bir ailede yetiştim ama alevi inancını tam anlamıyla yaşamıyordum. Lise yıllarında abimin Bahaî olmasıyla tanıdım Bahaîliği.

69 Antalya/Kadın

Herhangi bir inancım yoktu. Dini inanışı çok da ağır basmayan Trakyalı bir aileden geliyorum Babam inançlı biri değildi, annem görece Müslüman biriydi diyebiliriz. Eşim aracılığıyla Bahaîlikle tanıştım.

28 Antalya/Erkek

Bahaî bir ailede büyüdüm annem başlarda Bahaî değilmiş. Bahaî toplumunda bir dine inanma herkesin kendi iradesine bırakıldığı için babam bu konuda hiç bir zaman bir öneride dahi bulunmadı ama içten içe Bahaî olmamızı da istiyormuş bunu daha sonralar dile getirmişti

22 İzmir/Erkek

Alevi bir aileden geliyorum herhangi bir dini eğitimle yetiştirilmedim. Babam ateist olduğunu açıkça dile getirirdi. Bende herhangi bir dine dair bir düşünce oluşmamıştı hiç. Bahaî diniyle tanışmam, ailemle İzmir'e göç ettikten sonra annemin

teyzelere ziyareti sırasında teyzemin Bahaî olan komşusunun gençlik çalışmalarından bahsetmesiyle oldu. Teyzemin komşusunun tanıştırdığı gençlerle katıldığım ruhi enstitü çalışmasıyla Bahaîlikle tanışmış oldum.

56 Antalya/Kadın

Bahaî olmadan önce Müslüman'dım diyemem sadece ailem Müslüman'dı, muhafazakâr bir ailem vardı ama ben Müslümanlığa dair bir aidiyet hissetmedim hiç. Eşimle boşanma aşamasında olduğum, ruhsal anlamda hayatımın zor bir sürecinde tanıştım Bahaîlikle. O sıralar bir müşterimin önerisiyle İnsanlığın Birliği Derneğinde bir etkinliğe katıldım. Orda birçok Bahaî bireyle tanıştım ve ruhi enstitü çalışmasına katıldım.

23 İzmir/Kadın

Ailem Bahaî ve beni de bir Bahaî gibi yetiştirdiler, her sabah uyandığım muhakkak Saklı Sözlerden dua okurdum.

50 Antalya/Kadın

Herhangi bir inancım yoktu. Eşim Bahaî idi.

2. Bahaî Dinini Kabul Etmenizdeki Etken Nedir?

39 Antalya/Kadın

Sosyal çevrem ailem, çevremdeki bütün insanlar her zaman doğru yolun, doğru bilginin ne olduğunu öğretmeye çalıştı oysa o insanların söyledikleriyle yaptıkları hiç bir zaman bir birini tutmuyordu. Oysa Bahaî toplumuyla tanıştıktan sonra Bahaî bireylerin söylediklerini hayatlarına uyguladıklarını, birlikte yaşamanın, ruhsal birlikteliğin ve gelişimin toplum içerisine nasıl yerleştirildiğini ve benimsendiğini gördüm. Bu durum Bahaî olmanı etkileyen en önemli durum oldu.

69 Hatay/Erkek

22-23 yaşlarımda tanıştım Bahaîlikle. Alevi bir toplumda yetiştim inancımı yaşıyordum fakat Alevi hocaların yaptıklarıyla söylediklerinin uymadıklarını gördüm. İslamiyet'te aradığım vardı fakat Müslümanlarda yoktu. Oysa Bahailik bana birçok şeyi öğretti.

23 İzmir/Kadın

Ailem Bahaî'ydi zaten çocukluğumdan bu yana Bahaî duaları okuyarak büyüdüm. Bunun etkisi oldu diyebilirim.

50 Antalya/Kadın

Eşim Bahaî zade bana hiç bir zaman dinini empoze etmeye çalışmadı, başlarda benimde çok ilgimi çekmiyordu zaten. Hatta başlarda inanmamak için çokta direndim. Zaman zaman evde gerçekleşen Dua toplantılarına eşlik ediyordum zamanla Bahaî inancında yaşantımda bir şeylerin değiştiğini hissettim ve Bahaî toplumundaki bireylerin yaklaşımları, sıcakkanlıkları, samimiyetleri beni bu dine çekti.

43 Hatay/Erkek

Ailemizde ilk önce dedem Bahaîliği kabul etmiş ama açıkça dile getirmekten çekinmiş. Babama vasiyet etmiş oda araştırıp kabul etmiş. Bizi de Bahaî öğretileriyle yetiştirdi.

71 Antalya/Erkek

Bahaîlikle tanışmam 68'li yıllarda oldu o zamanlar kendimi siyasal atmosferden uzak tutmaya çalışıyordum, sol düşünceye kendimi yakın görüyordum fakat solcu arkadaşlarımın Allah'a, dine, Muhammed'e uzak olmalarından ve inanmadıklarından yakın göremiyordum onları kendime. Bahaî inancıyla ilgili yazıları, kitapları okuduğum zamanlarda biraz daha araştırma hissi doğdu içimde ve Kuran'ı da okuyup karşılaştırdığımda kendimi Bahaî inancına yakın hissettim. Yaşamım boyunca insanlık için daima bir şeyler yapma isteği vardı içimde ama bunları salt politik bir macerayla olamayacağını fakat Bahauallah'ın öğretileriyle tanıştıktan sonra bunların bu öğretiler ışığında gerçekleştirilebileceğini gördüm. Bahaî olduktan sonra içimde eksik olan bir parçanın tamamlandığını hissettim.

22 İzmir/Erkek

Dini anlamda muhafazakâr bir ailede yetişmedim o yüzden içimde de dini bir inanca aidiyet hissi yoktu. Bahaîlikle tanıştığında Bahaî gençlerle ruhi enstitüye katıldım sonra Bahaî yazılarını okudum bu süreçte gençlerin bana yaklaşımı, samimiyetleri bana yakın geldi. Daha sosyal biri olabildiğimi gördüm. Sosyal çevrem bile çok değiştiğimi içine kapanık biriiken daha sosyal biri olduğumu söylüyordu.

69 Antalya/Kadın

Eşim Bahaî olduğunda hiç karşı çıkmamıştım, herhangi bir dini inancım olmadığından dolayı da herhangi bir yakınlık hissetmemiştim. Fakat eşimin Bahai arkadaşları ziyarete geldiklerinde ya da evimizde Dua toplantısı falan düzenlendiğinde Bahai çevresiyle tanışma imkanım oldu. Eşim evde olmadığı zamanlarda onun eve getirdiği Bahaî kitaplarını ve Kuran'ın Türkçe mealini okumaya başladım. Hem eve gelen Bahaî dostların sıcak kanlılığı, içtenlikleri hem de Bahai öğretilerinde yer alan bir çok unsur beni etkiledi.

23 Antalya/Kadın

Bahaî bir ailede büyümemin büyük etkisi oldu. Ailemin inancına bağlılığı beni Bahaî öğretileri ışığında büyütmeleri etkili oldu Bahaîliği kabul etmemde. Tabii herhangi bir baskı da bulunmadılar ailenizin ruhaniyeti size de yansıyor ve sizde benimsemeye başlıyorsunuz.

3. Bahaî Dini Eğitiminizi Nasıl Aldınız?

23 İzmir/Kadın

Bahaî bir ailede yetişmemden kaynaklı Bahaî öğretileriyle büyütüldüm. Küçüklüğümde bu yana her sabah Bahaî duaları okurum. Ruhi enstitü sınıflarına katılıyorum.

16 İzmir/Erkek

Başta çocuk sınıflarına katıldım. Ailem Bahaîlikle ilgili bilgiler veriyordu fakat evde düzenlenen dua toplantılarına katılmama ya da çalışma çemberlerine izin verilmiyordu, ilk Bahaî eğitimimi çocuk sınıflarında aldım. 15 yaşını geçtiğimden dolayı yeni gençlik eğitimine katılabildim.

24 İzmir/Erkek

Bahaî inancını benimsedikten sonra daha sık okumaya başladım çalışma çemberlerine katılıyordum bana birçok şey katıyordu, birçok konuda daha farklı anlayışlar kazanıyordum ama bu kişisel ve ruhani gelişimim için tek başına yeterli değildi. Bahaî dini ile ilgili birçok eser var her zaman bunları okumaya çalışıyorum.

89/İzmir Kadın

Bizim zamanımızda çalışma çemberleri yoktu ocak başları denen eğitimler vardı. Bahaî eğitimlerini öyle alıyorduk.

39 Antalya/Kadın

Çalışma çemberlerine katılıyorum. Bahaî toplumuyla geçirdiğim her vakit bir eğitim. Dua toplantılarında edindiğim ruhani bilgilerin beni birçok anlamda geliştirdiğini düşünüyorum. Bahaî eserleri tek başına okunup kavranabilecek kitaplar değil, topluca okunup üzerine fikir alış veriş yapılarak kavranabilecek kitaplar.

56 Antalya/Kadın

Bahaî inancını duymamla beraber araştırmaya başladım birçok kitaptan Bahaîliği inceledim. Çalışma çemberlerine katıldım.

23 İzmir/Erkek

Ailem her ne kadar Bahaî olsa da 15 yaşına kadar herhangi bir teolojik bilgim yoktu. 15ime gelmeden önce yeni gençlik sınıflarına katıldım. Umut parıltıları

kitabı işleniyordu. Daha sonra kendi irademle Bahaî olmaya karar verdim, çalışma çemberlerine katılıyorum. Yeni gençlik kampına katıldım.

71 Antalya/Erkek

Bahaî dinini duyduktan sonra yaklaşık bir yıl Bahaî diniyle ilgili kitaplar okudum, araştırdım. Bahaî olduğumu tescil ettikten sonra dua toplantılarına katılmaya başladım ve hala Bahaîlikle ilgili eserler okumaya devam ediyorum.

23 Antalya/Kadın

Bahaî eğitimime çocuk sınıflarıyla başladım daha sonra yeni gençlik gruplarına katılmaya başladım, kamplar düzenleniyordu onlara katıldım. Çalışma çemberlerine katılıyorum. Aynı zamanda kolaylaştırıcısı olduğum çalışma çemberim var.

37 Antalya/Kadın

Bahaî toplumuyla gerçekleştirilen her bir aktivite birer eğitim aslında, her bir bireye aslında içinde var olan ama farkında olmadığı iki yönünü açığa çıkartma fırsatı tanıyor. Hem ruhani ilerleme hem de toplumsal ilerlemeye katkıda bulunma fırsata sağlıyor. Kişinin ruhani anlamda aldığı eğitim kendi iç dünyasında sağladığı huzuru ilerletirken, çalışma çemberleri olsun çocuk sınıfları olsun ve toplumun her alanında toplumsal hizmetlerde yer almamızı sağlaması kişiyi hem entelektüel açıdan hem de sosyal anlamda eğitir. Dua toplantılarına katılmakta bana hem ruhani anlamda hem de sosyal anlamda birçok katkı sağlıyor.

75 Antalya/Erkek

Bahaîlikte özel bir dini eğitiminden bahsedemeyiz. Bahaî dininin en önemli öğretilerinden bir tanesi gerçeğin serbestçe araştırılması. Birey başkasının akli veya başkasının gözüyle gerçekleri algılayamaz ancak kendi akıyla ve gözüyle gerçekleri algılamalı. Bahaî dininde taklit yasaklanmıştır. Zaten bugün insanlığın çektiği en büyük sıkıntı da budur. Ailelerimizden kalan inancı bir miras gibi sorgulamadan kabul etmek. Bahaîlikte bir dini eğitimden ziyade insanların Bahaî yazılarını daha kolay kavrayabilecekleri üzerine anlayış geliştirip farklı görüşlerden beslenebilecekleri bir dizi eğitsel aktivite olması. Bunlar bir din eğitiminden öte bireyin kendini hem ruhani anlamda hem de entelektüel anlamda geliştirme fırsatı sunması. Bu eğitsel faaliyetlerin başında çalışma çemberleri geliyor, dua toplantıları, çocuk sınıfları, yeni gençlik sınıfları bunlardan bir kaçısı.

4. Çocuklarınıza Dini Bir Eğitim Veriyor musunuz ? Çocuklarınızın Okullarda Verilen Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerini Alması Konusunda Düşünceniz Nedir?

69 Antalya/Kadın

Çocuklarımızı bir Bahaî gibi yetiştirdik, onlara Bahaî öğretileri her zaman aktardık. Okula başladıkları vakit gidip hocalarından çocuklarının ve ailesinin Bahaî olduğunu o yüzden Din kültürü derslerine girmemelerini istedim.

23 Antalya/Kadın

Benim çocuğum yok fakat Bahaî toplumunda 15 yaşına kadar çocuklar herhangi bir dini eğitim almazlar. Çocuk sınıfları ve yeni gençlik sınıfları olur hatta bende katılmışım bu sınıflara. Buralarda çocuklara daha çok sosyal gelişimlerini sağlayacak eğitimler verilir. Yani okullarda verilen din dersleri her dini eşit bir şekilde anlatmıyor.

50 Antalya/Kadın

Başlarda çocuklarımızın Bahaî inancını öğrenmelerine karşı çıkmışım yani daha doğrusu herhangi bir dini eğitimle büyümelerine karşıydım. Çocuklarımızı çocuk sınıflarına göndermekte istemiyordum. Eşim çok istemesine rağmen bu konuda hiç baskı yapmadı. Ama Bahaîliği kabul ettikten sonra çocuklarımızı Bahai öğretileri ışığında yetiştirdim. Okullarda verilen din kültürü eğitimi dersi dini taassubu çocuklara aşıl原因an bir noktada bu yüzden çocuklarımızın bu derslere girmelerini istemedim.

28 Antalya/Erkek

Bende eşimde Bahaî bir ailede yetiştik, ailemiz ikimizi de Bahaî öğretileriyle yetiştirdi. Tabi 15 yaşına geldiğimde ailem hangi dini seçeceğim konusunda herhangi bir yönlendirmede bulunmadı. Bahaî öğretileri sosyal yaşamda tanık olduğum bir çok konuda bana nasıl davranmam gerektiği konusunda yol gösterici oldu. Türkiye'de din kültürü derslerinde sadece İslam anlatmakla değil sadece Sünni İslam anlatılıyor ya da ona yoğunluk verecek şekilde anlatılıyor. Ama Bahaî dininde tüm dinler Allah katında birdir

75 Antalya/Erkek

Biz çocuklara herhangi bir dini eğitim vermiyoruz, çocukların içerisinde buldukları toplumda yardımlaşmak, dürüstlük ve cömertlik gibi birçok erdemi kazandırdığımız ahlaki eğitimler veriyoruz, bunları çocuk sınıflarında çocukların kapasitelerine uygun yayınlarla yapıyoruz. Çocuklarımıza, sosyal yaşamda karşılaşabilecekleri sorunlara karşı hem aileleriyle hem arkadaş çevreleriyle sevgi içerisinde adaletli bir birey olmalarını sağlayacak eğitimler veriyoruz. Bunları bu erdemleri kavrayabilecekleri rekabetten uzak arkadaşlığı geliştiren oyunlarla, bu erdemleri anlatan hikâyeler ve kimi sanat aktiviteleriyle yapıyoruz.

89 İzmir/Kadın

Dediğim gibi bizim zamanımızda ocak başları vardı orda eğitim verilirdi. Çocuklarıma Bahaî dini eğitimi vermedim zaten Bahaîlikte kişilerin kendi dinini seçme konusunda özgürlük verilmiştir. Bir çocuğum Bahaî değil.

35 Antalya/Erkek

Çocuğum yok, ailem Bahaî olmasına rağmen bir zorlamada da bulunmadı Bahaî olmam için. Kuran kurslarında verilen dini eğitimler gibi mi mesela. Bahaîlikte böyle dini eğitimler yok. Dini eğitim de denemez aslında. Çocuk sınıfları var orda çocuklara bazı sosyal etkinlikler yaptırılıyor. Bahaî toplumu içinde yaşadığı ülkenin yasalarına itaat etmek zorundadır. Eğer din kültürü dersleri zorunluysa girilmelidir.

24 İzmir/Erkek

Bahaî bir ailede yetişmedim Bahaî toplumunda dini eğitimden ziyade çocukların bazı erdemler kazandığı eğitimler verilir. Yeni gençlik sınıfları var mesela 11-15 yaş arasındaki çocuklara içerisinde yaşadıkları dünyayı ve dünyada gerçekleşen olayları kavrayabilecekleri, anlam katabilecekleri bir şekilde eğitimler verilir. Bunlar belli müfredatlarla yapılır. Benimde bir yeni gençlik sınıfım var Bahaî öğretileri ışığında hazırlanan müfredat kitaplarıyla kimi sosyal projelerle, sanat ve spor aktiviteleriyle çocuklara bu eğitimler veriliyor. Din kültürü dersleri almalarına karşı değilim fakat din kültürü derslerinin müfredatı tüm dinleri ve peygamberleri eşit bir şekilde anlatmamakta.

69 Hatay/Erkek

Çocuklarıma hiç bir zaman Bahaî olmaları konusunda zorlamada bulunmadım, eşimde Bahaî değildi ona okuma yazma öğrettim. Çocuklarıma inanacakları din konusunda kendi istekleriyle araştırıp inanmalarını öğrettim ve kendi istekleriyle Bahaî oldular. Din kültürü dersleri okullarda verilirken cami imamından ders alınıyormuş gibi oluyor Kuran'dan bir iki ayet ezberletiliyor çocuklara o kadar.

23 İzmir/Erkek

Ailem hangi dine inanacağım konusunda bana yönlendirmede bulunmadı ben kendi irademle inandım. Katıldığım yeni gençlik grupları oldu yani dini eğitim derken bu olsa gerek. Bahaîlikte çocuklara verilen özel bir dini eğitim yok sadece bazı erdemlerin öğretildiği gruplar oluyor ona katılabiliyor çocuklar. Zaten Bahaîlikte 15 yaşından sonra bir dine inanmak var o yaşa kadar da herhangi bir dini ibadette zorunlu değil.

41 Antalya/Erkek

Bahaî toplumunda çocuklara verilen dini eğitim yoktur çocuklar belli bir yaşa geldikten sonra hangi dini seçecekleri konusunda özgür bırakılır. Eşimde Bahai ve çocuğumuzu katılmak istediği aktiviteler konusunda bile yönlendirmede bulunmuyoruz.

5. Bir Bahaî Olarak Türkiye'de İncancınızı Rahatça İfade Edebiliyor musunuz? İncancınızdan Dolayı Herhangi Bir Toplumsal Baskı Yaşadınız mı?

23 İzmir/Kadın

Çok rahat ifade edebiliyorum. Hatta okulda arkadaşlarım çokta ilgi duydular herhangi bir sıkıntı yaşamadım hiç bir zaman. Merak edip çalışma çemberlerine gelen dua toplantılarına katılan arkadaşlarımda oldu. Ama bir keresinde tebliğ çalışması yaptığımız sırada yanlış anlaşıldık, tebliğ yaptığımız mahallede tepki görmüştük.

69 Hatay/Erkek

Bahaî olduğumda kayınbabam karşı çıkmıştı, soyundan aile incancından nasıl koparsın diye tepki gösterenler oldu ama asıl sıkıntıyı din adamlarından (Alevi dedeleri) yana yaşadık. Mahalleliyi bize karşı kışkırttıkları oldu, komşularımız selam vermez oldular. Kapı komşularımız yüz çevirdiler fakat zamanla ön yargıları kırıldı şimdi eskisinden de iyiyiz.

34 İzmir/Erkek

İzmir'e yerleşmeden önce Sivas'ta yaşıyorduk Bahailik orda yayılmaya başladığı zamanlarda insanlar siyasi faaliyet sandığı oluyordu dua toplantısı yapıldığı sıralarda polis evi basmıştı bir ara gözaltına da alındık ama durum anlaşıldığında bırakıldık zaten.

39 Antalya/Kadın

Ailem dini anlamda baskıcı bir aile değildi Bahaî olduğumu ifade ettiğimde hiç bir sorunla karşılaşmadım, ailem saygı duydu.

69 Antalya/Kadın

Annemle babam Bahaî olduğumu duyduklarında karşı çıkmadılar diğer akrabalarımızda zamanla alıştılar. Hatta kendi bayramlarında aradıkları oluyor biliyoruz sizin bayramınız değil ama yine kutlamak istedik diye bende onları ararım hep. O yüzden hiç bir sorun yaşamadım. Komşularımız başlarda şaşırıyor ilk defa duyanlar oluyor. Ama zamanla tanıdıkça onlarda alışıyor. Zaten Antalya bu konuda biraz daha geniş bir yer bazı şehirlerde sıkıntı yaşayan ahabplar olmuş zamanında. Biz ne komşularımızdan yana ne de akrabalarımız tarafından tepki görmedik.

71 Antalya/Erkek

En çok annem üzüldür, karşı çıkar diye düşünüyordum çünkü Müslüman bir kadındı oysa hiçte düşündüğüm gibi bir tepki göstermedi bu durum beni çok şaşırtmıştı.

43 Hatay/Erkek

Bizde Bahaîliği ilk kabul eden aslında dedem ama toplumsal baskılardan dolayı Bahaî olduğunu saklamış vasiyet etmiş babama, babamda Bahaî oluyor. Teyzem ve eniştem başlarda tehdit etmişler babamı nasıl dinini değiştirirsin diye ama onlarda bundan altı yıl önce Bahaî oldular. Babam vefat ettiği vakit ilk götürdüğümüz mezarlıkta gömülmesine izin verilmedi, başka mezarlığa götürdük orda gömdük ama orda da mezarını tahrip ettiler. Bazı din adamları toplumu bize karşı dolduruşa getiriyordu hatta birçok kere dua toplantısı sırasında evlerimizin camları kırıldığı oldu. Ama o kişiler bu gün gelip bayramlarımızı kutluyor zamanla önyargıları geçti.

73 İzmir/Erkek

Emekli olmadan önce Sivas'ta yaşıyordum ailemle. Sadece ben değil Bahaî toplumundan hemen hemen herkes zamanında sıkıntılar yaşadı Sivas'ta. Zor zamanlardı ülke zaten siyasi anlamda kargaşa içindeydi. Bahailik yayılmaya başladığı zamanlarda valilik ve emniyet biraz baskı kuruyordu zaman zaman toplantılarımız engelleniyordu kimi zamanlarda da komşular ihbar ediyordu siyasi faaliyet sanıp, gözaltında kaldığımız da oldu. Müftülükte bazen vaaz veriyordu Bahaîliğe karşı.

56 Antalya/Kadın

Tutucu bir ailem vardı ağabeylerim ülkücüydü. Kayseri'den Antalya'ya göç ettikten sonra biraz yumuşadılar diyebilirim. Eskiden bu yana ailemden daha farklı bir düşünceye sahiptim hatta zamanında ağabeylerim solcuyum diye kızarlardı bana. Bahaî olduğumu öğrendiklerinde de tepki gösterdiler biraz sıkıntı çıkarttılar. Ama çocuklarım hiç karşı çıkmadı tam aksine saydı duydular.

6. Bahaîliği Kabul Ettikten Sonra Yakın Çevrenizde Size Karşı ya da Sizin Yakın Çevreniz ile Kurduğunuz İlişkilerde Gözle Görülür Değişiklikler Oldu mu?

50 Antalya/Kadın

Yakın çevremde bana karşı bir değişiklik olmadı fakat kendimde birçok değişiklik hissettim. Önceden milliyetçi bir insandım, Bahaî olduktan sonra bu tutumum tamamen değişti. İnsanlara Bahauallah'ın öğretileri ışığında yaklaşıyorum.

Zamanla birçok taassubumdan sıyrıldığımı bu taassupların insanın içinde kalıcı bir şey olmadığını sevgiyle yaklaşıldığında bunların tamamen değişebileceğini gördüm. Sonuçta öğretilerinin temelini tüm insanları bir ağacın meyveleri ve bir dalın yaprakları olarak gören bir anlayış oluşturan bir dine inanıyorum. Bu durum eskiden aslında hiçte faydası olmayan taassuplara nasıl da sorgusuzca bağlandığımı oysa bunların insan sevgisinin ve insanlığın daha iyi bir yaşama ulaşması için harcanan çabanın yanında hiç bir anlam ifade etmediğini anladım.

22 İzmir/Erkek

Bahaî olmadan önce içine kapanık bir insandım sohbet etmeyi pek seven biri değildim ama Bahaî gençlerle tanıştıktan sonra ve en önemlisi çalışma çemberlerine katıldıkça sadece ben değil yakın çevrem de bende kimi değişikliklerin olduğunu gördü. Daha sosyal daha girişken bir insan oldum. İnsanlarla diyalog kurabilmeye başladığımı gördüm.

56 Antalya/Kadın

Bahaî inancıyla sosyal anlamda zor zamanlar yaşadığım vakitlerde tanıştım o zamanlarda psikolojik anlamda sorunlar yaşadığım bir süreçti. Bahaî bireylerle tanıştıktan sonra aslında hayatın o kadarda karamsarlık içerisinde yaşanılmayacağını insanların bir birlerine destek vererek yaşamı nasıl anlamlandırdığını ve birçok erdeme sahip olunabileceğini gördüm. Bu durum beni birçok anlamda değiştirdi. Zamanla kötü huylarımdan sıyrıldığımı gördüm. Hayata daha olumlu bakmaya başladım.

43 Hatay/Erkek

Bahaî bir birey dini sadece kendi içinde yaşamaz topluma karşı sorumlulukları da vardır. Bahauallah toplumsal diskurlara katılmamız konusunda emirde bulunmuştur. Bahaîler sadece Bahaî toplumu içerisinde ki sorunlarla ya da Bahaî toplumu içerisinde yardımlaşma da bulunmaz toplumun her kesimine ulaşmaya çalışırız. Bundan dolayı insanlara Bahaî olmasından dolayı daha imtiyazlı davranmıyorum ya da Bahaî olmamasından dolayı ikincil bir gözle bakmıyorum. Zaten bu durum Bahaî öğretilerine ters bir durum. İş yeri sahibi olmam beni bu konuda biraz daha sorumlu kılıyor çünkü çalışanlarıma ve komşu esnaflara karşı kendimi daha çok sorumlu hissediyorum. Birçok komşu esnaf özellikle Bahaî olmamdan kaynaklı benden ürün aldığı da oluyor.

39 Antalya/Kadın

Özellikle şu huyum ve karakterim değişti diyemem ya da yakın çevrem bana karşı özel bir tavır içerisine girdiğimi de. Ama Bahaî olduktan sonra içimde ki ruhsal boşluğun dolduğunu hissettim. Dünyaya daha farklı bakabiliyor ve olaylara daha olumlu yaklaşabiliyorum.

37 Antalya/Kadın

Bahaî olmadan önce bir dine yakınlık hissetmiyordum hatta dinlere dair bilgimde yoktu ve bir dine inanan insanlarla pek yakınlık kurmak gelmiyordu içimden. Ama Bahaî olduktan sonra İslam peygamberini tanıdım hatta diğer peygamberleri, diğer dinleri de.

69 Antalya/Kadın

Bahaîliği kabul ettiğim ilk zamanlarda Bahaî bayramlarında içimde bir kıpırtı hissedemiyordum ama İslam bayramlarında hep bir heyecan duyuyordum. Her ne kadar Bahaî olmadan önce İslam dinini yaşamıyor olsam da bu durum içinde yaşadığım sosyal çevrenin kültüründen azade olduğunuz anlamına gelmiyor. Sonuçta o inancın kültürüyle haşır neşirsin başka bir inanca sahip olsan da o inancın kültüründen kültürel çevresinden kopamıyorsun ancak zamanla Bahai bayramları artık daha bir heyecan vermeye başladı artık bir anlam katabiliyorum. Bahailik sayesinde birçok önyargımda kırıldı. İnsanları önceden kategorize ediyorken şimdilik bir görebiliyorum. Yakın çevrem bana karşı yaklaşımında bir değişiklik olmadı.

24 İzmir/Erkek

Aslında hayatınızda pekte bir şey değişmiyor gibi geliyor ama zamanla Bahai öğretilerini hayatınızda uyguladıkça o öğretiler ışığında gündelik yaşantınızı yönlendirmeye başlıyorsunuz. Çünkü Bahailik sadece bir dini öğreti ruhani bir yaşam anlamı taşıyor, özellikle insanlığı daha yaşanılır bir düzeye ulaştırma çabası size hem yakın çevrenize karşı hem de insanlığa karşı sorumlu bir hale getiriyor. Bu değişim karakterinizde, hal, tavır ve davranışlarınızda da değişim oluşturuyor.

40 Antalya/Kadın

Bahaî olmadan önce çevremdeki olaylara olumlu bakmazdım hiç içimdeki bu karamsarlık hem işime yansırı hem de sosyal çevreme. Yani yaşamın anlamı bana boş gelmeye başlamıştı zaten hiç bir şey umurumda olmuyordu. Ama bu gün baktığımda Bahailik bana sorumlu bir insan olmayı öğretti. Daha duyarlı bir insan olmayı öğretti. Dünya da yaşanan olaylara karşı, haksızlıklara karşı umursamaz davranmıyorum. O sıkıntıları kendi sıkıntım yapıyorum. Çevremdeki insanların dertlerine ortak olabiliyor onlara destekte bulunabiliyorum.

7. Türkiye'de Bahaîliğin Gelişimi Nasıl Gerçekleşmektedir? Bununla İlgili Herhangi Bir Çalışma İçerisinde Yer Alıyor musunuz? Alıyorsanız Göreviniz Nedir?

23 İzmir/Erkek

Birçok çalışma var aslında. Mahfilliklerimiz var orda görev alınabiliyor. Her sene seçim olur. Ben de mahfil üyeliği yaptım. Aynı zamanda tebliğ çalışmalarında bulunabiliyorsun. 2015 yılında Edirne'de tebliğ çalışmasında görev almıştım.

39 Antalya/Kadın

Yani kurumsal bir görevde bulunmadım. İnsanlığın birliği derneğinde kimi etkinlikler düzenleniyor onlara katılıyorum. Masal etkinliği düzenleniyor onun yürütücüsü benim. Bu etkinliklere Bahaî olmayan bireylerde katılabiliyor.

28 Antalya/Erkek

Bahaî toplumu kendini sürekli ileri taşımaya çalışan dinamik bir toplum. Sadece iman edip ibadetler gerçekleştirmek bir Bahaî bireyin tek görevi değil. Yaşamış olduğu toplumu daha ileri taşımaya çalışmak ve insan âlemini birlikteliğe ulaştırmak en büyük çabalardan bir tanesi. Bundan dolayı Bahaîler, Bahaî olsun olmasın tüm insanların yaşam alanlarında icraatlarda bulunur. Bunlar yapılırken de hazreti Bahauallah'ın emri her kesime anlatılır, onun öğretileri yol gösterici olur bize. Bahaîler bunları yapmak için kendi eğitimlerini de gerçekleştirir ve her yaşta Bahaî'nin katıldığı ayrı eğitimler ya da etkinlikler olur. Ben gençlik kurullarında görev almıştım. Buna benzer bir kaç görevde daha yer almıştım.

23 İzmir/Kadın

Birçok etkinlik düzenlenmekte. Yeni gençlik kampları oluyor mesela. 11 yaşını geçmiş yeni gençlere Bahaî yazılarının ele alındığı kitaplarla ve ya alıştırmalarla eğitim veriliyor. Çocukların kişisel gelişimlerinden yardımcı olan bir çalışma. Bu çalışmada animatör olarak görev aldım. Aynı zamanda İzmir'de tebliğ çalışması yaptık. Bu gönüllü yaptığımız bir işte ama.

43 Hatay/Erkek

Mahfil üyeliği yaptım. Pierre kilisesinde her sene düzenlenen barış duasında katıldık.

24 İzmir/Erkek

Toplumun daha ileriye taşınması Bahaî yazılarında emredilen bir durumdur. Bu yüzden Bahaî bireyler içerisinde buldukları toplumda sorumluluk bilinciyle hareket ederler. Biz Bahaî bireylerin bir arada olmalarını sağlamak için sürekli ev ziyaretleri yaparız. Dua toplantıları düzenlenir. Çocuk sınıfları ve yeni gençlik sınıfları olur. Belli bir bilgiye ulaşmış her Bahaî kendi çocuk sınıfını ya da yeni gençlik sınıfını oluşturabilir. Benim yeni gençlik sınıfım var orda çocuklarla çevremizde gördüğümüz sorunlara çözümler üretiyoruz ya da spor, kitap okuma günleri gibi aktiviteler yapıyoruz. Aynı zamanda müşavir görevini yürütüyorum.

41 Antalya/Erkek

Bahailik organik bir yapıya sahip, nasıl insanlık doğuyor, büyüyor ve olgunlaşıyorsa Bahaîlikte şu an olgunlaşma aşamasındadır. Bahaî toplumu sadece Bahaîliğin gelişimi için çalışmaz öğretilerinin eksenini insanlığın birli üzerine oturtmuş bir inanç sistemi. Dünyanın daha yaşanılır bir yer olması için çaba gösterir Bahaîler. Bu çabaları gerçekleştirmek için bazı Bahaî kurumları vardır ve bu kurumlar sadece Bahaî toplumunun çıkarları için çalışmaz insanlığın birliğini sağlamak için çabalar. Ben milli mahfil üyeliği yaptım.

37 Antalya/Kadın

Mahalli mahfil üyeliği yaptım. Mahallemizde ki çocuklarla okuma çalışmaları yapıyoruz. Çalışma çemberleri dua toplantıları yapıyoruz.

23 Antalya/Kadın

Milli gençlik heyetinde görev aldım. Yeni gençlik kampında animatör olarak görev aldım. Bahaîler, toplumun ilerlemesi için her zaman çaba sarf eder, insanlığa nasıl hizmet ederiz düşüncesiyle enstitü çalışmaları düzenleriz. Burada çıkan yeni fikirler doğrultusunda iş bölümü yaparız.

71 Antalya/Erkek

Bahaîler dünyanın ıslahı, insanlığın birliği için çabalar o yüzden öncelikle Bahaî bireylerin kendisini hem kültürel anlamda hem de bilgi birikim açısından geliştirmesi gerekir. İnsanı daha üst bir yaşama çıkartma çabasına girişmek kişinin birçok iyi erdeme sahip olmasıyla gerçekleştirebileceği bir durum. Bu yüzden Bahaîler insanların gelişiminin ancak çocukluktan başlayan bir eğitimle sağlanabileceğini düşünür. Aynı zamanda İnsanlığın Birliği Derneğinde her yaşta ve her sosyal yapıdan insanın katılabildiği bazı aktiviteler düzenliyoruz. Kitap okumaları, erdemler eğitimi, enstitü çalışmaları gibi. Mahfil üyeliği yaptım, şimdi yapmıyorum.

73 İzmir/Erkek

Önceden mahfil üyeliği yaptım. Ama kurumsal görevde bulunmamak kişinin Bahaî toplumuna karşı görevi olmadığı anlamı gelmiyor. Her Bahai öncelikle insanlığın gelişimine nasıl katkıda bulunurum sorusunu sormalı kendisine. Bahai kurumları insanların sorunlarına çözümler üretmek için hem dünya da hem de Türkiye'de bir çok sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştiriyor. Bunun dışında Bahai bireyler de yaşamış olduğu çevreye bir şeyler katmak için Bahai öğretilerini hedef alarak çaba göstermeli. Ben insanların Bahaîliği anlayabilmeleri ve aynı zamanda Bahaîlikle ilgili kirliliğin insanlığın zihninde önleyebilmek için bazı kitaplar yazım.

56 Kadın/Antalya

Hiç görevde bulunmadım. Zaten henüz o sorumluluğu kendimde görmüyorum. Sadece gittiğim yerlerde Bahaî olduğumu, dilim döndükçe Bahailiği anlatmaya çalışıyorum.

8. Toplumsal Barış ve Çatışmasızlık Bahaîler İçin Neyi İfade Ediyor?

28 Antalya/Erkek

Bahaî toplumunun temel prensiplerinden bir tanesidir. Dünyada inanılmaz şekilde artan bir insan nüfusu var ve insanlar dini, etnik ve ekonomik nedenlerle çatışmakta. Bu çatışmaların nedeni insanların kendi inançlarını, kimliklerini üstün tutma çabasından kaynaklı ya da daha fazla ekonomik kazanç elde etme hırslarından kaynaklı. Bahaî öğretilerinde yaratılmışların en yücesi insandır yani bir kimlik, bir din ya da bir ekonomik zümre değildir. Tüm insanlar bu hırslarından vazgeçecektir muhakkak. Bahauallah gecesi olmayan gündüz olmaz demiştir. Toplumsal barış ve çatışmasızlık bir gün dünya da tüm insanlar tarafından kabul görecektir. Bunun için bence tüm insanlar Bahaî olmak zorunda da değil.

75 Antalya/Erkek

Peygamberler geldikleri çağın öğretmenleridir. Her çağın ihtiyaçları gereği öğretilerde bulunurlar. Hazreti Bahauallah'ın bu çağ için insanlığa sunduğu öğreti ise toplumsal barıştır. Ayrışmalardan kopulduğu, insanların farklılıkları bir kenara bırakarak bir arada yaşamaya başladığı bir çağı müjdelemektedir hazreti Bahauallah. Bu aynı zamanda Bahaîler için tanrı emridir. Hazreti Bahauallah bu konu hakkında eğer bir din çatışma ayrılığa sebep oluyorsa dinsizlik daha iyidir. Bahaîler insanlığı, dünyada toplumsal barışa ulaşacakları çatışmasız bir toplum kuracakları bir sürece taşıyacak öncülerdir. İnsanlar bu sürece ulaşmak için Bahaî olmasa bile bu öğretileri kabul edeceklerdir hatta uygulama mecburiyetinde kalacaklardır.

50 Antalya/Kadın

Mesela ben Bahaî olmadan önce milliyetçi bir insandım bu konuda ki taassubumu ancak Bahaî öğretilerini hayatımda işledikçe yenebildim. Hele son zamanlarda insanlar farklılıklarına tahammül edemez oldu. Bu çok üzücü bir durum. Bunları gördükçe hazreti Bahauallah'ın öğretilerinin hayata geçirilmesi tüm insanlığa anlatılması gerektiği daha çok görülmekte.

24 Antalya/Kadın

Günümüzde hem ülkemizde hem de dünyanın başka ülkelerinde gerçekleşen çatışmaları, bu çatışmaların insanlığa hiçte faydası olmayan nedenlerle çıktığını gördükçe toplumsal barışa ne kadar da çok ihtiyacımız olduğunu hissettiriyor insana.

Ayrışmalardan dolayı insanların girdiği ekonomik kayıplar çatışmasızlığın insanlığa ne kadar da gerekli olduğunu hissettiriyor.

43 Hatay/Erkek

Dedim ya hani babamın mezarı tahrip edildi, dua toplantısı sırasında evlerimiz taşlandı. Bunlardan dolayı o zaman bunları yapan insanlara hiç bir zaman kızlık duymamıştım. Toplumsal barışta budur aslında. Çünkü eğer öfkeyle o insanlara karşılık verseydim ben de aynı karşılığı verip insanlara şiddet gösterseydim bu gün o insanlarla dost olamayacaktık hatta bazıları Bahaî olamayacaktı. İnsanlara barış sunan, eşit bir yaşamı savunan ruhsal bir huzura erdiren bu inançtan mahrum kalmalarına neden olacaktık. İnsanlar bir birlerine öfkeyle değil sağduyuyla anlayışla yaklaştıkça çatışmasız bir toplum kurabileceğimize inanıyorum.

39 Antalya/Kadın

Yaratıcı her zaman insanın hayatını kolaylaştırmak ve insanlara yardımcı olmak için peygamberler aracılığıyla kutsal kitaplar göndermiştir. Her devrin ihtiyaçlarına, o devirde yaşayan insanların eksiklerine göre yeni öğretiler göndermiş ve emirlerde bulunmuştur. Eğer yaratıcı bunu bir kere de isteseydi zaten yapardı. Dünya ya tek bir peygamber, tek bir kutsal kitap gönderip yapabilirdi. Ama insanlık sürekli bir değişim içerisindedir. Bugün tüm insanlığı ilgilendiren bir devirde yaşıyoruz. Tüm insanların bir arada yaşayacağı bir dünyayı inşa etmek için çabalyoruz.

73 İzmir/Erkek

İnsanların anlaşmazlıkları taassuplara sahip olmalarından kaynaklı. Bu taassuplar insanların yeni bilgilere, yeni anlayışlara kapalı olmalarına neden oluyor. Bir görüşe, bir düşünceye sıkı sıkıya bağlılık bir insanın çok yakınındaki ona huzur verecek olan şeyi görmemesine neden oluyor. Hazreti Bahau'llah'ın öğretileri insanlara barış içinde yaşabileceklerini net biçimde anlatıyor. Bizler bunları insanlara anlatabilmeliyiz. İnsanların bu bilgilerden mahrum kalmasının nedeni bizimde eksiklerimizden kaynaklı olabiliyor.

22 İzmir/Erkek

Toplumsal barış hepimizin acil ihtiyacı olan bir şey. Okul da arkadaşlarımız çok küçük anlaşmazlıklardan dolayı bir birlerine sırt çeviriyorlar ya da başka zamanlar bu anlaşmazlıklar çok daha kötü olaylar doğurabiliyor. Bir birlerini anlamak yerine bir birlerine hep anlatmak istiyorlar.

32 Antalya/Kadın

Mesela ben Türk değilim, Türkiye'de doğmadım eşim de Arap ama bu ülkede yaşıyoruz ve kimseye farklı davranmıyoruz. Biz sizden değiliz farklıyız gözüyle

bakmıyoruz hiç. Bahailik bize insanların dillerinin, kimliklerinin onları bir birlerinden farklı olmayacaklarını öğretti.

9. Bahaîlikte Her Türlü Taassuba Karşı Çıkılmasına Rağmen Toplum İçerisinde Herhangi Bir Taassupla Karşılaşılabilir mi?

28 Antalya/Kadın

Aslında bu durum her toplumda görülebilir. Sonuçta hepimiz insanız. Ama Bahaîlikte tüm taassuplardan uzaklaşmak bir emir. İnsanların bugün ırkına, vatanına, dini inancına bağlılığı taassuplaşmış durumda. İnsan istersen bundan uzaklaşabilir.

28 Antalya/Erkek

Kesinlikle karşılaşılamaz diyemem. Mesela şöyle bir örnek verim; Bahai prensiplerinin dünyada gerçekleşmesi için tüm insanların Bahai dinine inanması şart değil. Yani insanların bir arada yaşaması, dünyada eşit ekonomik dağılımı gibi ilkeleri benimsemesi bu ilkeleri yerine getirmesi Bahaî yeni yaşam düzenini oluşturacaktır. Ama ben tüm insanların Bahaî peygamberini benimsemesini onu kabul etmesini yani Bahaî olmasını içten içe istiyorum. Bu da bir bakıma taassup sayılabilir.

50 Antalya/Kadın

Neden olmasın tabii olabilir. Dediğim gibi ben Bahaî olmadan önce milliyetçi bir görüşe sahiptim. Bahaî olur olmaz da bu taassubumu yendim diyemem. Her insanın belli konularda kimi taassuplara sahip olabilir. Ama bunu yenmesi tamamen kendi içinde. Tefekkür ederek, Bahaî öğretileri üzerine daha fazla anlayış geliştirerek bu taassuplarını yenebilir insan.

56 Antalya/Kadın

Bahaî toplumun taassuba sahip bir birey Bahaî ilkeleriyle çelişmiş olur bence o yüzden sanmıyorum.

73 İzmir/Erkek

Dünyada gerçekleşen etnik, dini, siyasi, ekonomik tüm savaşların nedeni aslına bakarsanız insanların taassuplarından kaynaklıydı. İnsanlar en büyük acılarını yine taassuplarından dolayı yaşamakta. Tüm dünyayı bir vatan tüm insanları o vatanın halkı gören bir inanışta taassup olmamalı.

71 Antalya/Erkek

Bahaîlikte tüm insanların gerçeği özgürce araştırması emredilmiştir. İnsanın herhangi bir bilgiye körü körüne inanmaması için o bilgiyi özgürce ve tarafsızca araştırmalı ki taklit yoluyla edinmesin bilgiyi. Tabi taassuplar sadece dini ya da siyasi nedenle olmamakta bir karı koca arasında bile bir rengi bir yemeği sevip sevmeme konusunda farklılıklar olabilir veya iki arkadaş arasında tuttuğu takımlardan dolayı da farklılıklar olabilir. Taassup her türlü tutuculuk, bağlılıktır. Her ne kadar insan ben hiç bir tutuculuğa sahip değilim diyorsa bir parça kandırıyor kendisini.

23 İzmir/Kadın

İnancımızda taassubun yeri yoktur, taassuplu bir Bahaî bireyinde olacağını sanmıyorum. Ben Bahaî bir ailede yetiştim ve ailem hiç bir zaman neye inanıp inanmayacağım konusunda bir baskı da bulunmadı. 15 yaşımdan sonra kendi irademle Bahaî olmayı seçtim. Mesela anne babası Bahaî olmasına rağmen hala Bahailiğe inanmaya kişiler tanıyorum. Eğer öyle olsaydı aileler çocuklarına özgürce araştırma fırsatı vermezdi. Bazı kişilerde hemen 15 yaşından sonra Bahaî olmuyor mesela. İnsanlar istediği vakit kendi içinden gelen bir istekle Bahaî oluyor.

41 Antalya/Erkek

Hazreti Abdülbaha bu konuda şöyle buyurmuştur; tüm insanlara içten gelen bir sevgiyle yaklaşın ve her ülkeden, inançtan, milletten olan kişiye en ufak bir hoşnutsuzlukla yaklaşmayın. Bahailer her türlü taassuba karşıdır. Bir konuda taassuba sahip bir birey varsa da bunu zaten zamanla yener. Yeter ki hazreti Bahauallah'ın emrettiği şekilde yaşasın.

69 Antalya/Kadın

Ama taassubunu yenemeyen insan Bahaî öğretilerini tam anlamda hayatına geçiremez. Bahaîliğin temel prensipleri vardır insanlığın birliği, dünya birliği, din birliği bunların sağlanabilmesi için kişinin bir taassuba sahip olmaması gerekir.

10. İnancınızın Ana Prensibi Olan İnsanlığın Birliği Sizin İçin Ne İfade Ediyor? Bahaî Toplumu Bunu Nasıl Gerçekleştirecektir?

75 Antalya/Erkek

İnsan âleminin birliği kaçınılmaz bir gerçektir. Tüm kutsal kitaplarda bunu müjdelemiştir. Dünyadaki tüm insanlar, ülkeler, devletler gün geçtikçe bir birlerine daha bağımlı hale geliyorlar. Ekonomik anlamda, sanayide tarımda, eğitimde ilişkiler daha bağımlı hale gelmiş durumda. Bir ülkenin iç siyasetinde attığı adımlar dışında uluslararası anlamda bağımsız bir karar alma ya da uygulaması artık olası değildir. Bir ülkenin herhangi bir çıkarı başka bir ülkede yaşayan halkların zararına olduğu vakit o coğrafyayla uzaktan yakından ilgisi olmayan bir ülke dahi bu duruma karşı

çıkabiliyor. Dünya da hiç bir zümrenin çıkarının başka bir zümrenin zararına ağır basmadığı bir düzen kurulması gerektiği gün geçtikçe daha çok ortaya çıkmakta. Bu düzen bu çağın peygamberi hazreti Bahauallah tarafından müjdelenmiştir. Bahaîler bu müjdeyi yaymak için çaba harcamaktadır. İnsan âleminin birliği ancak hazreti Bahauallah'ın göstermiş olduğu ilkelerin tüm insanlar tarafından kabul edilmesi ve devletler tarafından da uygulanmasıyla gerçekleşebilecektir.

50 Antalya/Kadın

İnsan âleminin birliği insanların tüm taassupları terk ettiği, insanların bir biriyle barış içinde, kadınların erkeklerin karşısında eşit söz sahibi olduğu, insanlar arasındaki gelir adaletsizliğinin yaşanmadığı bir dünya düzeni demektir benim için. Bu düzenin tüm hatları Bahaî öğretilerinde yer almaktadır. İnsan âleminin birliği bence insanlar taklitle savunduğu görüşlerden körü körüne inandıkları taassuplardan uzaklaşarak kurulabilir.

69 Antalya/Kadın

Eski devirlerde bu birliğin kurulması belki olanaksızdı insanlar birbirlerinden haberdar değildi. Başka kıtalarda ülkelerde yaşayan insanlar bu birlikteliği sağlayamaz. Ama hazreti Bahauallah bu devirde insanlığın birliğinin kurulması gerektiğini ve insanlığın buna mecbur olduğunu emretmekte. Teknoloji bu kadar ilerlemişken insanlar birbirlerinden çabucak haberdar olabiliyorken bu birliğin kurulmaması imkânsız. Dünya değişmekte bu değişime insanlar barış içinde ayak uydurmalı.

71 Antalya/Erkek

İnsanlar yaşadıkları ülkeyi ve ırklarını kutsallaştırarak ya da ekonomik faydalarını gözetmelerinden dolayı bu birliği kuramamışlar tarih boyunca. Devlet adamlarının işe yaramaz politikaları ülkeleri savaşa sürüklemiş. Bugün o tarihlere baktığımızda milyonlarca insanın yanlış anlayışlardan, ırkçılıktan, daha fazla ekonomik fayda sağlamaktan dolayı ölmüş olması bizi çok üzüyor. Bugün bunlardan ders çıkartabilmeliyiz. Bahaîler bu anlayışı kökten değiştirmenin tek yolunun hazreti Bahauallah'ın tüm insanlara müjdelediği barış mesajlarının tüm insanlar tarafından kabul edilmesiyle kurulacağına inanıyor. Birleşmiş milletlerin kurulması bunun bir aşaması ama Bahaîler bunu yetersiz görüyor. Bugün bunun uygulanması için Bahaîlerin dünyaya önerdiği. Çocuklarımızı tüm insanları sevebilecekleri evrensel bir eğitim sistemiyle büyütmemiz. İnsanların bir birlerini anlayabileceği evrensel bir dilin oluşturulması. Irkçılığın tamamen terk edilmesi. Aşırı zenginliğin ve aşırı fakirliğin önlenmesi. Bahaîler bu hedeflere ulaşmak için dünyanın her yerinde çalışmalar yapıyor.

28 Antalya/Erkek

Hazreti Bahauallah bu birliğe ulaşmanın iki yolu olduğunu dile getirmiştir. Ya insanlar Allah'ın bu çağda göndermiş olduğu hükümlere itaat ederek oluşturacak ya da devletlerin, halkların birbirlerine düşmanlaşarak açlık ve kıtlıklara maruz kalacakları savaflara girdikten sonra oluşturulabilecek. Maalesef günümüzde yaşadığımız durumda bu birlik ancak insanların çektiği büyük acılar, savaflar ve yokluklar sonrası insanların tüm bu olaylardan ders çıkararak oluşturulabilecek. Çok az insan hazreti Bahauallah'ın bu çağrısına uyumuş ve mücadele etmektedir. Bahaîler insan âleminin birliğinin kurulmasında insanlara öncülük edecektir. İnsanlar Bahaî olsun ya da olmasın zamanla insan âleminin birliğinin oluşturulması açısından belli başlı değerlerde ortaklaşacak.

73 İzmir/Erkek

İnsanların sosyal hayatı bir evrim içerisinde bugünlere geldi ve kaçınılmaz gerçeğe ulaşmak için de çabalamakta. Dünyada ilk önce aileler oluştu, bu sosyal hayatın ilk birimiydi. Bunu kabileler takip etti. Zamanla kabileler şehir medeniyetini ve topluluğunu meydana getirdi. Sonra şehirde yaşamaya başlayan insanlar sosyal yaşantı için kurallar koydu ve bu milli hükümetleri ortaya çıkardı. Bu gün ise hazreti Bahauallah'ın Edirne'den tüm dünyaya müjdeleyip haber ettiği insan âleminin birliğine insanlar sosyal hayatın aşamalarının doğal gereği olarak ulaşacaklardır. Hazreti Bahauallah insan âleminin birliğini oluşmasını Akdes Kitabı'nda şöyle buyuruyor; Dünyada ilk önce devlet adamlarının tarafından küçük barış benimsenerek kurulacak ardından tüm insanların hazreti Bahauallah'a ve ilahi prensiplerine iman etmeleriyle büyük barış kurulacak...

39 Antalya/Kadın

Bahaî olmamı sağlayan en önemli prensiplerden bir tanesi aslında. İnsanlar barış içinde yaşabilmeli, ırkı, dini, cinsiyeti ne olursa olsun bir arada yaşayabilmeli insanlar. Bahailik bu birlikteliği sağlama yolunda bize birçok katkı sağlıyor.

23 İzmir/Kadın

Bahaî toplumu yaptığı tüm aktivitelerle bunu sağlamaya çalışıyor aslında. Çocuk sınıflarından yeni gençlik sınıflarına çalışma çemberlerine kadar insanların birlikte yaşayabileceği bir dünyanın nasıl kurulması gerektiği hazreti Bahauallah'ın emirleri doğrultusunda gerçekleştirilmeye çalışılıyor. İnsan âleminin birliğinin kurulacağına inanıyorum. Bizler bunun için durmadan çalışıyoruz.

28 Antalya/Kadın

Aslında bu anlayış bir ölçüde dünyada kabul görmüş durumda. Dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşen acı bir durumdan insanlar haberdar olur olmaz üzüntülerini dile getiriyor veya o yere yardımlarda bulunulabiliyor. Bu insanların birbirlerinin acılarından mutluluklarından ayrı kalamayacaklarını gösteriyor bize.

İnsanlığın birliği kaçınılmaz bir şekilde kuruluyor. Bahaîler bu birliğin daha çabuk kurulması, insanlar arasındaki gereksiz olan tartışmaların bitirilmesi için çaba sarf ediyor. Bahaîler İnsan âleminin birliğinin kaynağının hazreti Bahauallah olduğuna inanıyor.

23 Antalya/Kadın

Hazreti Bahauallah bunu emretmiştir ve Bahaîler bu emri tüm insanlığa ulaştırmak için çalışmakta. İnsanlar bebeklik ve çocukluk dönemini geride bıraktığına göre artık insan âleminin birliğinin kurulması gerekir.

43 Hatay/Erkek

Belki zor görünüyor olabilir hele yakın dönemde birçok ülkede gerçekteşen üzücü olaylar bunu daha da imkânsız görmemize neden olabilir. Ama Bahaîler insan âleminin birliğinin kurulmasının imkânsız olmadığına inanıyor. Birçok ülkede Bahaîler yaptığı çalışmalarla insanların bir arada yaşayabileceğini kanıtlıyor. Bahaî mabetlerinde Yüce adalet evinde her ülkeden her ırktan insan gönüllü olarak çalışıyor. Hazreti Bahauallah'ın dünyaya bıraktığı en güzel mirasta budur.

11. İncanızda Dini Liderliğin Olmamasının Nedeni Nedir?

41 Antalya/Erkek

Bahaî dininde inanma sorumluluğu insanın kendisine verilmiştir. Hiç kimse birisinin ona empoze etmesiyle bir dine inanma ya da bir dinin ibadetlerini yerine getirmek zorunluluğunda değildir. Bu yüzden Bahaî dininde bir din adamı yoktur. Kişi içinden gelen ruhani bir istekle ibadetini gerçekteştirmelidir.

23 Antalya/Kadın

Eskiden insanların dini inancı doğru anlamaları için din görevlilerine ihtiyaçları varmış. şimdi insanlar ibadetlerini herhangi birinin çağrısına gerek duymadan gerçekteştirebilir.

73 İzmir/Erkek

Dünya ve insan yaşamı sürekli değişim içerisinde. Dünya değiştikçe insanların dünyayı, yaşamı, dinleri anlama kapasitesi de değişiyor. Zamanında insanların dini kuralları anlaması için dini önderlere ihtiyaç varmış, toplumda dini sorunları çözecek bir grup insana ihtiyaç varmış haliyle dini bir lider ihtiyacına sahip olmuş insanlar. Ama bugün böyle bir ihtiyaçtan söz edemeyiz. İnsanlar dini kuralları hür iradeleriyle kabul etmekte araştırmakta ve yaşamlarına yerleştirmekteler. Bu yüzden bugün insan yaşamında dini bir lider sınıfının gerekliliği söz konusu değildir. Bahaî dininde toplum içerisindeki sıkıntılar ve ya dinin hükümleriyle ilgili sıkıntılar

Yüce Adalet Evinin sürekli mahfilliklere gönderdiği mesajlarla Bahai toplumuna iletiyor ve çözüyor.

50 Antalya/Kadın

Önceden insanların okuma yazma oranı çok düşüktü Allahın hükümlerini öğrenebilmeleri için okunabilecek yazılı devire bile çok sonradan geçebildi insanlar. Ondan dolayı din adamlarına ihtiyaçları vardı. Dini hükümleri öğrenebilmeleri için ne okuma yazmaları vardı nede okuma yazmaları olsa bile yazılı kaynakları. Ama bugün dünyada okuma yazma oranı çok yüksek ve insanlar bilgiye çok çabuk ulaşabiliyorlar. Dini bir liderin olması şart değil. Birisinin insanları Allahın gönderdiği kutsal yazıları ifade etmesin ezberletmesine gerek yok bugün.

69 Antalya/Kadın

Hazreti Bahauallah insanların gerçeği başkalarının gözüyle değil kendi gözleriyle araştırmasını buyurmuştur. Böylece gerçeği başkalarının anladığı şekilde değil kendi anlayışımızla kavrayabileceğimizi ifade etmiştir. Bahaîler gerçeği, Allahın emirlerini kendi gözleriyle kendi bilgileriyle araştırırlar ve bu öğrenilenleri çalışma çemberleriyle, kitap okumalarıyla anlayış geliştirerek artırırılar.

75 Hatay/Erkek

Hazreti Bahauallah eğer bir din kargaşaya kavgaya neden oluyorsa dinsizlik daha iyidir demiştir. Din adamlarının kutuplaştırmalarından dolayı insanlar hep ayrıışmıştı. Bazı din adamları geçmişte dini problemlerden kaynaklı ya da kutsal yazıların tefsirlerinde anlaşılmadıkları için toplumu ayrıştırmıştır. Bazı insanlar birisinin söylediğini doğru kabul ediyorken başka bir grup insan da diğer din adamının söylediğini kabul etmiş ve toplum hep ayrıştırmıştır. Hatta çatışmalara bile neden olmuş bu ayrılıklar. Bahaî dininde hazreti Bahauallah'ın öğretilerini, yazılarını tefsir etme hakkı kimsede yoktur. Zaten hazreti Bahauallah vasiyetiyle Bahaî kutsal yazılarının tek yorumlayıcısı olarak hazreti Abdülbaha' ya bu yetkiyi vermiştir. Hazreti Abdülbaha'da torunu hazreti Şevki Efendi'ye vermiştir. Bugün ise Yüce Adalet Evi tüm Bahaîlere, Bahaî öğretilerini nasıl uygulamamız gerektiğini, günümüzde Bahaî yazılarında ele alınmamış konulara nasıl açıklık getireceğimizi mahfilliklere gönderdiği mesajlarla dile getiriyor.

40 Hatay/Erkek

Allah her çağda insanlığı kendi ışığından mahrum etmemek için elçi gönderir. Elçiler insanlara yol gösterir ve zamanla insanların kaybettikleri ruhsal ışıklarını tekrar kazanabilmelerini sağlar. Ama tarihte Allah'ın gönderdiği tüm peygamberlere başlarda hep karşı çıkılmış ilk karşı çıkanlarda önceki dinin din adamları olmuş. Bahaîlere de karşı çıkanlar hep din adamları olmuş. Çünkü din adamları zamanla kazandıkları toplumsal statüyü kaybetmek istemiyorlar.

12. Bahaîler Hangi Etkinliklerde Bir Araya Gelmekte? Toplumsal Birlik Nasıl Sağlanmakta?

75 Antalya/Erkek

Bahaîler toplumu canlı tutmak için birçok etkinlik düzenler. Bu etkinliklerde bir araya gelirler. Aynı zamanda kutsal günlerimiz var. Bu kutsal günlerde bir araya geliriz. Bayramlarımız ve anma günlerimiz var. 19 gün ziyafetinde tüm ahabplar bir araya geliriz. Hazreti Bahauallah ikram edecek bir bardak suyu olan biri bile ziyafette ev sahibi olabileceğini vurgulamıştır. 19 gün ziyafeti Bahaîler için çok önemlidir. Her 19 günde bir Bahaîler buldukları mahfilde sırasıyla ziyafet verir. Dualar okunur meşveret edilir. Bahaî toplumunun sorunları tartışılır çözümler üretilir. 19 gün ziyafetinin Bahaî toplumuna en büyük katkısı dayanışmayı, işbirliğini, birlikteliği sağlaması, insanların içindeki ruhani gücü arttırmasıdır.

56 Antalya/Kadın

Çalışma çemberleri var. Bahaî toplumunu tanımama vesile olan ve Bahaî dinini benimsememi sağlayan en önemli etkinlik diyebilirim. Çalışma çemberleri insanlarımızın ruhani anlamda bir iç görü kazanmasını, Bahaî öğretileri hakkında daha fazla anlayış geliştirmemize olanak sağlıyor. Çalışma çemberlerine Bahaî olmayan kişilerde katılabiliyor. Bunun dışında 19 gün ziyafetleri var. Dua toplantıları yapılmakta. Bayramlarda ve anma günlerinde de bir araya geliyoruz.

28 Antalya/Kadın

Yazın veya kışın okullar olur gençlik seminerleri var bu yakın zamanda da olacak. Gençlik seminerleri gençlerin ruhanîyetlerine büyük katkı sağlıyor. Farklı şehirlerden bölgelerden gelen gençlerin kaynaşmasını birliktelik ruhunu perçinlemelerini sağlıyor. Dua toplantıları olur. Dua toplantısına Bahai olmayan kişilerde katılabilir hatta isterlerse inandıkları dinin duasını okuyabilirler. Herkes kendi dilinde dua okur.

39 Antalya/Kadın

Mahfiller kendi içinde etkinlik yapar dua toplantıları 19 gün ziyafetleri düzenlenir. Tüm Bahaî bireylerin katıldığı anmalar ve bayramlarımız var. İnsanlığın birliği derneğinde Bahaî olmayan kişilerinde katılabildiği etkinlikler yapıyoruz. Bazen dua toplantılarımızı ziyafetlerimizi veya ruhi enstitü orda yapılır. Bu etkinliklere katılmak çok hoşuma gidiyor. Ruhani anlamda beni beslediğini hissediyorum.

46 Hatay/Erkek

Dua toplantıları olur, 19 gün ziyafeti yapılır. Her yıl konvenşınlar düzenlenir mahfillikte görev alacak kişileri seçeriz. Bayramlar ve anmalar olur. Bu günler içersinde çalışılması yasak günler vardır. Çalışılması yasak günlerde dükkânımı kesinlikle açmıyorum.

34 İzmir/Erkek

Toplumsal birlik Bahaîler için çok önemlidir. Bahaî etkinliklerinin de ana prensibi budur. İnsanların hem birlik anlayışını benimsemelerini hem de ruhaniyetlerini güçlendirmelerini sağlıyor etkinlikler. Dua toplantılarıyla sık sık bir araya geliriz. Bahaî olmayan komşularımız başlarda dua toplantılarını çok yanlış anladılar. Ama dua toplantılarımıza eşlik ettikçe ön yargıları kırıldı.

69 Antalya/Kadın

Bizler Bahaî etkinliklerine çok önem veririz. Bahaî dininde sadece dua etmek ve tefekkürde bulunmakla yetinilmez aynı zaman insanların anlayışlarını geliştirdiği, ruhaniyet kazandığı, birlikteliğin çoğalmasını, yardımlaşma kültürünün benimsendiği birçok etkinlik düzenlenir. Bütün etkinlikler hazreti Bahauallah'ın öğretileri ışığında gerçekleştirilir. Aynı zamanda bayramlarda bir araya geliyoruz. Anmalar gerçekleştiriyoruz.

53 Antalya/Erkek

Etkinliklerimiz Bahaîlerin canı gönülden emek verdiği sadece insanların kişisel gelişimini güçlendirmek için değil toplumu ilgilendiren, toplum yararına yapılabilecek her şeyin konuşulduğu ve çaba harcandığı aktivitelerdir. Bir çok Bahaî elinden geldiğince destek verir katılım sağlar bu aktivitelere. Bu Bahaî toplumunun ne kadar çok canlı olduğunu gösteriyor. Tüm ahabplarımız içten gelen istekle bu aktivitelere katılıyor. Sadece Bahaî olanlar değil Bahaî olmayıp insanlığın birliği için, içerisinde yaşadığı topluma fayda sağlayabilmek için Bahai aktivitelerine katılan bir çok insan var. Bu aktiviteler dışında Bahaî kutsal günleri var bunlar anma ve bayram. Dünyada ki bütün aktiviteler düzenlendikleri yerlerdeki Bahailer tarafından istedikleri vakitte veya aralıklarda düzenlenebilir. Ama anma ve bayramlar dünyada tüm Bahaîler tarafından eğer aksi bir durum yoksa aynanda yapılır.

24 İzmir/Erkek

Ev ziyaretleri yapılır, dua toplantıları düzenlenir, çalışma çemberleri yapılır, çocuk sınıfları, yeni gençlik sınıfları aynı zamanda kamplar olur, her mahalli mahfil 19 gün ziyafeti düzenler. Bayramlar ve anmalar düzenlenir. Yani bunlar dünyanın birçok yerindeki Bahaîler tarafından yapılan etkinlikler. Bunlar dışında Bahaîler buldukları yerlerde toplumsal yaşama katkı sağlayabilecek aktiviteler yapar.

Bunlarla ilgili Bahaî olmayan kurumlarla bile ortak çalışılır. Önemli olan insanlara fayda sağlayabilecek konular olması.

13. Bir Bahaî Olarak Cemaatinizin Gerçekleştirdiği Tüm Etkinliklere Katılıyor musunuz?

40 Antalya/Erkek

Bazen işimden dolayı katılamadığım oluyor. Ama hepsine değil çünkü dua toplantıları ya da ziyafetler herkesin katılabilmesi için genelde akşam saatlerinde yapılır.

41 Antalya/Erkek

Kolaylaştırıcısı olduğum çalışma çemberi grubum var, katılan arkadaşların aksatmadan katılım sağlayabilmesi için herkese uygun olan saatlerde gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Diğer etkinliklerde öyle. Evinde ziyafet verecek olan ahbab katılacak olan herkese uygun olan bir saatte evinde misafir eder. Sağlıksal ya da başka herhangi bir sıkıntısı olan kişiler dışında herkes gelebilir diye böyle yapılır. Bende tüm etkinliklerin tamamına katılıyorum diyemem ama kaçırmamaya çalışıyorum.

69 Antalya/Kadın

Mümkün olduğunca katılmaya çalışıyorum. Dua toplantıları, 19 gün ziyafeti bunlar Bahaîler için önemli. Hastalık ve ya gerekçeli bir nedeni olmaması dışında herkes katılım sağlıyor.

50 Antalya/Kadın

Her Bahaî tüm etkinliklere katılma zorundadır diye bir kaide yok. Etkinliklerin temel amacı insanların ruhsal anlamda beslenmeleri, birliktelik duygusuna sahip olabilmeleri. Bahai inancında kimse birisinin zorlamasıyla veya dayatmasıyla etkinliklere katılmaz, insanın içinden gelen bir istekle gerçekleştirmesi gerekir. Ben elimden geldikçe tüm etkinliklere katılmaya çalışıyorum

24 İzmir/Erkek

Kesinlikle katılıyorum diyemem ama aksatmamaya çalışıyorum. Derslerimden sınavlarımdan arta kalan zamanlarda kesinlikle katılıyorum

39 Antalya/Kadın

Yani eksiksiz hepsine katılıyorum diyemem. Bazı etkinlikleri kaçırdığımdan dolayı da diğerlerini aksatmıyorum. Çalışma çemberleri çok önemli mesela.

69 Hatay/Erkek

Bazen şehir dışında yapılan etkinlikler oluyor onlara gidemiyorum. Bazen de rahatsızlıktan dolayı falan katılamadığım oluyor.

14. Bahaîliği Seçtikten Sonra Hayatınızda Sosyal ve Kültürel Anlamda Ne Tür Değişiklikler Hissettiniz?

71 Antalya/Erkek

Dediğim gibi içimde her zaman insanlık için bir şeyler yapma isteği vardı. İçinde bulunduğum sosyal çevre politik bir çevreydi arkadaşlarıma baktığım vakit sol düşünceye yakın olan arkadaşlarımla aslında aynı şeyleri düşündüğümü görüyordum fakat inançsal açıdan çok farklı düşünüyorduk. Her zaman içimde insanlığın iyiliği için yapılabilecek şeylerin hiç bir şekilde salt politik macerayla gerçekleştirilemeyeceği inancı vardı zaten. Hazreti Bahau'llah'ın öğretileriyle tanıştıktan sonra insanlık için arzuladığım amaçları, yerine getirebilecek bir yol bulduğumu hissettim. Bahaî inancını kabul ettikten sonra içimdeki ayrışması yaklaşımlar köreldi ve yerini zamanla daha birleştirici, ayırıştırıcı olmayan bir karaktere bürünmeye başladı.

22 İzmir/Erkek

İçine kapanık bir insandım pek fazla kimseyle ilişki kurmayı sevmezdim, beceremezdim de. Bahaî inancıyla tanıştıktan sonra aslında insanlarla diyalog kurmanın ne kadar güzel bir şey olduğunu, bir insanla tanıştıktan sonra o insandan neler öğrenebileceğimi gördüm. Tabi sadece Bahaî olmakla değil. Bahaî gençlerin de çok büyük etkisi var. Arkadaşlıklarındaki samimiyet, içtenlik insanlara karşı duruşumu değiştirdi.

56 Antalya/Kadın

Bahaî olmadan önce yaşantım çalkantılı bir süreçten geçiyordu bir ara bu süreci hiç atlatamayacağımı sanıyordum. Bahaî dostların çok etkisi oldu bu durumda. Bahaî olmadan önce dine yakın hissetmiyordum zaten kendimi. Her ne kadar muhafazakâr bir ailede yetişsem de hiç bir yakınlık duymuyordum. Dini bilgimde yoktu zaten. Yani peygamberlere dair dinlere dair bir bilgi falan yoktu. Bahaî olduktan sonra diğer dinleri de öğrendim. Tüm peygamberleri tanıdım. Birçok kötü huyumdan kurtulduğumu gördüm. Bahailik bana psikolojik açıdan da çok iyi geldi. Kültürel anlamda kendimi geliştirebilme fırsatım oldu.

46 Hatay/Erkek

Bizim evde ilk Bahaî olan abimdi. Ben o zamanlar lise çağlarındaydım. Abimde ciddi anlamda dikkat edici değişiklikler gördük. Ondan çok şey öğrendim. İlk Bahaî öğretilerini ondan duydum. Bahaîliğin ilkelerinin dünya görüşümle uyduğuna gördüm. Başlarda bu görüşlerimin savunucusu değildim zaten bir temele

de oturtamıyordum. Sadece varlardı. Dünya şöyle olsa ne güzel olur gibisinden. Ama Bahaî dinine inandıktan sonra bu görüşlerim sadece bir temele oturmakla kalmadı, bu görüşlerimin dünya da nasıl oluşturulacağı, tüm dünya da bu görüşler için insanların gösterdiği çabalarla insanlığın nasıl gerçekleştireceğini gördüm.

69 Antalya/Kadın

Dini inancını tam anlamıyla yaşayan bir ailede yetişmedim. Bundan dolayı benimde dinlere dair bir bilgin yoktu, doğrusu pek ilgimde. Bahaî dinine karşıda başlarda çok ilgisizdim. Eşim inanıyordu ama ben hiç karışmıyordum, ilgi duymuyordum. Fakat dediğim gibi Bahaî dostlarla tanıştıkça ilgim artmaya başladı. Araştırmaya başladım. İlk zorlandığım olay Bahaî bayramlarında içimde başlarda bir heyecan oluşmuyordu. Çocukluğumuzda hep İslam dinin bayramlarını kutlayarak büyütüldük o kültürde yetişince hala bayramlarda heyecan duyuyordum. Ama şimdi Bahaî bayramlarında ahablarla buluşmalar öncesinde içimde heyecan olur. Bahailik sayesinde birçok önyargımın da kırıldığını gördüm hep doğru yolda olduğum hissi vardı içimde.

39 Antalya/Kadın

En önemlisi çevremde hiç kimse bana neye inanacağım konusunda baskı yapmıyor. Mutluluğun insanlarla nasıl da paylaşılabileceğini gördüm. İnsanlara nasıl da neşeyle yaklaşabildiğimi fark ettim. İnsanların dünyada her şeyi paylaşabileceği, ruhsal anlamda birliktelik sağlayabileceği düşüncesi vardı içimde ama kimseyle paylaşamıyordum bunu yani ortak bir noktada buluşamıyorduk ama Bahaî olduktan sonra dostlarla bu istekleri paylaşabiliyor ve bunları gerçekleştirebilmek için ortak çaba harcıyoruz. Bahaî olmadan önce içimde bulunan ve bir türlü dolduramadığım ruhsal boşluğun Bahaî toplumuyla tanıştıktan sonra doldurabildim.

50 Antalya/Kadın

Bahaî olmadan önce tutucu bir milliyetçiydim ama Bahaî olduktan sonra bu düşünce ve yaklaşımlarımdan tamamen sıyrıldım. Bahaîliğin bana kazandırdığı en önemli şey buydu benim için. İnsanlara önyargılı yaklaşmamaya, onları kategorize etmemeye başladım.

15. Bahaî Toplumundan Bireyler Farklı Dini Gruptan Kişilerle Evlenebilir mi? Bu Evlilikler Nasıl Gerçekleşmekte? Eşlerden Birinin Bahaî Olmaması Durumunda Çocuklar Hangi İnanca Göre Yetiştirilmekte?

69 Hatay/Erkek

Ben evlendikten sonra Bahaî olduğum için böyle bir şansım yoktu ama Bahaî nikâhı şarttır. Bahaî olan birisi evleneceği kişiye Bahaî olduğunu söylemelidir. Nasıl

Müslümanlarda dini nikâh varsa bizlerde de Bahaî nikâhı var. Evleneceği kişi Bahaî değilse kendi dini nikâhıyla beraber Bahaî dini nikâhını da kıyılmasını istemelidir. Zaten bizde çocuklar belli bir yaşa kadar belli bir dini eğitimle yetiştirilmez. Bu durum evli çiftlerin vereceği karardır.

28 Antalya/Kadın

Bende eşimde Bahaî yiz biz Bahaî nikâhı yaptık ama eğer eşim Bahaî olmasaydı yine yaptırmak isterdim. Tabi onun dini inancına ait olan bir nikâh varsa ona da karşı çıkmazdım. Bazı tanıdıklarımız var eşi Bahaî olmamasına rağmen çocuklarını çocuk sınıflarına ya da gençlik kamplarına gönderiyorlar. Buna aileler kendi karar veriyor.

53 Antalya/Erkek

Evlenemez diye bir emir yok hatta tam aksine Hazreti Bahauallah buna teşvik etmiştir. Bahaî öğretilerinin en önemlisi insanlığın birliği zaten. İnsanların dini inancı ırkı ne olursa olsun birdir. Karı koca olmaları bu birliğin kurulmasında daha çok etkili olacaktır. Eşim önceden Bahaî değildi çocukların Bahaî eğitimlerine katılmasına pek sıcak bakmazdı ama zamanla Bahaîliğe karşı tutumu değişti hem kendisi Bahaî oldu hem de çocukların aktivitelere katılmalarını benden daha çok istemeye başladı. Bu durum tam tersi de olabilirdi. Eşim çocukların eğitimlere katılmasına karşı çıktığı zamanlarda üzülüyordum belki ama hiç bir zaman bu tutumunu eleştirmedim, saygıyla yaklaştım.

40 Antalya/Kadın

Farklı dinden biriyle evlenecek olan kişi muhakkak evleneceği kişiye inandığı dini söylemeli bunu gizlememeli. Bahaî dininde karıcının veya kocanın dini eşinden gizlemesi yasaktır. Bundan dolayı evlenmeden önce her iki tarafta bir birlerinin inancını bilmeli. Bahaî olan kişi Bahaî nikâhı kıyılmasını istemeli. Anne ve babanın rızası da muhakkak alınmalı. Çocukların eğitimine eşler kendi karar vermeli. Bahaîlikte çocuklara verilen bir dini eğitim yok aslında. Çocuk sınıflarında çocuklara bazı erdemler öğretiliyor, çocuklara paylaşma, yardımlaşma öğretiliyor.

32 Antalya/Kadın

Zamanında bazı kişiler eşlerinden Bahaî olduğunu gizlemiş ama bu doğru bir durum değil eşler arasında gizli saklı olmamalı. Böylesine kutsal bir konuda gizlilik hiç olmamalı. Çocuklar ile ilgili eğitimler bir dini eğitimden ziyade çocukların gelişimini sağlayan aktiviteler. Hem gençlik çalışmaları hem de çocuk sınıfları çocuklarımızın gelişimini sağlamak için birer eğitim. Bu eğitimlere katılmak için çocukların ailelerinin Bahaî olması şart değil isteyen herkes çocuklarını bu eğitime katabiliyor.

16. Dini Kutsal Günler Dair Etkinlikler Nerelerde Yapılır? Bu Etkinlikler Cemaatle mi Gerçekleştirilir? Kutsal Günlerde Yapılan Aktiviteler Nelerdir?

40 Antalya/Kadın

Bayramlarımız ve kutsal günlerimiz var. Bu günlerin bazılarında çalışılması yasak kılınmıştır. Hazreti Bab'ın şahadet ve hazreti Bahauallah'ın suud günleri yas günleridir. Bahaîler bu günlerde etkinlikler yapar. Hazreti Bab' ı ve hazreti Bahauallah'ı anar, dualar okuruz. Nevruz ve Rızvan bayramları var. Bu günlerde de kimi etkinlikler düzenlenir. Bu etkinliklere katılmak zorunlu değildir ama her Bahaî gerekçeli bir nedeni yoksa kesinlikle katılım sağlar. Bahaî olmayan dostları da misafir ediyoruz etkinliklerimize. Bazen Bahaî ofisinde düzenlenir etkinlikler bazen katılım geniş olduğunda başka yerlerde de yapılabilir.

53 Antalya/Erkek

Bahaî kutsal günlerinde bir arada olunması önemli kılınmıştır. Bu kutsal günlerde bir araya gelerek birlik duygusu, yardımlaşma duygusu kurulmuş oluyor. Hazreti Abdülbaha kutsal günleri, sadece yiyecek ve içecek tüketilerek ve hoş vakit geçirilerek değil, insanların görevler üstlendiği, kendisine sorumluluklar yüklediği günler olarak ifade etmiştir. Bahaî ofislerinde ya da katılımın geniş olduğu yerlerde bölge yetkililerinden izinler alınarak başka yerlerde de yapılabilir etkinlikler.

69 Antalya/Kadın

Demiştım ya başlarda kutsal günlerde içimde bir heyecan oluşmuyordu. Müslüman bir çevrede yetişmişim ve haliyle oranın kültürel alışkanlıklarıyla büyümüşüm. Fakat zamanla kutsal günlerimizde bir araya gelerek ahabaplarla duygusal anlamda bir şeyler paylaştığımı hissettikçe daha çok heyecan duymaya başladım. O günü anlatan dualar ve levihler var, bir araya gelir o duaları ve levihleri okuruz.

43 Hatay/Erkek

Bahaî ofislerinde ya da bir ahababımızın evinde yapabiliriz. Duruma göre değişebilir. Her mahfil kendi imkânlarıyla o günü ifade eden etkinlikler gerçekleştirir. Çalışılması yasak olan günler vardır. Bu günler Bahaîler için önemlidir. Ben çalışılması yasak günlerde çalışanlarım Bahaî olmadığı halde dükkânımı açmıyorum. Bu günlerde mahfil bir etkinlik gerçekleştiriyor olsa da az sayıda ahabap bir araya gelip o gün dualar okur, sohbetler ederiz.

39 Antalya/Kadın

Kutsal günlerde bir araya gelinmesi önemlidir. Ama bazen ahabaplar işlerinden ve ya başka nedenlerle katılım sağlayamıyor. Böyle durumlarda ofislerde

ya da bir ahbabımızın evinde bir araya geliriz. O gün o kutsal günün anlam ve önemine dair levihler okunur, dualar okunur. Bahaî olmayan dostlarımızı da çağırırız. Bahaî kutsal günleri sadece Bahaîlerin bir araya geldiği yani kapalı bir etkinlik olmuyor.

17. İbadetlerinizi (Namaz - Dua - Oruç) Düzenli Olarak Yapar mısınız?

71 Antalya/Erkek

İbadeti insanın içinden gelen ruhani bir istekle gerçekleştirmesi gerekir. Bahaî dininde sadece namaz, oruç, dua ibadet olarak kabul edilmemiştir. Her dinde yerine getirilmesi gereken bazı ritüeller vardır. Her gelen din geldiği çağın insanların Allah'a yakınlık duyacağı ritüelleri öğütlemiştir. Bugün insanlık için çaba göstermek, çalışmakta birer ibadettir. İbadetlerimi düzenli olarak yerine getiriyorum. Zaman zaman sağlığımdan kaynaklı oruç tutamadığım oluyor. Ama genel olarak ibadetleri yerine getiriyorum.

23 İzmir/Kadın

Çocukluğumdan bu yana her sabah dua okurum. Bazen namazlarımı kılamadığım oluyor. Oruçları tutmakta sıkıntı yaşadığım zamanlar oluyor. Ama genel olarak tutmaya çalışıyorum.

50 Antalya/Kadın

Üç çeşit namaz vardır bunlardan hangisini kişinin gerçekleştirmesi daha kolaysa onu yapar. Dua ve tefekkür, ruhani gelişimimizi besleyen ve ruhani yaşamımızın parçasıdır. Tanrıyla sohbet halidir. Namaz, oruç ya da hac görevlerini işlerinden kaynaklı ya da yaşından, sağlığından kaynaklı yerine getiremeyenler olabiliyor ama dua insanın her an yanı başında duran bir ilaçtır.

39 Antalya/Kadın

Mümkün olduğunca yapmaya çalışıyorum ibadetlerimi. Bazen gerçekleştiremediğim oluyor.

18. Dininizde Tebliğ Nasıl Yapılmaktadır? Tebliğ Görevinde Bulundunuz mu?

34 İzmir/Erkek

Bahaî dininde dini yayma görevinde bulunan bir kimse yoktur. Zaten bir din adamı da yoktur Bahaîlikte. Bir inancı birisine empoze etmek yanlıştır. Bizlerde Bahaîliği kimseye zorla inandırmak zorunda değiliz. Yakın çevremde konusu açıldığı vakit dinimi ifade ediyorum. Merak eden arkadaşlarıma anlatıyorum, ilgilerini

çektikleri zaman zaten öğrenmek istediklerini ifade ediyorlar. O zaman onları etkinliklerimize davet ediyorum, okumak isterse kitap ya da broşür veriyorum.

23 İzmir/Kadın

Özel bir görev yok ama isteyen Bahaî tebliğde bulunmak için çaba gösterebilir. Bu tamamen kişinin kendi inisiyatifidir. Ben bir kaç arkadaşımınla beraber tebliğ çalışmasında bulundum. Neden çıkıp insanlara anlatmıyoruz dedik. Mahallede gördüğümüz insanlara anlatıyor, onları bilgilendiriyorduk. Zorla Bahaî yapma gibi bir durum söz konusu olamaz. Sadece insanların haberdar olması önemli.

32 Antalya/Kadın

Emri başkalarına öğretmeden önce kendimize öğretmeliyiz. Biz öğrenmeden başkalarının öğretilere uymasını beklememiz imkânsız. Bahaî öğretilerini kendi yaşantımıza uygulamamız gerekir.

71 Antalya/Erkek

Bir insanın elinde bir hastalığı iyileştirecek ilaç varsa bunu kendine saklaması beklenemez. Çevresine bu ilacı paylaşabilmeli, o insanlara şifa olabilmeli. Bu çağda insanlık bencillik, ırkçılık, bağınazlık hastalıklarına yakalanmış durumda ve bu hastalıkların tedavisi dünyaya barış, huzur getirecek olan hazreti Bahauallah'ın öğretileridir. Bahaî dinine inanan, hazreti Bahauallah'ın öğretilerini benimsemiş olan her Bahaî'nin bu öğretileri tüm insanlıkla paylaşması gerekir.

46 Hatay/Erkek

Komşularımız zamanla bizlere karşı önyargılarını kırdıkça diyalog kurmaya başladı. Merak edenler, ilgilenenler olmuştu. Dua toplantılarına çağırdığımız olurdu veya diğer etkinliklerimize.

19. Bahaî Olmak İsteyen Bir Kişi Ne Yapmalıdır?

75 Antalya/Erkek

Bahai olmak için özel bir ritüel yoktur. Hazreti Bab'ın hazreti Bahauallah'ın müjdecisi ve hazreti Bahauallah'ın bu çağın mazharı olduğuna inanan, Bahai öğretilerini benimseyen herkes Bahai olabilir.

28 Antalya/Erkek

Bahaî öğretilerini yerine getirmek için birisinin Bahaî olması gerekmiyor. Dünyaya barış getirilmesini, tüm insanların eşit bir yaşam hak ettiğini, savaşların insanlara zarardan başka bir şey verdiğini düşünen, her türlü bağınazlıktan sıyrılan tüm insanlar Bahaî öğretilerini benimsemiş olur.

50 Antalya/Erkek

Yani Hıristiyanlıktaki gibi ya da Müslümanlıktaki gibi bazı ritüeller yok Bahaîlikte. Bahaî olması için birisinin kelimeyi şahadet getirmesi ya da vaftiz olması gerekmiyor ve ya buna benze şeyler yok. İçten gelen bir istekle Bahaî öğretilerini benimsemiş olan herkes Bahaî olabilir.

42 Hatay/Erkek

Tabi Bahaî olmak istiyorum demekle olmaz. Diğer dinlerde olduğu gibi bizde belli aşamalar yok ama Bahaî olmak isteyen birisi sadece semavi dinlere inanmakla kalmaz tüm tanrı zuhurlarına iman etmeli öncelikle. Hazreti Bahauallah'a inandığı kadar Buda'ya da inanmalı. Bu çağın peygamberi hazreti Bahauallah olduğuna ve öğretilerine iman etmeli.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı : DURSUN İSMAİL
Uyruğu : TC
Doğum Tarihi ve Yeri : ADANA 25/01/1993
Telefon : 05541299647
E-mail : ismldursun@gmail.cm

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	
Lisans	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	22/06/2016

Yabancı Dil

İNGİLİZCE

Yayınlar

Hobiler

Kitap okumak, Müzik dinlemek, Gezmek

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ ORIJİNALLIK RAPORU

22/05/2019

Tez Başlığı / Konusu:

BAHAİ İNANCININ TÜRKİYE COĞRAFYASINDA KURUMSALLAŞMASINDA ANTRPOLOJİK VERİLERİN ANALİZİ

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam sayfalık kısmına ilişkin, 22/05/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 4 (yüzde dört) dür.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

22/05/2019

İsmail DURSUN

Adı Soyadı: İSMAİL DURSUN

Öğrenci No: 169218032

Anabilim Dalı: ANTROPOLOJİ ANABİLİMDALI

Programı : SOSYAL KÜLTÜREL ANTROPOLOJİ

Statüsü : Y. Lisans

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Handan TUNÇ

...../...../2019

ENSTİTÜ ONAYI

UYGUNDUR

...../...../2019

Doç. Dr. Bekir KOÇLAR

Enstitü Müdürü